

**Raport z realizacji Programu Ochrony
Środowiska dla Gminy Gryfino
za lata 2020-2021**

Wykonawca:

Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja

43-450 Ustroń ul. Sikorskiego 10

tel. +48 512 110 314; fax (33) 487 63 98

biuro@eko-precyzja.eu

eko-precyzja

Spis treści

1. Wstęp.....	5
1.1. Podstawa prawna.....	5
1.2. Okres sprawozdawczy	5
1.3. Źródła danych	5
1.4. Zakres opracowania.....	5
2. Charakterystyka gminy	6
2.1. Położenie	6
2.2. Komunikacja	8
2.3. Demografia	10
2.4. Energetyka, sieć gazowa, ciepłownicza.....	10
2.5. Budowa geologiczna i zasoby kopalin	12
2.6. Gleby	14
2.7. Klimat.....	17
2.8. Wody powierzchniowe i podziemne.....	18
2.9. Formy ochrony przyrody.....	24
3. Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Gryfino	33
Ochrona klimatu i jakości powietrza	42
Zagrożenia hałasem	58
Pola elektromagnetyczne.....	60
Gospodarowanie wodami	62
Gospodarka wodno-ściekowa	67
Zasoby geologiczne	73
Gleby	74
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	77
Zasoby przyrodnicze.....	81
Zagrożenia poważnymi awariami	93
4. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska.....	99
5. Ocena systemu monitoringu	100
6. Koszty realizacji Programu	103
7. Podsumowanie.....	105
Spis tabel.....	108
Spis rysunków.....	108

Wykaz skrótów

b.d.	brak danych
ARiMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
GDDKiA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GUS	Główny Urząd Statystyczny
GZWP	Główny Zbiornik Wód Podziemnych
JCWP	Jednolita Część Wód Powierzchniowych
JCWPD	Jednolita Część Wód Podziemnych
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OZE	Odnawialne Źródła Energii
PEM	Pola elektromagnetyczne
PGN	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej
PGW WP	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PIG-PIB	Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy
PMŚ	Państwowy Monitoring Środowiska
POP	Program Ochrony Powietrza
POŚ	Program Ochrony Środowiska
PSZOK	Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
UE	Unia Europejska
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

1. Wstęp

1.1. Podstawa prawna

Zgodnie z art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska organ wykonawczy gminy sporządza co 2 lata raporty z wykonania Programu, które przedstawia się radzie gminy. Po przedstawieniu raportów radzie gminy, raporty są przekazywane przez organ wykonawczy gminy odpowiednio do organu wykonawczego powiatu.

Program Ochrony Środowiska ma na celu realizację polityki ochrony środowiska na terenie gminy Gryfino. Jego realizacja prowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego i efektywnego zarządzania środowiskiem. Celem Raportu jest ocena stopnia realizacji i analiza ujętych w Programie działań wraz z poniesionymi nakładami finansowymi.

1.2. Okres sprawozdawczy

Niniejszy Raport z realizacji „Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Gryfino na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027” sporządzono na podstawie analizy realizacji zadań zawartych w Programie, określonych dla gminy Gryfino.

Raport obejmuje okres od **1 stycznia 2020 – 31 grudnia 2021 r.**

1.3. Źródła danych

Dane wykorzystane podczas sporządzania niniejszego raportu pochodzą z:

- Urzędu Miasta i Gminy w Gryfinie,
- Starostwa Powiatowego w Gryfinie,
- Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie,
- Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie,
- Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Szczecinie,
- Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie,
- Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Szczecinie.

1.4. Zakres opracowania

W skład niniejszego Raportu wchodzi następujące składowe:

- Charakterystyka gminy Gryfino,
- Zakres realizacji Programu,
- Ocena realizacji Programu,
- Ocena systemu monitoringu,
- Podsumowanie.

Ileokroć w Raporcie pojawia się określenie „gmina Gryfino” ma się na myśli miasto i obszar wiejski Gryfina.

2. Charakterystyka gminy

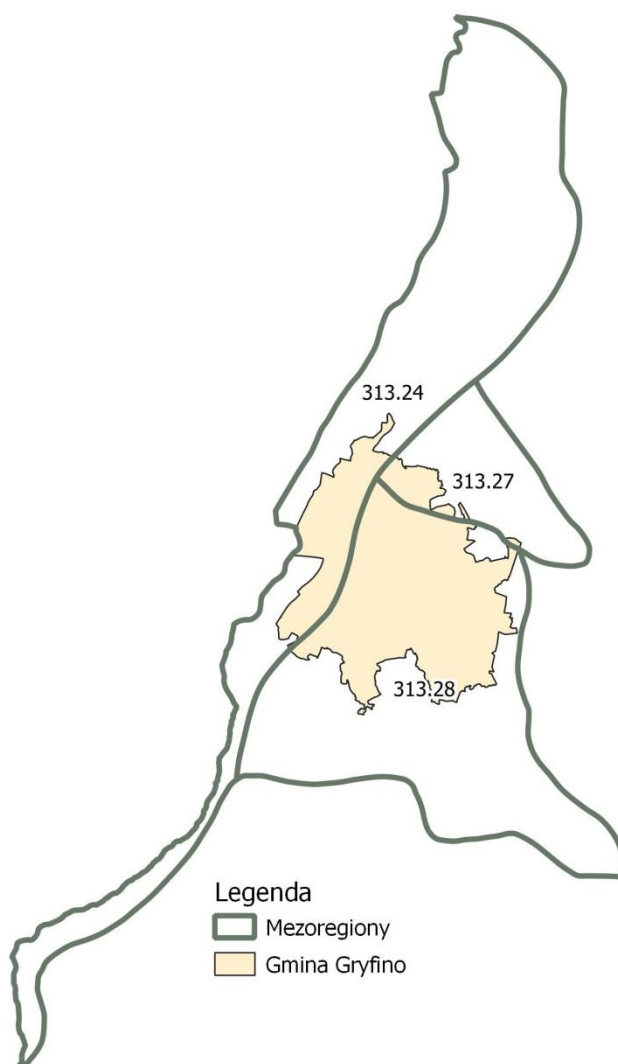
2.1. Położenie

Gmina miejsko-wiejska Gryfino jest gminą zlokalizowaną w zachodniej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie gryfińskim. Od zachodu graniczy na niewielkim odcinku z Republiką Federalną Niemiec. Gmina obejmuje swoim zasięgiem fragment Parku Krajobrazowego Dolina Dolnej Odry.

Rysunek 1. Położenie gminy Gryfino na tle powiatu i województwa
źródło: opracowanie własne

W skład gminy Gryfino wchodzi 28 sołectw: Bartkowo, Borzym, Chlebowo, Chwarstnica, Czepino, Daleszewo, Dołgie, Drzenin, Gardno, Krajnik, Krzypnica, Mielenko Gryfińskie, Nowe Czarnowo, Parsówek, Pniewo, Radziszewo, Sobiemyśl, Sobieradz, Steklino, Steklno, Stare Brynki, Wirów, Wełtyń, Włodkowice, Wysoka Gryfińska, Żabnica, Żórawie i Żórawki.

Rysunek 2. Gmina Gryfino na tle mezoregionów.
źródło: opracowanie własne

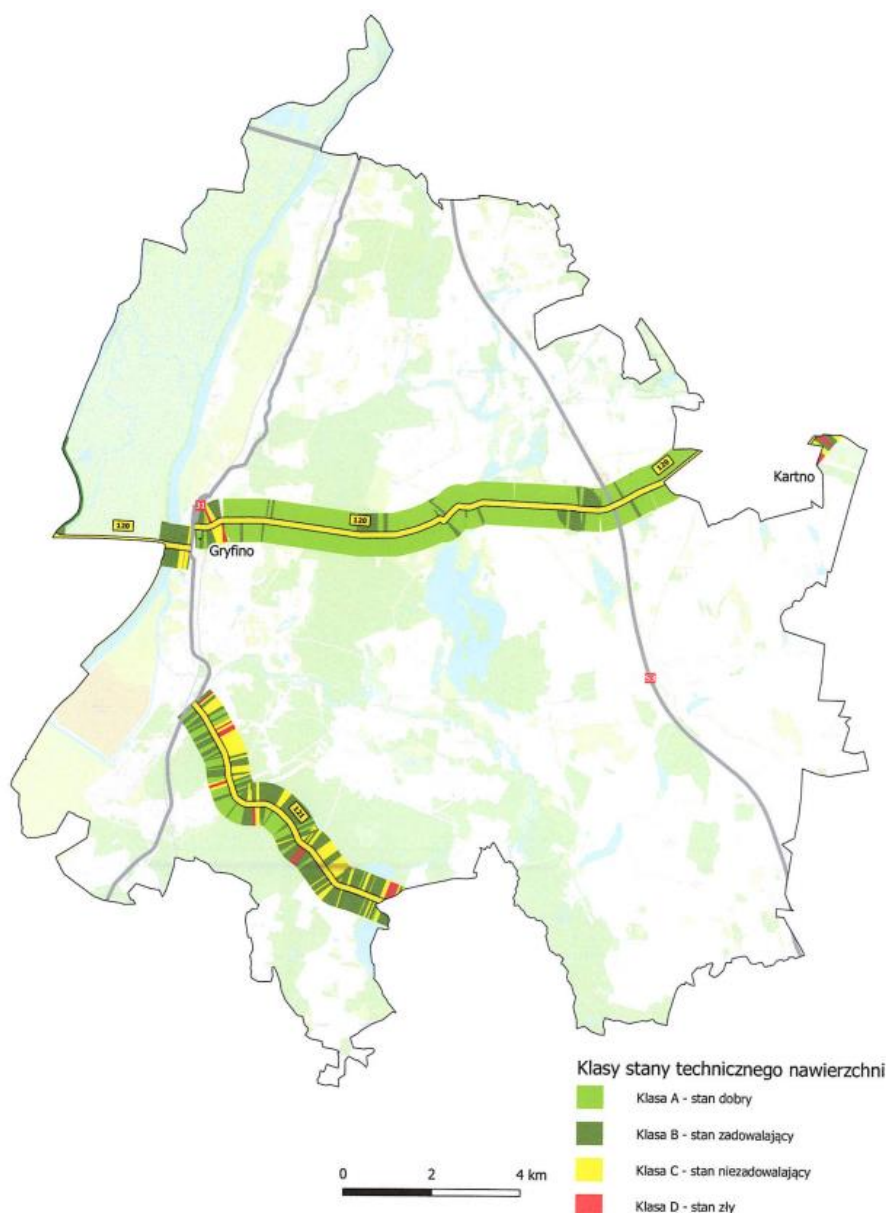
Według fizyczno – geograficznej regionalizacji Polski J. Solona (2018) gmina Gryfino umiejscowiona jest w następujących jednostkach:

- megaregion – Pozaalpejska Europa Środkowa,
 - prowincja – Niż Środkowoeuropejski (31),
 - podprowincja – Pobrzeża Południowobałtyckie (313),
 - makroregion – Pobrzeże Szczecińskie (313.2),
 - mezoregion – Dolina Dolnej Odry (313.24),
 - mezoregion – Wzgórza Bukowe (313.27),
 - mezoregion – Równina Węłyńska (313.28)

2.2. Komunikacja

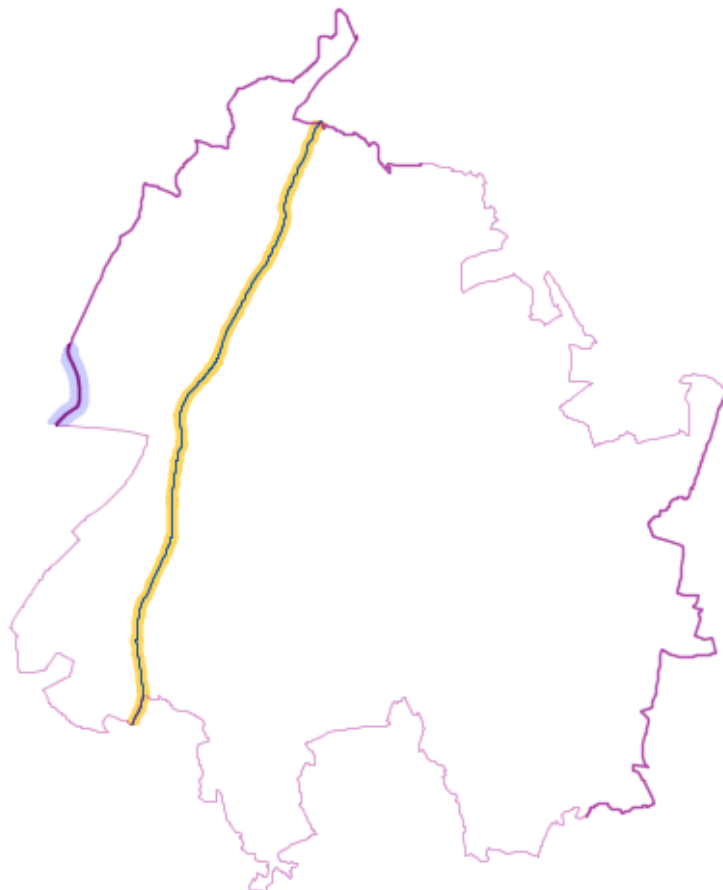
Przez gminę Gryfino przebiegają drogi krajowe (w tym fragment autostrady A6 oraz wojewódzkie. Przez wschodnią część gminy biegnie droga E65 pełniąca funkcję drogi ekspresowej, która umożliwia podróż z południa na północ z ominięciem miasta Gryfino. Przez teren gminy Gryfino przebiegają drogi powiatowe o łącznej długości 81,733 km.

Zgodnie z danymi Zachodniopomorskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich, średnio 67% dróg wojewódzkich przebiegających przez teren gminy Gryfino posiada nawierzchnię w stanie dobrym, 26,1% w stanie zadowalającym, 5,5% w stanie niezadowalającym, a pozostałe 1,4% w stanie złym.

Rysunek 3. Stan techniczny nawierzchni dróg wojewódzkich.
źródło: ZZDW

Przez teren gminy przebiega zmodernizowana magistrala kolejowa relacji Szczecin - Gryfino - Wrocław. Jest to linia dwutorowa, zelektryfikowana, łącząca Pomorze Zachodnie ze Śląskiem. Linia ta przechodzi wzdłuż Gryfina, gdzie w jego centrum zlokalizowany jest dworzec kolejowy¹. Jest to odcinek wchodzący w skład ważnej międzynarodowej linii transportu kombinowanego AGTC.

Rysunek 4. Przebieg linii kolejowej przez teren gminy Gryfino
źródło: mapa.plk-sa.pl

Na terenie gminy Gryfino kursują autobusy komunikacji aglomeracyjnej, miejskiej, podmiejskiej i sezonowej, obsługiwane przez Przedsiębiorstwo PKS w Szczecinie. Przez obszar gminy przechodzą również trasy linii autobusowych dalekobieżnych, kursujących między innymi w kierunkach: Banie, Cedynia, Chojna, Dębno, Dłusko, Dłużyna, Górnowo, Kartno, Kołbacz, Krajnik Dolny, Myślibórz, Parnica, Pyrzyce, Szczecin, Trzcińsko Zdrój, Widuchowa, Żarczyn, Żelechowo, Żelewo.

W okresie sprawozdawczym na obszarze gminy funkcjonowało 11 linii autobusowych łączących tereny wiejskie z miastem Gryfino.

¹ gryfino.pl

2.3. Demografia

Na koniec 2021 65,85% ludności gminy zameldowane było w mieście Gryfino. Gęstość zaludnienia gminy w latach 2019-2021 wynosiła odpowiednio w 2019 r. – 125,4 w 2020 r. – 121,4 a w 2021 r. 120,6 os/km².²

Tabela 1. Ludność gminy Gryfino w latach 2019-2021

Ludność	2019	2020	2021
gminy miejsko-wiejskiej	31 827	30 813	30 613
w tym miasta	21 167	20 348	20 159

źródło: GUS

Tabela 2. Liczba ludności na terenie gminy Gryfino wg płci.

Rok	Liczba ogółem [os.]	Liczba [os.]	
		Mężczyźni	Kobiety
2019	31 827	15 557	16 270
2020	30 813	15 064	15 749
2021	30 613	14 961	15 652

źródło: GUS

Tabela 3. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w gminie Gryfino w latach 2019-2021.

Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem			
-	2019	2020	2021
w wieku przedprodukcyjnym	17,7	17,7	17,7
w wieku produkcyjnym	59,7	58,6	58,1
w wieku poprodukcyjnym	22,6	23,7	24,2

źródło: GUS

Na podstawie powyższej tabeli zauważyć można zjawisko starzejącego się społeczeństwa. Z roku na rok ubywa osób w wieku przedprodukcyjnym oraz produkcyjnym, natomiast wzrasta udział ludności w wieku poprodukcyjnym.

2.4. Energetyka, sieć gazowa, ciepłownicza

Dystrybucją energii energetycznej na terenie miasta i gminy Gryfino zajmuje się ENEA S.A. Podstawowe dane dot. sieci w latach 2019-2021 zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 4. Energia elektryczna wykorzystywana w gospodarstwach domowych na terenie gminy.

Wskaźnik	Jednostka	2019	2020	2021
odbiorcy energii elektrycznej	szt.	8 415	8 280	8 362
zużycie energii elektrycznej	MWh	14 452,21	14 609,52	14 225,83
zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca	kWh	681,03	712,83	703,62
zużycie energii elektrycznej na 1 odbiorcę	kWh	-	1 764,43	1 701,25

źródło: GUS

² GUS, stan na 31.12.2021 r.

Dystrybucją gazu ziemnego na terenie miasta i gminy Gryfino zajmuje się Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Szczecinie. Ogółem, 66,8% mieszkańców korzysta z sieci gazowej, w tym 88,3% mieszkańców miasta Gryfino oraz 25,2% mieszkańców obszarów wiejskich. Charakterystyka sieci gazowej została przedstawiona w tabeli poniżej.

Tabela 5. Podstawowe dane techniczne dotyczące sieci gazowej na terenie gminy.

Wskaźnik	Jednostka	2019	2020	2021
Długość sieci gazowej ogółem	m	90 779	92 614	83 139
Czynne przyłącza do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych)	szt.	2 102	2 178	1 428
Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych	szt.	2 002	2 075	1 320
Odbiorcy gazu (gospodarstwa domowe)	szt.	6 940	6 929	6 998
Odbiorcy gazu (gospodarstwa domowe) ogrzewający mieszkania gazem	szt.	1 573	1 669	1 837
Zużycie gazu przez gospodarstwa domowe	MWh	26 421,2	27 206,2	29 029,1
Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań przez gospodarstwa domowe w MWh	MWh	20 279,7	21 395,3	23 877,4
Ludność korzystająca z sieci gazowej	szt.	21 286	21 082	20 994
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	%	66,9	66,7	66,8

źródło: GUS

Na obszarze miasta i gminy Gryfino funkcjonuje sieć ciepłownicza. Dystrybucją ciepła na zajmuje się PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Oddział Zespół Elektrowni Dolna Odra. Na koniec 2021 roku długość sieci ciepłej przesyłowej i rozdzielczej wynosiła 19,2 km, a długość przyłączy do budynków – 25,0 km.

2.5. Budowa geologiczna i zasoby kopalin

Gmina i Miasto Gryfino objęte są arkuszem mapy geośrodowiskowej Polski Gryfino 265.

Dolina Dolnej Odry jest płaską niziną aluwialną położoną od 0,1 do 0,5 m n.p.m., wyścieloną grubą warstwą osadów akumulacji bagiennej (torfy i gytie). Brzeżnej partii doliny na odcinku Gryfino-Brynki towarzyszy wąska listwa tarasu nadzalewowego (6–10 m). Koryto Odry pod Widuchową (na sąsiednim arkuszu) dzieli się na dwa ramiona – Odrę Zachodnią i Odrę Wschodnią (Regalicę), połączone licznymi rozgałęzieniami, rowami i rozlewiskami Starej Regalicy. Wzdłuż północnych stoków wału morenowego zachowały się wyższe poziomy tarasów erozyjno-akumulacyjnych Odry. Wysoczyznę rozcinają liczne suche dolinki denudacyjne (peryglacialne), licznie występują też drobne zagłębienia bezodpływowe wypełnione torfami i namułami. Równina Wełtyńska zajmuje niewielki fragment w rejonie Gryfino-Żórawki-Pniewo. Jest to falista wysoczyzna moreny dennej tworząca tę równinę, która wznosi się od 50 do 70 m n.p.m. i opada wyraźnym stokiem rozciętym doliną Tywy, ku półkom tarasów nadzalewowych doliny Odry. Jest ona urozmaicona licznymi formami charakterystycznymi dla deglacji arealnej. Rozcinają ją liczne rynny subglacialne na głębokość 30 m jak rynna Tywy. Budowa geologiczna podłoża podczwartorzędowego jest słabo rozpoznana i wynika to z braku głębokich otworów wiertniczych w tej części Niecki Szczecińskiej. Na podstawie analogii z obszarami sąsiednimi (otwór strukturalny Banie 1-arkusz Banie) można sądzić, że strop podłoża krystalicznego znajduje się na głębokości poniżej kilku tysięcy metrów. Osady paleozoiku (reprezentowane przez utwory karbonu dolnego i permu) są wykształcone w postaci piaskowców, mułowców, a utwory mezozoiku (triasu, jury i kredy dolnej) jako piaskowce, wapnienie i margle. Na powierzchni podczwartorzędowej odsłaniają się jedynie osady kredy górnej oraz paleogenu i neogenu. Paleogen i neogen tworzą utwory oligocenu i miocenu. Brak starszych ogniw paleogenu wynika z intensywnych procesów erozji i denudacji, jakie miały miejsce w czasie tworzenia się wczesnopaleogeńskiej sieci rzecznej, a następnie transgresji płytkiego zbiornika morskiego w eocenie dolnym i znacznie silniejszej transgresji w oligocenie³.

Na terenie miasta i gminy Gryfino istnieją następujące udokumentowane złoża:

Tabela 6. Udokumentowane złoża surowców mineralnych z terenu gminy i miasta Gryfino

Nazwa złoża	Kopalina wg Nkz	Powierzchnia [ha]	Stan zagospodarowania
Piaski i żwiry			
Daleszewo	Złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	49,50	Złoże rozpoznane szczegółowo
Radziszewo	-	5,76	Złoże rozpoznane szczegółowo
Wełtyń	Złoża piasków budowlanych	1,70	Złoże rozpoznane szczegółowo
Surowce ilaste ceramiki budowlanej			
Wełtyń	Złoża kopalin ceglarskich	17,67	Złoże rozpoznane szczegółowo

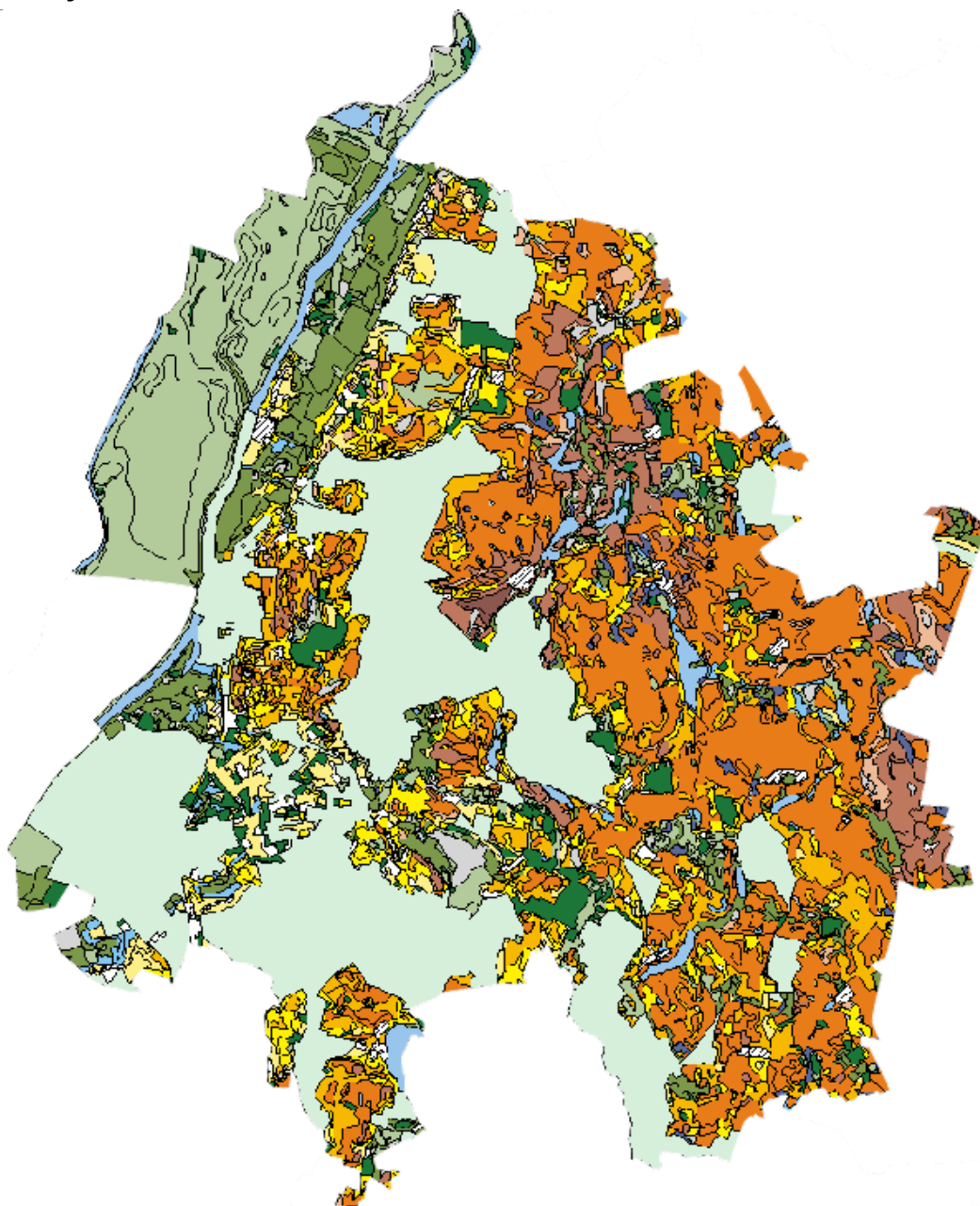
źródło: geoportal.pgi.gov.pl/

³ *Objaśnienia do mapy geośrodowiskowej Polski, Arkusz Gryfino (265)*

Rysunek 5. Złoże kopalin znajdujące się na terenie gminy Gryfino.
źródło: opracowanie własne na podstawie danych CBDG

2.6. Gleby

Rysunek 6. Kompleksy rolniczej przydatności gleb.
źródło: opracowanie własne

Kompleksy rolniczej przydatności gleb

Kompleksy gleb użytków ornych

- kompleks pszenney bardzo dobry
- kompleks pszenney dobry
- kompleks pszenney wadliwy
- kompleks żytni bardzo dobry
- kompleks żytni dobry
- kompleks żytni słaby
- kompleks żytnio-lubinowy
- kompleks zbożowo-pastewny mocny
- kompleks zbożowo-pastewny słaby
- kompleks pszenney górski
- kompleks zbożowy górski
- kompleks owsiano-ziemniaczany górski
- kompleks owsiano-pastewny górski

Kompleksy trwałych użytków zielonych

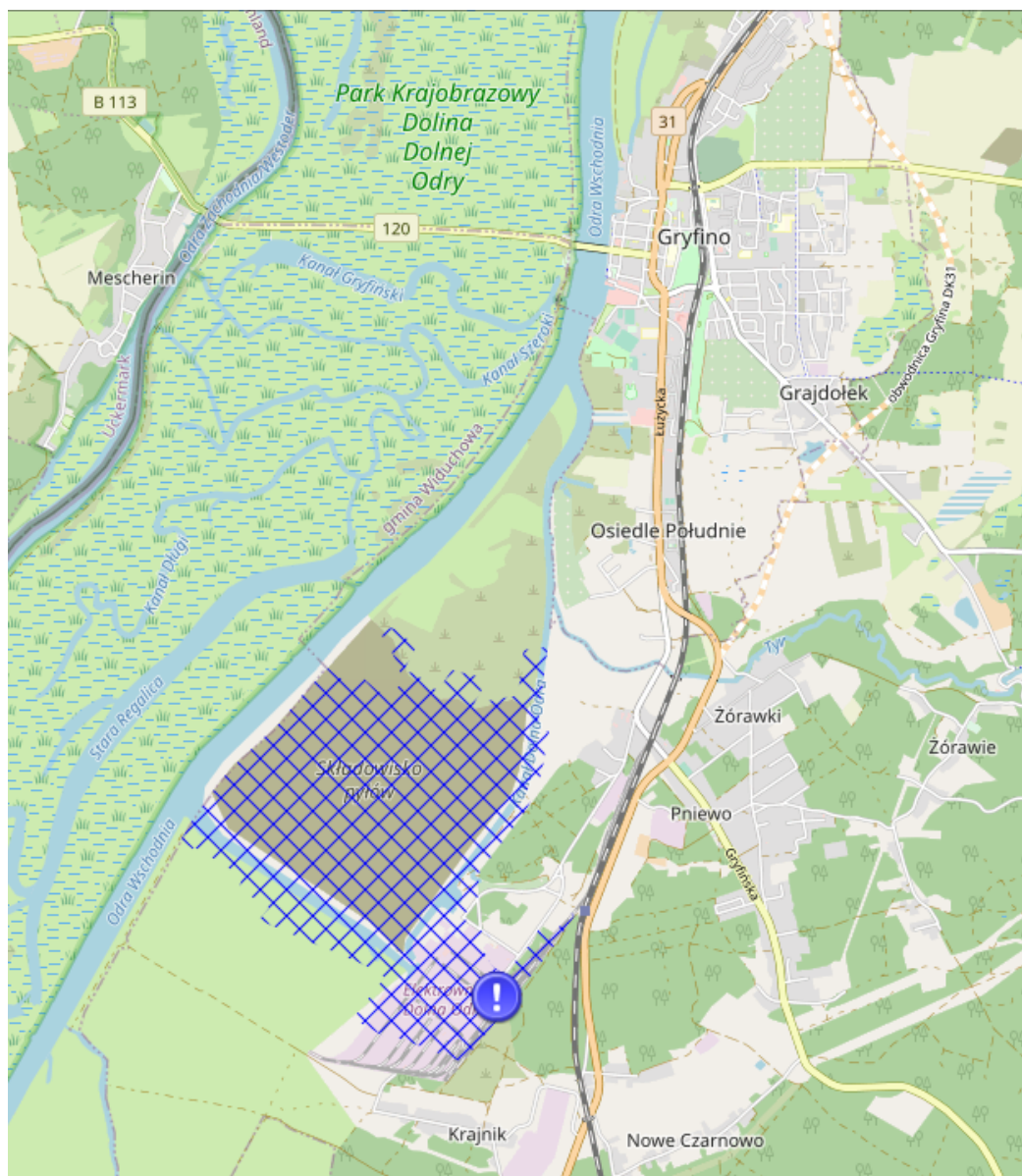
- użytki zielone dobre i bardzo dobre
- użytki zielone średniej jakości
- użytki zielone bagienne i pobagienne słabe i bardzo słabe

- lasy
- wody
- nieużytki
- rolnicze nieużytki

Wschodnia część gminy Gryfino charakteryzuje się kompleksami dobrej jakości. Natomiast przez centralną i zachodnią część gminy rozciąga się jasno-zielony kompleks użytków słabych i bardzo słabych.

Historyczne zanieczyszczenia środowiska

Zgodnie z art. 101a ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska zanieczyszczenie powierzchni ziemi ocenia się na podstawie przekroczenia dopuszczalnych zawartości substancji powodujących ryzyko w glebie lub w ziemi. Dopuszczalna zawartość w glebie i w ziemi substancji powodującej ryzyko oznacza zawartość, poniżej której żadna z funkcji pełnionych przez powierzchnię ziemi nie jest znacząco naruszona, z uwzględnieniem wpływu tej substancji na zdrowie ludzi i stan środowiska. Funkcję pełnioną przez powierzchnię ziemi ocenia się na podstawie jej faktycznego zagospodarowania i wykorzystania, chyba że inna funkcja wynika z planu zagospodarowania przestrzennego.

Rysunek 7. Lokalizacja zanieczyszczenia powierzchni ziemi w gminie Gryfino.

źródło: geoserwis.gdos.gov.pl

Tabela 7. Charakterystyka zanieczyszczenia środowiska na terenie gminy Gryfino.

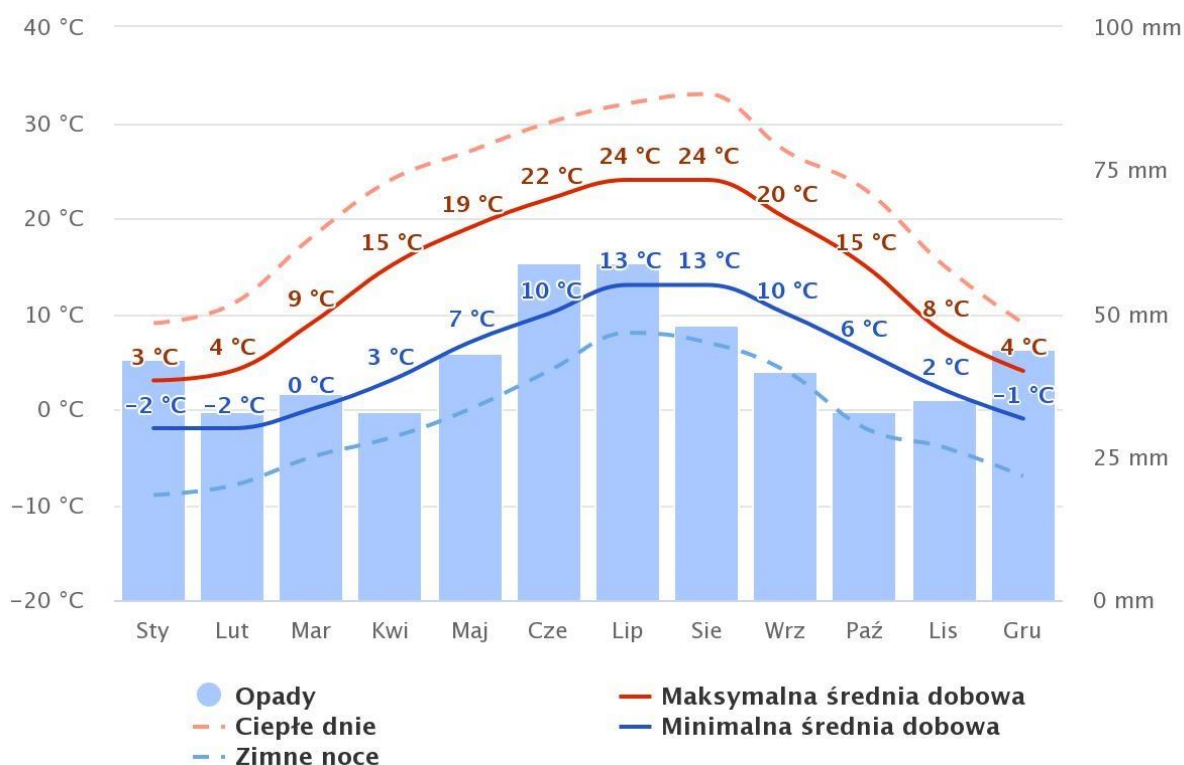
Lokalizacja	Substancja	Status
Zanieczyszczenia powierzchni ziemi		
Składowisko pyłów, Elektrownia Dolna Odra	Suma węglowodorów C12-C35, składników frakcji oleju; Suma węglowodorów C6-C12, składników frakcji benzyn	teren, na którym występuje historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi, na którym nie podjęto remediacji

źródło: geoserwis.gdos.gov.pl

2.7. Klimat⁴

Gryfino zakwalifikowane zostało przez Koźmińskiego (1983) do dwóch krain klimatycznych:

- VII krainy klimatycznej tj. Golczewsko – Pyrzyckiej, rozciągającej się na obszarze całej gminy poza doliną Odry. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7,5 – 8,0°C. Sezon wegetacyjny trwa 217 – 224 dni, średnia temperatura tego okresu wynosi 13,6 – 14,0°C. Roczne opady wahają się pomiędzy 500 – 600 mm, a okresie wegetacyjnym 350 – 400 mm. Średnia liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi 36 – 50 dni.
- VIII krainy klimatycznej, tj. doliny rzeki Odry, obejmującej dolinę tej rzeki. Kraina ta jest najcieplejszą krainą klimatyczną byłego województwa szczecińskiego o najdłuższym okresie wegetacyjnym, najkrócej zalegającą pokrywą śnieżną i najniższych opadach. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 8°C. Sezon wegetacyjny trwa 224 – 230 dni, średnia temperatura tego okresu wynosi 13,6 – 14,6°C. Roczne opady wahają się pomiędzy 500 – 550 mm, a w okresie wegetacyjnym 340 – 400 mm. Średnia liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi 28 – 42 dni. Stosunkowo często występują tu niekorzystne zjawiska atmosferyczne, zwłaszcza wiosenne przymrozki i mgły. Wilgotność powietrza jest wysoka na skutek parowania wód powierzchniowych Odry i kanałów Międzyodrza.

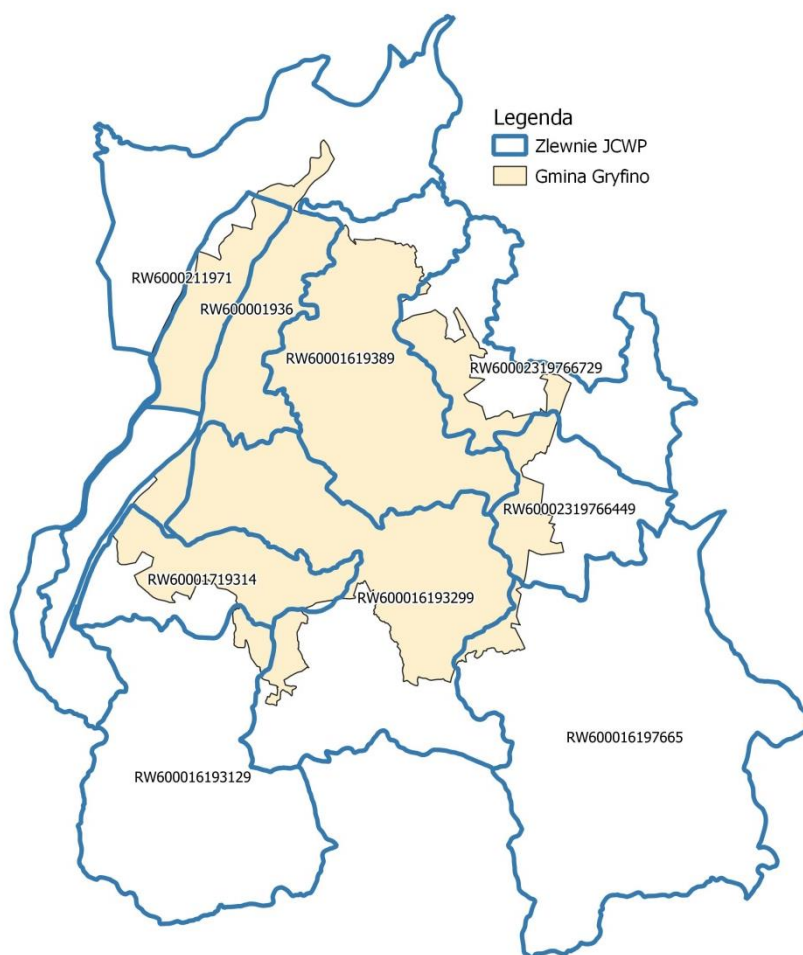
Rysunek 8. Średnie temperatury i opady występujące na terenie gminy Gryfino
źródło: www.meteoblue.com

⁴ Charakterystyka przyrodnicza gminy Gryfino, gryfino.pl

2.8. Wody powierzchniowe i podziemne

Gmina Gryfino znajduje się w Obszarze Dorzecza Odry, w regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego. Przez gminę przepływa rzeka Odra, natomiast zachodnia granica gminy pokrywa się fragmentarycznie z korytem Odry Zachodniej.

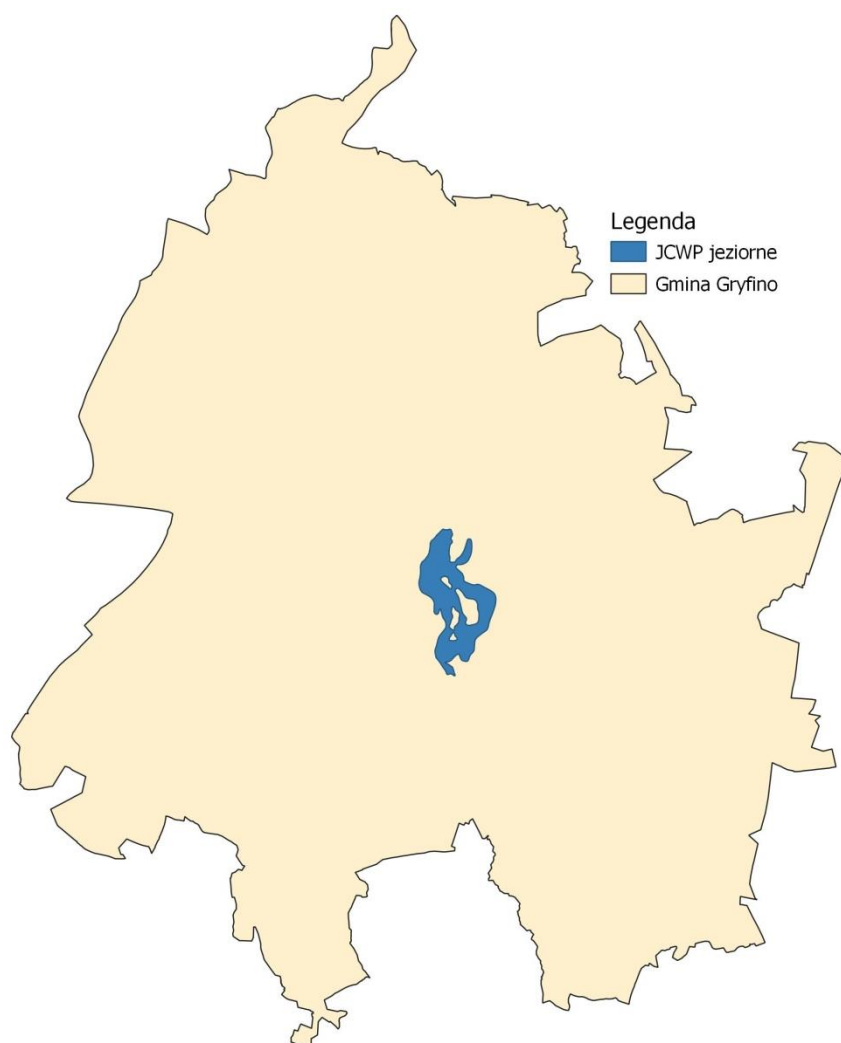
Na terenie gminy znajduje się około 50 jezior, a 23 z nich mają powierzchnię powyżej 1 ha i powstały na skutek obecności lodowca na tym obszarze. Dzięki temu krajobraz gminy jest urozmaicony. Czynnikiem kształtującymi misy jezior były: żłobienie i akumulacja lodowca, erozja wód lodowcowych i wytapianie się brył martwego lodu. W zależności od sposobu powstawania wyróżniamy jeziora rynnowe, morenowe oraz sandrowe. Do największych jezior znajdujących się na terenie gminy należą: Jezioro Wełtyńskie oraz Jezioro Steklnio. Na terenie gminy znajdują się także stawy i zbiorniki wodne wykorzystywane do hodowli ryb oraz dobrze rozwinięta sieć kanałów, które odprowadzają nadmiar wód z terenów podmokłych⁵.

Rysunek 9. Zlewnie JCWP, w zasięgu których leży gmina Gryfino.

źródło: opracowanie własne

⁵ Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Gryfino na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023

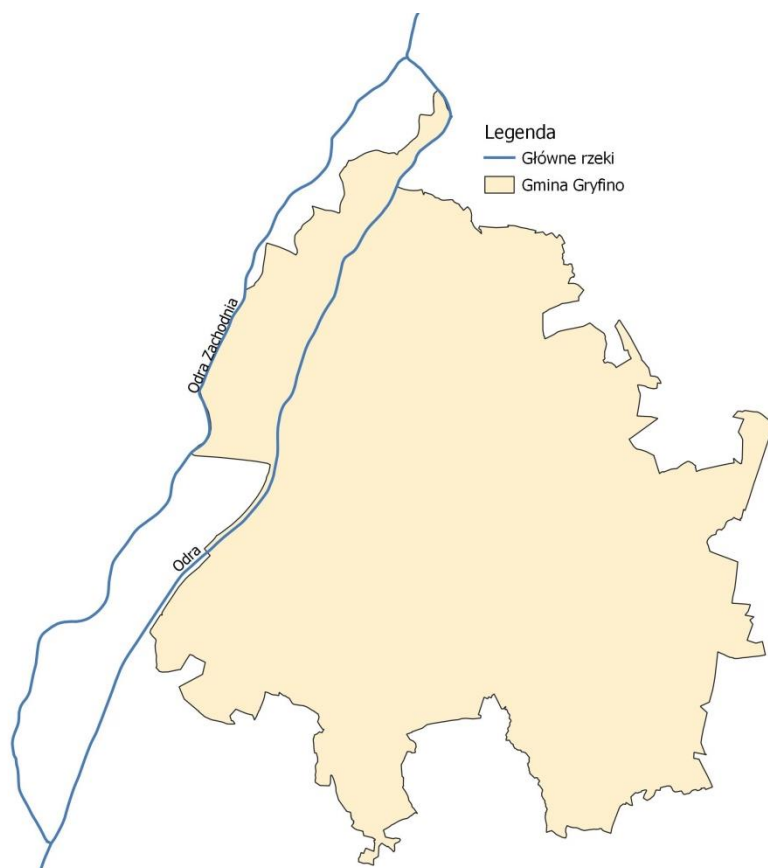

Rysunek 10. JCWP jeziorne występujące na terenie gminy Gryfino.
źródło: opracowanie własne

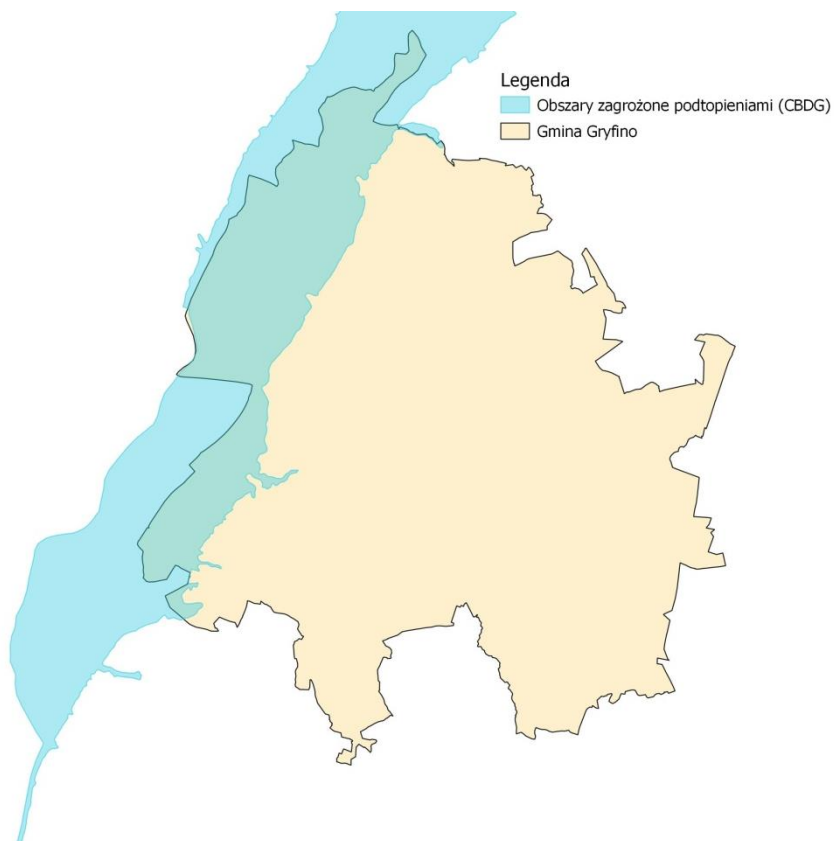
Tabela 8. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze gminy Gryfino

Lp.	KOD JCWP	Nazwa JCWP	Czy JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych?
1.	LW11020	Wełtyńskie	niezagrożona
2.	RW600001936	Dopływ z Łęgów Odrzańskich II	zagrożona
3.	RW600016193129	Marwicka Struga	zagrożona
4.	RW600016193299	Tywa od dopływu z Tywic do ujścia	zagrożona
5.	RW60001619389	Omulna	zagrożona
6.	RW600016197665	Ostrowica od źródeł do wypływu z Jez. Będgoszcz	zagrożona
7.	RW60001719314	Pniewa	niezagrożona
8.	RW6000211971	Odra od Odry Zachodniej do Parnicy	zagrożona
9.	RW6000231934	Dopływ z Łęgów Odrzańskich I	niezagrożona
10.	RW60002319766449	Dopływ z Babina	niezagrożona
11.	RW60002319766729	Krzekna od źródeł do jez. Będgoszcz	niezagrożona

źródło: PGW WP

Rysunek 11. Przebieg głównej rzeki przez gminę Gryfino
źródło: opracowanie własne

Rysunek 12. Obszary zagrożone powodzią wód gruntowych.
źródło: opracowanie własne

Obszar zagrożone podtopieniami występują wzdłuż rzek Odra oraz Odra Zachodnia.

Gmina Gryfino położona jest w obrębie JCWPd numer 4, 23 oraz 24.

Tabela 9. Charakterystyka JCWPd.

JCWPd	4	23	24
Położenie hydrologiczne i hydrogeologiczne			
Dorzecze	Odry		
Region wodny RZGW	Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego RZGW Szczecin		
Główna zlewnia w obrębie JCWPd	Odra (I)	Odra (I), Myśla, Słubia, Rurzyca, Tywa (II)	Płonia, Ina, Kanał Komarowski, Kanał Łąka (II)
Obszar bilansowy	S-II Miedzyorze	S-VIII Rurzyca, Tywa, S-IX Myśla, Kurzyca, Słubia	S-VII Płonia, S-VI Ina
Zagospodarowanie terenu			
% obszarów antropogenicznych	9,06	1,87	3,70
% obszarów rolnych	42,17	56,43	70,85
% obszarów leśnych i zielonych	12,79	39,26	21,22
% obszarów podmokłych	1,88	0,22	0,15
% obszarów wodnych	34,10	2,23	4,08
Hydrogeologia			
Liczba pięter wodonośnych	2	3	2
Zasoby wód podziemnych dostępne do zagospodarowania			
Zasoby [m³/d]	18 755	278 484	130 254
% wykorzystania	38,0	5,9	11,0
Antropopresja			
Leje depresji związane z poborem wód podziemnych, odwodnieniami kopalnianymi, wpływem aglomeracji itp.	Leje depresji związane głównie z poborem wód podziemnych występujące w sąsiedztwie ujęć komunalnych i przemysłowych, w tym w rejonie Elektrowni „Dolna Odra”, a także na skutek melioracji	nie występują	Lokalne obniżenia zwierciadła wody wywołane melioracją
Ingresja lub ascenzja wód słonych do wód podziemnych	brak	brak	brak
Ocena stanu JCWPd			
Rok	2019	2019	2019
Stan ilościowy	dobry	dobry	dobry
Stan chemiczny	dobry	dobry	dobry
Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych	niezagrożona	niezagrożona	niezagrożona

źródło: Karta informacyjna JCWPd nr 4, 23 i 24, Monitoring jakości wód podziemnych

Gmina Gryfino nie leży na obszarze żadnego GZWP.

Rysunek 13. Gmina Gryfino na tle JCWPd
źródło: opracowanie własne

Monitoring jakości wód powierzchniowych

Na terenie gminy Gryfino badania jakości wód powierzchniowych prowadzone były w latach 2019-2021 w ramach *Programu wykonawczego monitoringu wód powierzchniowych* (monitoring diagnostyczny lub operacyjny). W latach 2019-2021 monitoringowi poddano poniższe JCWP:

Marwicka Struga

- klasa elementów biologicznych – 3,
- obserwacje hydromorfologiczne, klasa – 3,
- klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.1 – 3.5) - >2,
- klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) – 2,
- umiarkowany stan ekologiczny,
- stan chemiczny poniżej dobrego,
- ocena stanu JCWP – zły stan wód.

Omulna

- klasa elementów biologicznych – 5,
- obserwacje hydromorfologiczne, klasa – 1,
- klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.1 – 3.5) - >2,
- klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) – 2,
- zły stan ekologiczny,
- stan chemiczny poniżej dobrego,
- ocena stanu JCWP – zły stan wód.

Pniewa

- klasa elementów biologicznych – 2,
- obserwacje hydromorfologiczne, klasa – 1,
- brak możliwości klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego,
- ocena stanu JCWP – brak możliwości wykonania oceny,
- uwagi – suchy ciek.

Tywa od dopływu z Tywic do ujścia

- klasa elementów biologicznych – 3,
- obserwacje hydromorfologiczne, klasa – 1,
- umiarkowany potencjał ekologiczny,
- stan chemiczny poniżej dobrego,
- ocena stanu JCWP – zły stan wód.

Krzekna od źródeł do jez. Będgoszcz

- klasa elementów biologicznych – 3,
- obserwacje hydromorfologiczne klasa – 4,
- klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.1 – 3.5) - >2,
- klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) – 2,
- umiarkowany potencjał ekologiczny,
- stan chemiczny poniżej dobrego,
- ocena stanu JCWP – zły stan wód.

Odra od Odry Zachodniej do Parnicy

- klasa elementów biologicznych – 4,
- obserwacje hydromorfologiczne, klasa – 2,
- klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) – 2,
- słaby potencjał ekologiczny,
- stan chemiczny poniżej dobrego,
- ocena stanu JCWP – zły stan wód.

Ostrowica od źródeł do wypływu z jez. Będgoszcz

- klasa elementów biologicznych – 3,
- obserwacje hydromorfologiczne, klasa – 1,
- klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.1 – 3.5) - >2,
- klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) – 2,
- umiarkowany stan ekologiczny,
- stan chemiczny poniżej dobrego,
- ocena stanu JCWP – zły stan wód.

Monitoring jakości wód podziemnych

W raportowanych latach w obszarze jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) obejmujących gminę Gryfino nie prowadzono badań. Ostatnie pomiary jakości wód JCWPd wykonano w 2019 roku. Wszystkie JCWPd, w zasięgu których leży gmina Gryfino posiadają stan dobry chemicznie oraz ilościowo.

2.9. Formy ochrony przyrody⁶

Na terenie gminy Gryfino występują następujące formy ochrony przyrody:

- Obszary Natura 2000:
 - *Ostoja Wełtyńska*,
 - *Dolina Tywy*,
 - *Dolna Odra*,
 - *Wzgórza Bukowe*,
 - *Jeziora Wełtyńskie*,
 - *Dolina Dolnej Odry*.
- Rezerwat przyrody *Kanał Kwiatowy*,
- Parki Krajobrazowe:
 - *Szczeciński Park Krajobrazowy Puszcza Bukowa*,
 - *Dolina Dolnej Odry*,
- 1 pomnik przyrody – *Krzywy Las*,
- Użytki ekologiczne:
 - *Dolina Storczykowa*,
 - *Zgniły Grzyb*.
- Zespół przyrodniczo-krajobrazowy *Wełtyń*.

Obszary Natura 2000

1. Ostoja Wełtyńska

Obszar został wyznaczony 18.01.2014 r. w ramach dyrektywy siedliskowej i zajmuje obecnie powierzchnię 1 470,92 ha. Obszar obejmuje kompleks zbiorników wodnych oraz siedlisk hydrogenicznych - łągów, łąk trzęślicowych i torfowisk w zlewni niewielkiego cieku, dopływu Odry - Omulnej, z dużym jeziorem - Jez. Wełtyńskim (349 ha). W otoczeniu zbiorników dominuje krajobraz rolniczy - pola uprawne, niewielkie łąki, pastwiska i zadrzewienia, jedynie

⁶ CRFOP

w dwóch miejscach, w południowo zachodniej i północno wschodniej części, zachowały się niewielkie kompleksy leśne zdominowane przez lasy łęgowe. Ponad 90% powierzchni obszaru pokrywa się z wyznaczonym dla ochrony ptaków i ich siedlisk Obszarem Specjalnej Ochrony Ptaków Jeziora Wełtyńskie PLB320018. Ostoja ma znaczenie dla ochrony sześciu typów siedlisk przyrodniczych z zał. I Dyrektywy Siedliskowej - jezior twardowodnych, jezior eutroficznych, łąk trzęślicowych, torfowisk alkalicznych, kwaśnych dąbrów oraz łęgów olszowo-jesionowych. Największą powierzchnię zajmuje siedlisko 3140 (jeziora twardowodne) do którego zaliczono większość powierzchni jeziora Wełtyńskiego. Nieco mniejszy obszar zajmują zbiorniki eutroficzne (3150) oraz lasy łęgowe reprezentowane przede wszystkim przez dobrze wykształcone łęgi olszowo-jesionowe (91E0).

1. Dolina Tywy,

Obszar wyznaczony 01.03.2011 r. w ramach dyrektywy siedliskowej. Zajmuje powierzchnię 3 754,86 ha. Obszar "Dolina Tywy" jest dość mocno zróżnicowany geomorfologicznie, poczynając od typowego krajobrazu pojeziernego i strefy moreny czołowej w części południowej (południowa część gminy Banie) do równiny o falistej rzeźbie w części północnej (gmina Gryfino). Osią ostoi jest rzeka Tywa, płynąca początkowo z południa na północ w rynnę lodowcowej (tzw. Bańskiej), w krajobrazie obfitującym we wzgórza pokryte lasami liściastymi, jeziora, źródłiska, torfowiska, następnie skręcająca na zachód, w krajobrazie równinnym moreny dennej, pozbawionym jezior, obfitującym w pola uprawne i użytki zielone, by ostatecznie na kilkukilometrowym odcinku koło Gryfina płynąć w głębokiej i wąskiej rynnę o stromych zboczach porośniętych żyznymi lasami liściastymi. Dominującym typem siedlisk są lasy liściaste (głównie żyzne buczyny niżowe oraz łęgi olszowe i jesionowo-olszowe) oraz naturalne eutroficzne zbiorniki wodne. Znajdują się tu także rozległe kompleksy szuwarów i zarośli wierzbowych (skupione głównie w środkowej części obszaru). Tywa na całej swojej długości wykazuje duże zróżnicowanie zarówno w kształcie i szerokości koryta, a także głębokości i szybkości przepływu wody. Taki układ powoduje powstawanie odcinków cieku o charakterze typowej rzeki górskiej, jak i odcinków wody praktycznie niepłynącej, zastoiskowej. Wpływ na charakter rzeki mają także liczne jeziora, przez które Tywa przepływa. Różnorodność powstałych w ten sposób biotopów wpływa pozytywnie na liczbę gatunków występujących w tym cieku. Rzekę tą trudno jest jednoznacznie zakwalifikować do określonego typu rybackiego. W prawie całym cieku warunki morfometryczne, hydrologiczne, hydrobiologiczne oraz skład ichtiofauny wskazują na zaliczenie tych odcinków do krainy brzany, a nawet leszcza (Starmach 1956), chociaż spotykane są odcinki typowe dla krainy pstrąga - szczególnie odcinek koło miejscowości Żórawki, gdzie rzeka płynie miejscami w głębokim wąwozie. Największą wartością przyrodniczą obszaru siedliskowego "Dolina Tywy" jest jego różnorodność siedliskowa. Stwierdzono tu występowanie 16 typów siedlisk przyrodniczych, w tym 3 priorytetowych. Pokrywają one ok. 31% powierzchni obszaru.

2. Dolna Odra,

Obszar wyznaczony 06.03.2009 r. w ramach dyrektywy siedliskowej i zajmuje obecnie powierzchnię 30 406,64 ha. Dolna Odra (z dwoma głównymi kanałami: Wschodnią Odrą i Zachodnią Odrą), rozciągająca się na przestrzeni ok. 90 km, stanowi mozaikę obejmującą: tereny podmokłe z torfowiskami i łąkami zalewanymi wiosną, lasy olszowe i łęgowe, starorzecza, liczne odnogi rzeki i wysepki. Odra jest rzeką swobodnie płynącą (według terminologii hydrotechników). Duży udział w obszarze mają naturalne tereny zalewowe. Ostoja obejmuje również fragmenty strefy krawędziowej Doliny Odry z płatami roślinności sucholubnej, w tym z murawami kserotermicznymi oraz lasami. Tereny otaczające ostoję są

użytkowane rolniczo. Gospodarka łąkowa oraz wypas bydła są też prowadzone na niewielkim fragmencie obszaru. W okolicach ostoi zlokalizowane są liczne zakłady przemysłowe.

Procedowana jest zmiana granicy obszaru. W oparciu o uchwałę Nr 9 Rady Ministrów z dnia 25 stycznia 2022 r. w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie Komisji Europejskiej dokumentu "Lista zmian w sieci obszarów Natura 2000" (M. P. poz. 111) propozycja zmiany granic obszaru została przekazana do Komisji Europejskiej. Do terenów proponowanych do włączenia w granice obszaru zastosowanie ma art. 33 ustawy o ochronie przyrody.

3. Wzgórza Bukowe

Obszar wyznaczony 15.01.2008 r. w ramach dyrektywy siedliskowej i zajmuje powierzchnię 11 987,08 ha. Obejmuje kompleks leśny zwany Puszcza Bukową, rozciągający się wzdłuż południowo-wschodnich dzielnic Szczecina oraz gmin Kobylanka, Stare Czarnowo i Gryfino. Pokrywający pasmo morenowych wzgórz (do 147 m n.p.m.). Cały teren cechuje się bardzo zróżnicowaną rzeźbą terenu, wzgórz pocięte są dolinami i wąwozami, wiele bezodpływowych zagłębień wypełnionych jest jeziorami i torfowiskami. Wzgórza stanowią lokalny dział wodny; wody odprowadzane są licznymi strumieniami na zewnątrz obszaru. Lasy stanowią głównie żyzne i kwaśne buczyny, mniejszy udział mają łągi jesionowo-olszowe i jesionowe, kwaśne dąbrowy oraz olsy, jeszcze mniejsze powierzchnie zajmują brzeziny bagienne, lasy mieszane z sosną i bory sosnowe. Ze względu na bogatą rzeźbę terenu, żyzność siedlisk i długie tradycje ochrony obiektu - lasy mają charakter zbliżony do naturalnego.

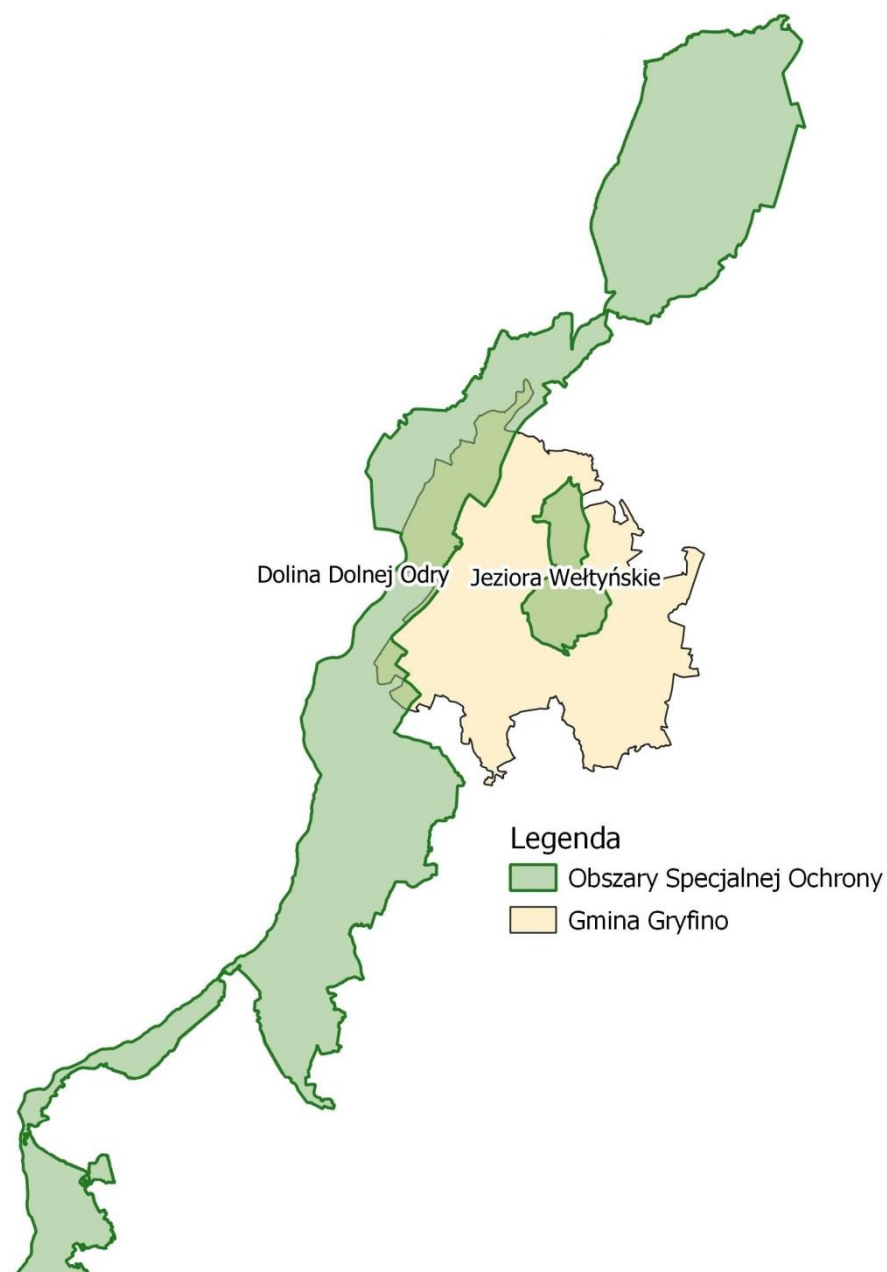
4. Dolina Dolnej Odry

Został utworzony 05.11.2004 r. w ramach Dyrektywy ptasiej i zajmuje obecnie obszar 61 605,38 ha. Obszar obejmuje dolinę Odry pomiędzy Kostrzynem, a Zalewem Szczecińskim (dł. ca 150 km) wraz z Jeziorem Dąbie. J. Dąbie jest płytkim, deltowym zbiornikiem (5600 ha, głęb. max. 4 m), o urozmaiconej linii brzegowej. Zasilane jest zarówno przez wody opadowe i rzeczne, jak i przez wody morskie (zjawisko cofki). Jezioro od nurtu Odry oddzielają wyspy: Czapli Ostrów, Sadlińskie Łąki, Mienia, Wielka Kępa, Radolin, Czarnołęka, Dębina, Kacza i Mewia. Z południowo-wschodnim brzegiem jeziora sąsiadują łąki i mokradła Rokiciny, Sadlińskie i Trzebuskie Łągi. W J. Dąbie występuje bogata roślinność wodna. Brzegi zajmuje szeroki pas szuwarów (głównie trzcinowych i oczeretów), za którymi wykształcają się ziołorośla nadrzeczne. Duże powierzchnie zajmują łągi i zarośla wierzbowe. Wnętrza dużych wysp pokryte są olsami i łągami jesionowo-olszynowymi. W części ujściowej Odra posiada dwa główne rozgałęzienia - Odra Wschodnia i Regalica. Obszar pomiędzy głównymi odnogami (kanałami) (Międzyodrze) jest płaską równiną z licznymi jeziorkami i mniejszymi kanałami, jest on zabagniony, posiada okresowo zalewane łąki i fragmenty nadrzecznych łągów. Obszar poniżej Cedyni nosi nazwę Kotliny Freienwaldzkiej, w obrębie której szczególne znaczenie dla ptaków posiada tzw. Rozlewisko Kostrzyńskie. W ostoi w całości zawiera się siedliskowy obszar Natura 2000 Dolna Odra. Po stronie niemieckiej wzdłuż Odry rozciąga się Park Narodowy Dolina Dolnej Odry. W części środkowej i południowej obszaru włączono doń fragmenty przylegających do doliny lasów o największym zagęszczeniu ptaków drapieżnych.

Ostoja ptasia o randze europejskiej E 06. Występują na niej co najmniej 43 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz 14 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Jest to bardzo ważny teren szczególnie dla ptaków wodno-błotnych w okresie lęgowym, wędrówkowym i zimowiskowym.

5. Jeziora Wełtyńskie

Obszar został utworzony 05.11.2004 r. w ramach Dyrektywy ptasiej i zajmuje obecnie obszar 2 811,18 ha. Obszar obejmuje od północy zespół małych jezior śródpolnych, otoczonych przez pola uprawne, łąki i pastwiska. Teren ten charakteryzuje się dobrze zachowanym krajobrazem rolniczym oferującym dogodnie siedliska dla zwierząt krajobrazu rolniczego w szczególności płazów i ptaków. Największe jezioro to jez. Wełtyńskie o powierzchni ok. 360 ha. Jezioro to charakteryzuje się relatywnie niskim poziomem trofii i umiarkowanym poziomem zmian antropogennych. Na jeziorze znajdują się wyspy oraz niewielkie połacie szuwarów trzcinowych. Oferuje ono dobre warunki rozrodu dla ptaków wodno-błotnych. Na tym terenie występują niewielkie lasy bukowe oraz obszary leśne terenów podmokłych. Na obszarze ponadto występuje 13 jezior o powierzchni większej niż 1 ha. Zdecydowana większość zlokalizowana jest w północnej części obszaru Natura 2000. Jeziora te charakteryzują się zróżnicowanym poziomem trofii zdeterminowanej oddziaływaniem antropogennym. Wszystkie te zbiorniki to jeziora eutroficzne z dobrze wykształconym pasem szuwaru trzcinowego. W przypadku 5 z nich (J. Brudno, J. Gardzienko, J. Gardyńskie, J. Głębokie, J. Krzywienko) występują szczególnie dogodne siedliska dla występowania ptaków oraz płazów. Obszar Natura 2000 Jeziora Wełtyńskie PLB320018 jest jedną z najmniejszych ostoi ptasich w Polsce. Jednak ostoja ta, ze względu na swoje położenie pomiędzy innymi ostojami ptasimi ma kluczowe znaczenie dla spójności sieci Natura 2000. Jest zwłaszcza łącznikiem pomiędzy OSO Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 oraz OSO Dolina Dolnej Odry PLB320003. Obszar ten został wyznaczony w sposób niezwykle oszczędny pod względem powierzchniowym ale siedliska gatunków ptaków ważnych dla Wspólnoty, zajmują tu niemal 100% powierzchni ostoi. Siedliska te są zachowane w dobrym stanie, dzięki czemu oferują ptakom bardzo atrakcyjne warunki, co z kolei uwidacznia się w wyjątkowo wysokim zagęszczeniu par lęgowych.

Rysunek 14. Lokalizacja obszarów Natura 2000 Dyrektywy ptasiej
źródło: opracowanie własne

Rezerwat przyrody - Kanał Kwiatowy

Data uznania: 15.12.1976 r.

Powierzchnia: 3,126 [ha]

Rodzaj rezerwatu: florystyczny

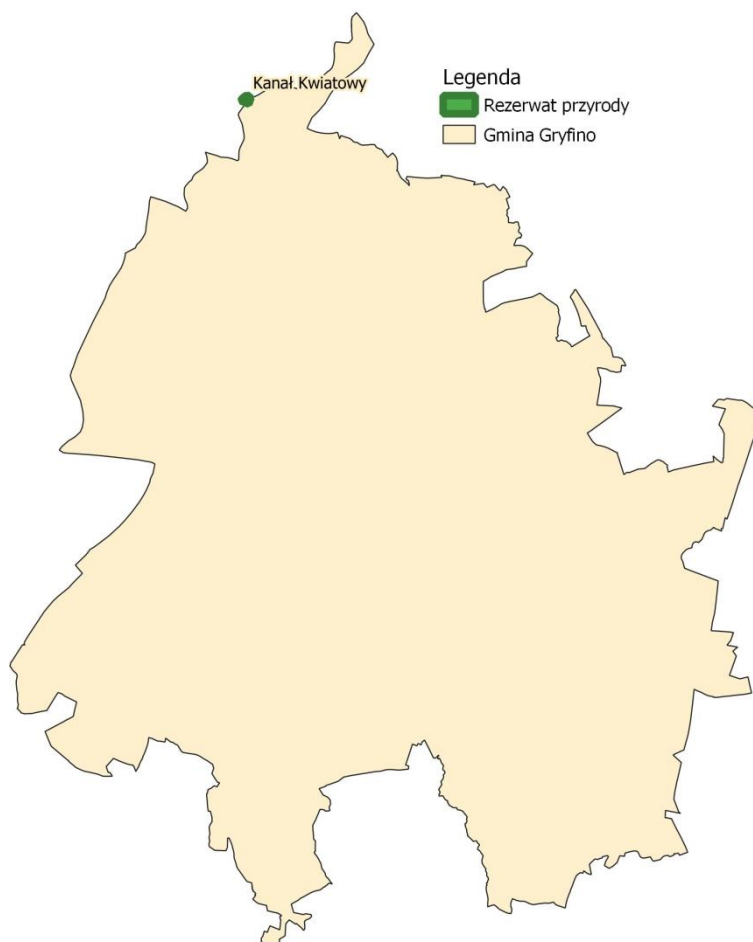
Typ rezerwatu: florystyczny

Podtyp rezerwatu: roślin zielnych i krzewinek

Typ ekosystemu: różnych ekosystemów

Podtyp ekosystemu: ekosystemów wodnych i nieleśnych

Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie stanowisk rzadkich gatunków roślin wodnych i błotnych. Na terenie rezerwatu obowiązuje plan ochrony.

Rysunek 15. Rezerwat przyrody leżący na terenie gminy Gryfino
źródło: opracowanie własne

Parki Krajobrazowe⁷

1. Szczeciński Park Krajobrazowy Puszcza Bukowa

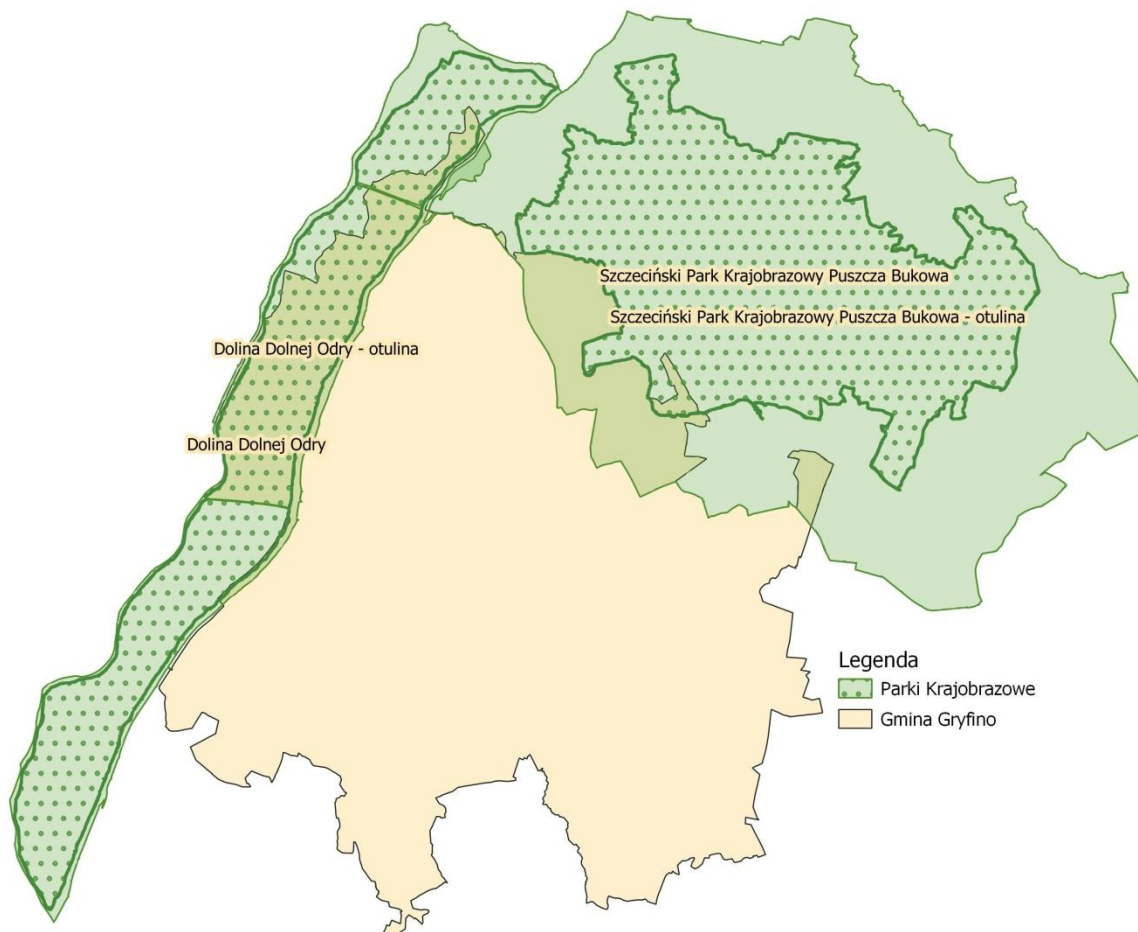
Został utworzony 04.11.1981 r. i zajmuje obecnie powierzchnię 9 096,00 ha. Obejmuje rozległy kompleks leśny porastający Wzgórza Bukowe oraz Polany Kołowską, Binowską i Dobropolską. Park cechuje się dużymi walorami krajobrazowymi i przyrodniczymi. Wokół Parku została wyznaczona otulina, która stanowi swoistą strefę buforową pomiędzy Parkiem, a obszarami zagospodarowanymi.

2. Dolina Dolnej Odry

Park utworzono 01.04.1993 r. i zajmuje powierzchnię 6 009,00 ha. Szczególnym celem ochrony Parku jest zachowanie i popularyzacja jego wartości przyrodniczych, historycznych i kulturowych oraz walorów krajobrazowych w warunkach zrównoważonego rozwoju. Obszar parku, leżący w dolinie Odry, to największe w Europie Zachodniej i Środkowej fluwiogeniczne torfowisko niskie, na którym występują rośliny i zwierzęta niespotykane już w dolinach innych wielkich rzek. Park Krajobrazowy Dolina Dolnej Odry obejmuje płaski obszar torfowiska między dwoma korytami Odry, która niedaleko Widuchowej rozgałęzia się na Odrę Zachodnią i Regalicę. Szerokość powstałego w ten sposób regionu Międzyodrza zmienia się od około 2 km w południowej jego części do nawet 12 km w okolicach Szczecina. Druga część doliny Odry, na południe od Widuchowej po niemieckiej stronie objęta jest

⁷ zpkwz.pl

również ochroną jako Park Narodowy Doliny Dolnej Odry. Obecny kształt doliny i terenów w bezpośrednim sąsiedztwie Międzyodrza powstał po ostatnim zlodowaceniu, a wielokorytowy, ustabilizowany układ rzeka zawdzięcza dość gwałtownemu narastaniu torfów od około 6 tys. lat.

Rysunek 16. Parki Krajobrazowe znajdujące się na terenie gminy Gryfino
źródło: opracowanie własne

Pomnik przyrody – Krzywy Las

Pomnik obejmuje obszar 0,5043 ha, na którym znajduje się 105 osobiwie zdeformowanych sosen zwyczajnych. Pierwotnie ustanowiony w dniu 15.12.2006 r. przez Wojewodę Zachodniopomorskiego oraz w wyniku zmian prawnych usankcjonowany Uchwałą Rady Miejskiej w Gryfinie w dniu 28.10.2021 r. Pomnik przyrody zlokalizowany w części działki nr 116/2 obręb Pniewo, stanowiącej własność Skarbu Państwa, w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Gryfino.

Użytki ekologiczne

1. Dolina Storczykowa

Rodzaj użytku: siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków

Data ustanowienia: 16.09.1998 r.,

Powierzchnia: 5,96 [ha]

Opis wartości przyrodniczej: Trzcinowisko śródpolne otoczone polami ornymi, sadem i łąką kośną, występuje tu storczyk szerokolistny.

2. Zgniły Grzyb

Rodzaj użytku: naturalny zbiornik wodny

Data ustanowienia: 19.10.1995 r.,

Powierzchnia: 50,25 [ha]

Opis wartości przyrodniczej: Jezioro wraz z terenem źródłowym rzeki Krzekny, pola i łąki uprawne, nieużytki.

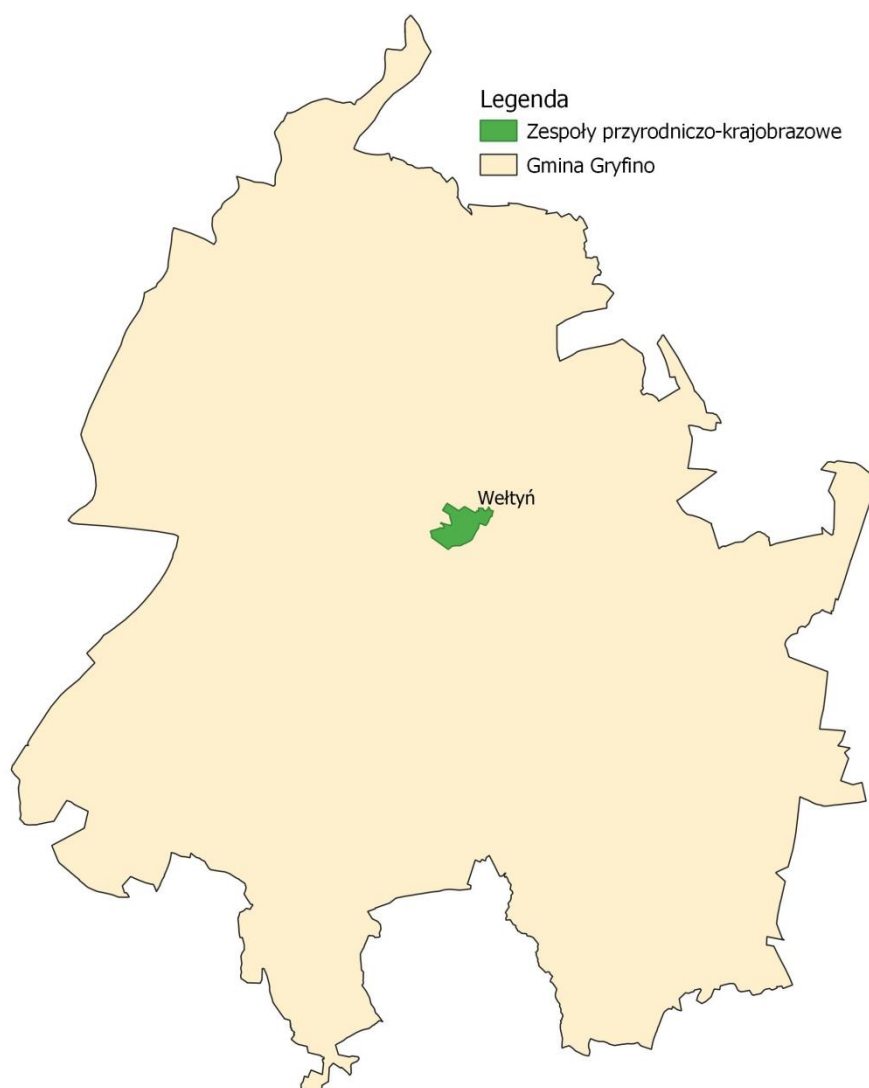
Rysunek 17. Rozmieszczenie użytków ekologicznych.
źródło: opracowanie własne

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Weltyń

Data ustanowienia: 18.07.2014 r.,

Powierzchnia: 75,0 [ha]

Opis wartości przyrodniczej: Obszar o wysokich walorach krajobrazowych i społecznych stanowiących fragment krajobrazu naturalnego i kulturowego.

Rysunek 18. Lokalizacja zespołu przyrodniczo-krajobrazowego na obszarze gminy Gryfino
źródło: opracowanie własne

3. Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Gryfino

W poniższej tabeli przedstawiono zadania ustalone w *Programie Ochrony Środowiska Gminy i Miasta Gryfino na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027* oraz symbolicznie określono stan ich realizacji.

Tabela 10. Stan realizacji zadań

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Ochrona klimatu i jakości powietrza			
OKJP.I. Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu			
OKJP. 1. Zarządzanie jakością powietrza na terenie Miasta i Gminy Gryfino			
1.	Realizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Gryfino, poprzez system dotacji na wymianę źródeł ciepła dla mieszkańców gminy	W – Gmina Gryfino	↑
2.	Promowanie rozwiązań przyczyniających się do redukcji emisji zanieczyszczeń	W – Gmina Gryfino M - organizacje pozarządowe	↑
3.	Prowadzenie akcji promocyjnoedukacyjnych w zakresie odnawialnych źródeł energii, efektywności energetycznej, ochrony powietrza (jedna kampania rocznie, przed sezonem grzewczym uświadamiająca mieszkańcom wpływ zanieczyszczeń powietrza na zdrowie oraz szkodliwość spalania odpadów w piecach domowych)	W – Gmina Gryfino	↑
4.	Monitoring jakości powietrza	M – GIOŚ - Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Szczecinie	↑
OKJP. 2. Poprawa efektywności energetycznej			
5.	Modernizacja, likwidacja lub wymiana (na bardziej przyjazne środowisku) konwencjonalnych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych, publicznych i usługowych.	W – Gmina Gryfino M - mieszkańcy, zarządcy nieruchomości	↑
6.	Termomodernizacja budynków mieszkalnych, publicznych i usługowych	W – Gmina Gryfino M - mieszkańcy, zarządcy nieruchomości	↑
7.	Modernizacja i przebudowa budynków oświatowych	W – Gmina Gryfino	↑
8.	Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczych wraz z budową przyłączy i węzłów cieplnych	M – PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. - Oddział Zespół Elektrowni Dolna Odra	→
9.	Poprawa efektywności energetycznej, w tym z wykorzystaniem OZE	W – Gmina Gryfino M – zakłady energetyczne, mieszkańcy	↑
10.	Modernizacja oświetlenia ulicznego	W – Gmina Gryfino	↑

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
OKJP. 3. Dalszy wzrost wykorzystania OZE w celu zapewnienia stabilności produkcji i dystrybucji energii			
11.	Instalowanie OZE na budynkach użyteczności publicznej	W – Gmina Gryfino	↑
12.	Montaż indywidualnych instalacji odnawialnych źródeł energii – kolektory słoneczne, panele fotowoltaiczne, kotły na biomasę, mikrowiatraki, źródła kogeneracyjne	M – osoby fizyczne	↑
13.	Wspieranie przedsięwzięć związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	W – Gmina Gryfino	↑
OKJP. 4. Zwiększenie efektywności i zarządzania w sektorze transportowym			
14.	Modernizacja, budowa i przebudowa dróg oraz budowa ścieżek rowerowych	W – Gmina Gryfino M - zarządcy dróg	↑
15.	Kontynuacja budowy układu komunikacyjnego wraz z uzbrojeniem terenów inwestycyjnych na terenie Parku Przemysłowego w Gardnie	W – Gmina Gryfino M - zarządcy dróg	←
OKJP. 5. Ograniczenie emisjogenności transportu, wzrost konkurencyjności ofert transportu zbiorowego			
16.	Wymiana taboru komunikacji publicznej na pojazdy ekologiczne	M – przedsiębiorstwa zajmujące się komunikacją publiczną	↓
17.	Poprawa systemu komunikacji publicznej polegające m.in. na budowie, przebudowie chodników, zatok autobusowych, postojowych, centrów przesiadkowych, węzłów multimodalnych, parkingów P&R itp.	W – Gmina Gryfino M – Zarządcy dróg, zarządzający komunikacją publiczną	↑
18.	Przebudowa dróg lokalnych łączących centrum przesiadkowe w Gryfinie z siecią TEN-T	W – Gmina Gryfino	↑
19.	Zintegrowane Centrum Przesiadkowe w Gryfinie	W – Gmina Gryfino	↑
20.	Budowa Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej z wykorzystaniem istniejących odcinków linii kolejowych Nr 406, 273, 351	W – Gmina Gryfino M – PKP S.A., Stowarzyszenie Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego	↑
21.	Utrzymanie działań ograniczających emisję wtórną pyłu poprzez regularne utrzymanie czystości nawierzchni	W – Gmina Gryfino M –zarządcy dróg	↔
OKJP.6. Ograniczanie emisji ze źródeł przemysłowych i energochłonności gospodarki			
22.	Modernizacja instalacji technologicznych oraz instalacji spalania paliw do celów technologicznych	M – przedsiębiorstwa	↓
23.	Budowa i modernizacja instalacji przechwytywania zanieczyszczeń powietrza, pochodzących z emisji punktowej	M – przedsiębiorstwa	↑
OKJP.7. Dostosowanie Sektora energetycznego do zmian klimatu			
24.	Zapewnienie awaryjnych źródeł energii oraz przesyłu w warunkach zmian klimatu	M – PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. - Oddział Zespół Elektrowni Dolna Odra	↔

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Zagrożenia hałasem			
ZH. I. Poprawa klimatu akustycznego na terenie Miasta i Gminy Gryfino			
ZH. 1. Zarządzanie jakością klimatu akustycznego na terenie Miasta i Gminy Gryfino			
25.	Pomiar i ocena stanu akustycznego w gminie	M - GIOŚ - Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Szczecinie	↑
26.	Wprowadzanie do mpzp zapisów dotyczących zarządzania jakością klimatu akustycznego na terenie gminy	W – Gmina Gryfino	↔
27.	Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego.	W – Gmina Gryfino	↔
ZH. 2. Zmniejszenie liczby ludności narażonej na ponadnormatywny hałas			
28.	Budowa zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. ekranów dźwiękochłonnych, przekryć akustycznych, wałów ziemnych i przekopów).	M - zarządzający drogami, zarządzający liniami kolejowymi	↑
29.	Ograniczanie hałasu emitowanego przez środki komunikacyjne poprzez wprowadzenie zieleni izolacyjnej wzdłuż uciążliwych ciągów komunikacyjnych położonych bezpośrednio przy zabudowie mieszkaniowej	W – Gmina Gryfino M - zarządcy dróg	↑
30.	Ochrona mieszkańców przed hałasem z instalacji przemysłowych poprzez wydawanie decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu	M – Starostwo Powiatowe w Gryfinie	↔
ZH.3. Rozwój i usprawnienie systemów transportu o obniżonej emisji hałasu.			
31.	Budowa połączeń drogowych miejskiej infrastruktury drogowej z siecią pozamiejską	W – Gmina Gryfino M – Zarządcy dróg	↑
32.	Rozwój i integracja elementów systemu transportowego	W – Gmina Gryfino M – zarządzający komunikacją miejską	↑
ZH.4. Ograniczanie hałasu przemysłowego			
33.	Stosowanie rozwiązań technicznych w zakładach przemysłowych: obudowy dźwiękochłonne, tłumiki dźwięku, izolacje akustyczne i inne	M - przedsiębiorstwa	↔
Pola elektromagnetyczne			
PEM. I. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi			
PEM. 1. Ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych			
34.	Kontynuacja monitoringu poziomu pól elektromagnetycznych na terenie Miasta i Gminy Gryfino	M - GIOŚ - Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Szczecinie	↑
35.	Uwzględnianie w mpzp aktualnych regulacji prawnych dotyczących promieniowania elektromagnetycznego oraz jego źródeł	W – Gmina Gryfino	↔

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
36.	Pozyskanie informacji o źródłach pól elektromagnetycznych, prowadzenie przez organy ochrony środowiska ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne (zgłoszenia instalacji)	M – Powiat Gryfiński	↔
Gospodarowanie wodami			
GW. I. Osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych, podziemnych, przejściowych i przybrzeżnych			
GW. 1. Poprawa stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych			
37.	Ograniczenia zużycia wody w obrębie terenów miejskich oraz w przemyśle (np. recyrkulacja wód, zamykanie obiegu wody).	M - przedsiębiorstwa	↑
38.	Ograniczenie zużycia wody w rolnictwie.	M - mieszkańcy	↔
39.	Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi.	M - Marszałek WZ, WIOŚ, PGWWP	↔
40.	Ograniczenie wpływu rolnictwa na wody poprzez wdrożenie stosowania kodeksu dobrych praktyk rolniczych, wspieranie i edukację w zakresie rozwoju rolnictwa ekologicznego (ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych).	M - mieszkańcy gminy, ZODR, ARiMR	↔
41.	Stosowanie technologii i urządzeń ograniczających możliwość przedostawania się nieczystości do gruntu i wód	M - przedsiębiorstwa, mieszkańcy	↑
GW.2. Poprawa stanu jakościowego i ilościowego wód podziemnych			
42.	Monitorowanie stanów i chemizmu wód podziemnych	M – GIOŚ - Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Szczecinie, PSH	←
43.	Prowadzenie działań edukacyjnych mających na celu zmniejszenie zużycia wody do celów socjalno- bytowych i produkcyjnych	W – Gmina Gryfino M - organizacje pozarządowe	↑
GW.II. Racjonalny transport i turystyka wodna			
GW.4. Racjonalne wykorzystanie zasobów wodnych do celów transportowych i turystycznych			
44.	Utrzymanie szlaków żeglownych i dróg wodnych poprzez modernizację, przebudowę lub budowę niezbędnej infrastruktury	M – PGW WP	↔
45.	Budowa infrastruktury turystycznej w sąsiedztwie terenów wodnych (rzeki, jeziora) z zachowaniem zasad bezpieczeństwa	W – Gmina Gryfino M - PGW WP, RDOŚ, Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego	↑
GW.IV. Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą			
GW.6. Zapewnienie bezpieczeństwa powodziowego			
46.	Uwzględnianie w dokumentach planistycznych na poziomie wojewódzkim i gminnym map ryzyka powodziowego, map zagrożenia powodziowego, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz terenów zagrożonych podtopieniami	W – Gmina Gryfino	↑

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
47.	Budowa, przebudowa, remont, modernizacja budowli przeciwpowodziowych	M – PGW WP	↑
48.	Zimowe i letnie utrzymanie drożności wód	M – PGW WP	↔
49.	Budowa systemów ostrzegawczych oraz tworzenie programów edukacyjnych poprawiających świadomość i wiedzę na temat źródeł zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego	W – Gmina Gryfino M - Marszałek WZ, PGWWP	↑
ZW.7. Gospodarowanie Wodami uwzględniające zmiany klimatyczne			
50.	Rozwój form małej retencji wodnej, w tym budowa lub modernizacja urządzeń wodnych małej retencji	W – Gmina Gryfino	↑
Gospodarka wodno-ściekowa			
GWS I. Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej			
GWS. 1. Sprawny i funkcjonalny system wodociągowy.			
51.	Dalszy rozwój oraz modernizacja sieci wodociągowej na terenie gminy	W – Gmina Gryfino M - Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.	↑
52.	Ograniczanie zużycia wody poprzez zmniejszenie strat na przesyle oraz optymalizację wykorzystania istniejącej infrastruktury wodnej	M - Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.	↑
53.	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	W – Gmina Gryfino M – PGW WP, Marszałek WZ, organizacje pozarządowe	↑
GWS. 2. Rozwój i dostosowanie instalacji oraz urządzeń służących zrównoważonej i racjonalnej gospodarce wodno-ściekowej dla potrzeb ludności i przemysłu.			
54.	Budowa, rozbudowa i modernizacja ujęć wody, stacji uzdatniania wody oraz infrastruktury służącej do zbiorowego zaopatrzenia w wodę	W – Gmina Gryfino M – Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.	↑
55.	Budowa, rozbudowa i modernizacja urządzeń służących do oczyszczania ścieków komunalnych i zagospodarowywania osadów ściekowych	W – Gmina Gryfino M - Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.	↑
56.	Budowa nowych odcinków, modernizacja i konserwacja istniejących odcinków kanalizacji na terenie gminy	W – Gmina Gryfino M - Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.	↑
57.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, dla których budowa sieci kanalizacyjnej jest nieuzasadniona ekonomicznie lub technicznie	M - mieszkańcy	↑
58.	Wspieranie budowy przydomowych biologicznych oczyszczalni ścieków w ramach dotacji celowych	W – Gmina Gryfino	↑
59.	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.	W – Gmina Gryfino	↔

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
60.	Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	M - WIOŚ w Szczecinie, organy wydające pozwolenia wodnoprawne	↔
61.	Promowanie dobrych nawyków w zakresie gospodarki ściekowej w gospodarstwach domowych i rolnych	W – Gmina Gryfino M – ARiMR, ZODR	↔
62.	Monitoring i zarządzanie siecią kanalizacyjną oraz wodociągową	M - Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.	↑
Zasoby geologiczne			
ZG. I. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi			
ZG.1. Kontrola i monitoring eksploatacji kopalni			
63.	Ograniczanie niekoncesjonowanej eksploatacji zasobów, poprzez prowadzenie systematycznych kontroli	M – OUG w Poznaniu	↑
ZG.2. Ograniczanie presji związanej z wydobywaniem kopalni			
64.	Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac rozpoznawczych, eksploatacyjnych i przetwórstwa kopalni poprzez korzystanie z najnowocześniejszych technik	M - przedsiębiorstwa	↓
Gleby			
GL.I. Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu.			
GL 1. Zachowanie funkcji środowiskowych i gospodarczych gleb			
65.	Promocja rolnictwa ekologicznego i integrowanego oraz informacja nt. dobrych praktyk rolniczych	M - ZODR, ARiMR,	↑
66.	Ochrona gleb przed degradacją i zanieczyszczeniem	W – Gmina Gryfino M - przedsiębiorstwa, jednostki naukowe	↑
67.	Monitoring stanu i jakości gleb	M - IUNG w Puławach, OSChR, właściciele gruntów	↔
68.	Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych, w kierunku rolnym, leśnym lub innym	M - właściciele gruntów zdegradowanych i zdewastowanych	↔
GL.II. Zalesienia gruntów nieprzydatnych na inne cele			
GL 3. Zalesienia w obrębie nieużytków			
69.	Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych na gruntach rolnych i innych niż rolne	M - właściciele gruntów	↑
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów			
GO.I. Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój Miasta i Gminy Gryfino.			
GO. 1. Racjonalna gospodarka odpadami.			
70.	Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest z terenu gminy	W – Gmina Gryfino M –właściciele budynków	↑

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
71.	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Gryfino, w tym utworzenie i prowadzenie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych	W – Gmina Gryfino	↑
72.	Tworzenie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnym	W – Gmina Gryfino	↑
GO 2. Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami			
73.	Modernizacja, budowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych	M – Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.	↓
74.	Działania edukacyjne w zakresie właściwego postępowania z odpadami	W – Gmina Gryfino	↑
GO 3. Rekultywacja składowisk odpadów komunalnych			
75.	Rekultywacja, zabiegi pielęgnacyjne, agrotechniczne oraz monitoring składowisk odpadów po ich zamknięciu	M - Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.	↑
Zasoby przyrodnicze			
ZP.I. Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej			
ZP. 1. Zarządzanie zasobami przyrody i krajobrazu			
76.	Zapewnienie właściwej ochrony różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych w planowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych poprzez adekwatne zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego lub/i decyzjach o warunkach zabudowy	W – Gmina Gryfino M - RDOŚ Szczecin	↑
77.	Opracowanie planów ochrony dla obszarów objętych ochroną prawną	M – RDOŚ, sejmik województwa	↑
78.	Prowadzenie oraz aktualizacja baz danych informacji o zasobach przyrodniczych	W – Gmina Gryfino M - podmioty sprawujące nadzór nad formami ochrony przyrody RDOŚ w Szczecinie	↑
79.	Monitoring obszarów chronionych objętych działaniami ochrony czynnej (w szczególności obszarów Natura 2000)	M - podmioty sprawujące nadzór nad obszarami cennymi przyrodniczo, badawcze, organizacje pozarządowe	↑
ZP.2. Zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu siedlisk i gatunków			
80.	Czynna ochrona siedlisk przyrodniczych oraz gatunków objętych ochroną	M - podmioty administrujące obszary cenne przyrodniczo	↔
81.	Identyfikacja miejsc występowania oraz eliminacja gatunków inwazyjnych	W – Gmina Gryfino M - RDOŚ Szczecin, zarządcy nieruchomości, organizacje pozarządowe	↔

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
ZP.3. Ochrona walorów przyrodniczych terenów miejskich			
82.	Ustanawianie, na terenach miejskich, nowych form ochrony przyrody takich jak: rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, zespoły przyrodniczo krajobrazowe, użytki ekologiczne, pomniki przyrody	W – Gmina Gryfino M – RDOŚ, Sejmik Województwa	↑
83.	Tworzenie oraz modernizacja terenów zieleni, prace arborystyczne oraz konserwacja pomników przyrody	W – Gmina Gryfino M - właściciele nieruchomości	↑
84.	Uwzględnienie w dokumentach planistycznych zachowania i powiększania terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych	W – Gmina Gryfino	↑
85.	Utrzymanie zieleni miejskiej	W – Gmina Gryfino	↑
ZP.4. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych terenów wiejskich			
86.	Ustanawianie, na terenach wiejskich, nowych form ochrony przyrody takich jak: rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, zespoły przyrodniczo krajobrazowe, użytki ekologiczne, pomniki przyrody.	W – Gmina Gryfino M – RDOŚ, Sejmik Województwa	↑
87.	Zachowanie unikalnych form krajobrazu wiejskiego	W – Gmina Gryfino	↑
88.	Zachowanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych	W – Gmina Gryfino	↔
ZP. 5. Działania z zakresu pogłębiania i udostępniania wiedzy o zasobach przyrodniczych i walorach krajobrazowych Miasta i Gminy Gryfino			
89.	Organizacja akcji edukacyjnych w zakresie ochrony przyrody na terenie Miasta i Gminy Gryfino	W – Gmina Gryfino M – RDOŚ, organizacje pozarządowe	↑
90.	Rozbudowa zaplecza dydaktycznego oraz infrastruktury służącej edukacji ekologicznej oraz ochronie walorów przyrodniczych i krajobrazowych	W – Gmina Gryfino M – RDOŚ, PGL LP, Marszałek WZ, organizacje pozarządowe	↑
ZP.II. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej			
ZP. 6. Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych.			
91.	Opracowanie uproszczonych planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasów dla lasów prywatnych	M - Starostwo Powiatowe w Gryfinie	←
92.	Wsparcie techniczne służb leśnych dla potrzeb ujawniania i zwalczania zagrożeń niszczenia przyrody przez człowieka (walka z kłusownictwem, zaśmiecaniem i dewastacją terenów leśnych).	M – PGL LP	↑
93.	Inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu, m.in. rozwój systemów monitorowania zagrożenia pożarowego oraz infrastruktury przeciwpożarowej	W – Gmina Gryfino M - PGL PL	↑
94.	Uporządkowanie ewidencji gruntów zalesionych oraz zmiana klasyfikacji gruntów nieruchomości, objętych naturalną sukcesją leśną	M – Powiat gryfiński	↔

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
ZP.7. Wsparcie działań edukacyjnych oraz tworzenia i modernizacji infrastruktury turystycznej na terenach leśnych			
95.	Utrzymanie oraz rozwój infrastruktury edukacyjnej i turystycznej na terenach leśnych	M – PGL LP, organizacje pozarządowe	↑
96.	Działania edukacyjne na temat znaczenia i roli lasów	M – PGL LP, organizacje ekologiczne, placów szkolne	↑
ZP.III. Zwiększanie lesistości			
ZP.8. Zwiększenie lesistości.			
97.	Zalesianie gruntów z uwzględnieniem warunków siedliskowych i potrzeb różnorodności biologicznej	M - właściciele gruntów, PGL LP	↑
98.	Promowanie zalesień jako alternatywnego sposobu zagospodarowania nieużytków i gruntów nieprzydatnych rolniczo	M - ARiMR, powiat gryfiński	↑
Zagrożenia poważnymi awariami			
PAP I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków			
PAP.1. Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii			
99.	Pełna gotowość oraz dobry stan techniczny wszystkich elementów systemu zapobiegawczo- interwencyjno-ratunkowego oraz sprawny system powiadamiania ludności	W – Gmina Gryfino M – PSP, ITD	↑
100.	Prowadzenie działalności inspekcyjnej podmiotów gospodarczych o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii	M - WIOŚ	↑
101.	Usuwanie skutków poważnych awarii przemysłowych	M – sprawcy awarii, PSP	↔
102.	Poprawa technicznego wyposażenia służb OSP	W – Gmina Gryfino M – Marszałek WZ, WIOŚ, PWIS	↑
PAP.2. Zapewnienie bezpiecznego transportu substancji niebezpiecznych			
103.	Planowanie i optymalizacja przewozu towarów niebezpiecznych	M – służby porządkowe, zarządcy dróg	↔
PAP.3. Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych			
104.	Edukacja w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców	W – Gmina Gryfino M - służby interwencyjne, WIOŚ Szczecin, Wojewódzki Zespół Zarządzania Kryzysowego.	↑

źródło: opracowanie własne na podstawie *Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Gryfino na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027*

↑ - zadanie zrealizowane (w tym także działania realizowane w ramach bieżącej działalności)

→ - zadanie w trakcie realizacji

↓ - zadanie niezrealizowane;

← - zadanie zrealizowane w latach poprzednich

↔ - zadanie realizowane na bieżąco, w przypadku wystąpienia potrzeby

Ochrona klimatu i jakości powietrza

Realizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Gryfino, poprzez system dotacji na wymianę źródeł ciepła dla mieszkańców gminy

Stopień realizacji: **zrealizowano**

Gmina Gryfino w latach 2020-2021 realizowała projekt dofinansowany z Funduszy Europejskich - Regionalnego Programu Operacyjnego - pn.: „Poprawa jakości powietrza na terenie Gminy Gryfino obejmująca wymianę starych kotłów lub pieców w indywidualnych gospodarstwach domowych, zarówno w domach jednorodzinnych i wielorodzinnych, w latach 2020-2021”. Głównym celem projektu jest obniżenie poziomu zanieczyszczeń powietrza, a tym samym poprawa jakości powietrza na terenie gminy Gryfino poprzez ograniczenie wykorzystywania paliw niskiej jakości oraz zwiększenie liczby stosowanych urządzeń o wysokiej sprawności.

Przedmiotem Projektu było udzielenie mieszkańcom Gminy 96 grantów na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska, obejmujących trwałą zmianę systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym. Grant był udzielany na wykonanie zadań w zabudowie jednorodzinnej, jak i lokalach mieszkalnych w zabudowie wielorodzinnej, położonych na terenie Gminy. Kwota grantu wynosiła 7 500,00 zł. Wartość Projektu to 871 125,00 zł, z czego kwota 779 625,00 zł stanowiła dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego. W ramach Projektu zlikwidowano 96 kotłów na węgiel i zmodernizowano systemy grzewcze instalując nowoczesne niskoemisyjne źródła ogrzewania – 51 kotłów na pelet, 38 kotłów gazowych, 4 pompy ciepła, 3 ogrzewania elektryczne.

Uzyskany efekt ekologiczny to spadek emisji pyłów (PM) do powietrza o 953 kg/rok (0,953 Mg/rok) oraz spadek emisji gazów cieplarnianych [tony równoważnika CO₂] o 758 ton CO₂ rocznie.

Promowanie rozwiązań przyczyniających się do redukcji emisji zanieczyszczeń

Stopień realizacji: **zrealizowano**

Promowanie analizowanych rozwiązań dokonywane było poprzez udzielanie wszelkiego rodzaju dotacji m.in. na termomodernizacje i montaż instalacje OZE oraz edukację ekologiczną.

W 2021 roku zainicjowano cykl plenerowych wydarzeń promujących walory krajoznawcze Gminy Gryfino pod nazwą „Spotkajmy się”. W jego ramach odbyły się trzy wydarzenia na ścieżce rowerowej Blue Velo (czerwiec - rowerowa akcja informacyjna przy trasie rowerowej Blue Velo w Chwarstnicy, sierpień - rowerowy piknik rodzinny w Chwarstnicy, wrzesień - rowerowa gra terenowa na trasie Szczawno – Chwarstnica). Celem wydarzeń było zainteresowanie rowerzystów i turystów walorami krajoznawczymi gryfińskich okolic Blue Velo. Wydarzenia zostały zrealizowane we współpracy z Centrum Informacji Turystycznej w Gryfinie oraz Sołectwem Chwarstnica⁸.

Prowadzenie akcji promocyjno-educacyjnych w zakresie odnawialnych źródeł energii, efektywności energetycznej, ochrony powietrza (jedna kampania rocznie, przed sezonem grzewczym uświadamiająca mieszkańców wpływ zanieczyszczeń powietrza na zdrowie oraz szkodliwość spalania odpadów w piecach domowych)

Stopień realizacji: zrealizowano

W okresie od czerwca do listopada 2021 roku Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego prowadził kampanię informacyjno-educacyjną upowszechniającą zapisy uchwały antysmogowej, skierowanej do mieszkańców województwa zachodniopomorskiego pn. „Nie truję – reaguję”. W ramach kampanii przygotowano i rozesłano do wszystkich gmin województwa zachodniopomorskiego animację z zakresu wykonywania kontroli przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej, ze szczególnym uwzględnieniem tematyki kontroli pod kątem rodzaju stosowanego paliwa. Na przeprowadzenie wymienionych działań przeznaczono 155 816,40 zł.

Od lipca do listopada 2021 roku Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego przeprowadzał warsztaty internetowe w służbie ekologii. W ramach zadania powstała ogólnodostępna platforma internetowa z warsztatami, które w swojej tematyce dotyczyły najważniejszych zagadnień związanych z ochroną powietrza oraz tematami związanymi z termomodernizacją, budownictwem energooszczędnym, jak również wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii na potrzeby własne. Na ten cel przeznaczono 29 950,00 zł.

Gmina Gryfino w okresie sprawozdawczym realizując projekty dofinansowane z Funduszy Europejskich - Regionalnego Programu Operacyjnego - pn.: „Poprawa jakości powietrza na terenie Gminy Gryfino obejmująca wymianę starych kotłów lub pieców w indywidualnych gospodarstwach domowych, zarówno w domach jednorodzinnych i wielorodzinnych, w latach 2020-2021” oraz pn.: „Termomodernizacja budynków jednorodzinnych zlokalizowanych na terenie gminy Gryfino, w latach 2020-2022” rozpowszechniała informacje wśród właścicieli nieruchomości o możliwościach pozyskiwania wsparcia finansowego na modernizację budynków i systemów grzewczych, poprzez publikację informacji w lokalnej prasie, na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy w Gryfinie oraz poprzez druk ulotek i plakatów na kwotę 4 000 zł.

⁸ Raport o stanie gminy Gryfino za rok 2021

Monitoring jakości powietrza**Stopień realizacji: zrealizowano**

Prowadzenie monitoringu powietrza należy do zadań własnych Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Szczecinie i realizowane jest w ramach bieżącej działalności corocznie. Na terenie gminy nie ma zlokalizowanego punktu pomiarowego. Wyniki monitoringu jakości powietrza w latach 2019-2021 przedstawiono dla strefy zachodniopomorskiej do której należy gmina Gryfino.

Tabela 11. Wyniki monitoringu powietrza przedstawione w rocznych ocenach jakości powietrza.

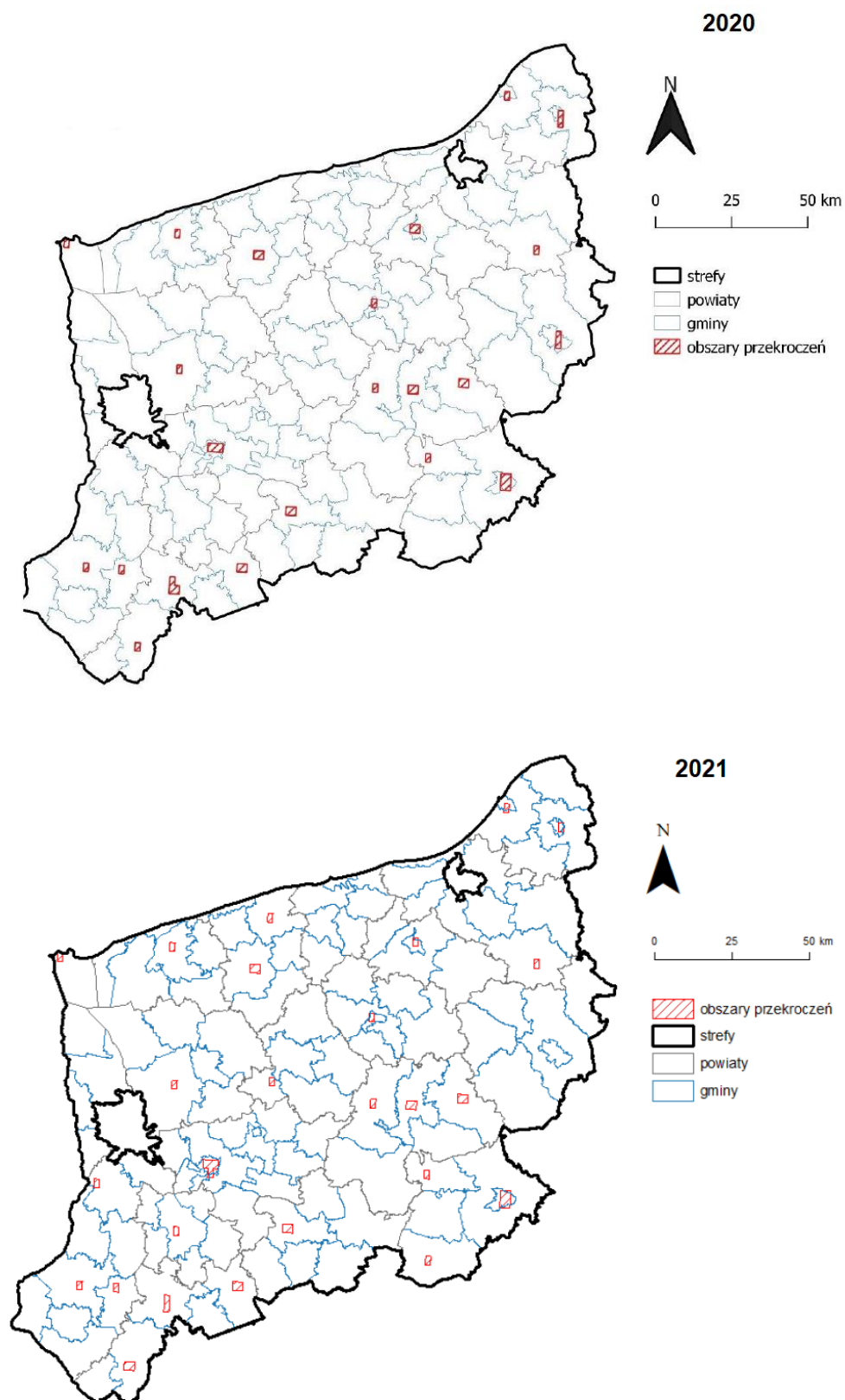
Rok	Symbol klasy wynikowej												
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃	O ₃ (dt)*	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5
2019	A	A	A	A	A	D2	A	A	A	A	A	C	A1
2020	A	A	A	A	A	D2	A	A	A	A	A	C	A1
2021	A	A	A	A	A	D2	A	A	A	A	A	C	A1

* poziom celu długoterminowego

PM2,5 wg poziomu dopuszczalnego II fazy

źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim, raport wojewódzki za rok 2021; 2020 oraz 2019.*

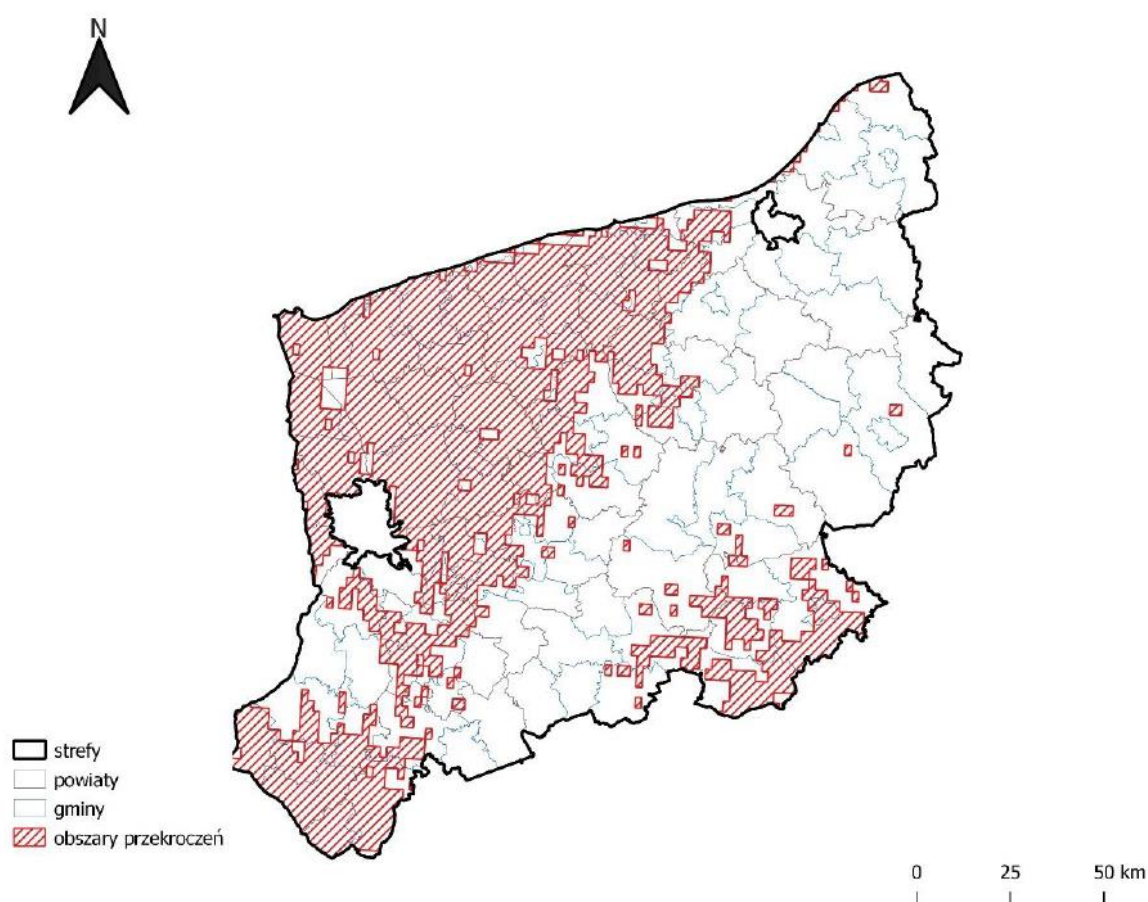
W strefie zachodniopomorskiej, w latach 2020-2021, wystąpiło przekroczenie poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu zawartego w pyle zawieszonym PM10 i strefa ta uzyskała klasę C. Podobnie jak w latach poprzednich, wysokie stężenia tego zanieczyszczenia rejestrowano w okresach grzewczych. Główną przyczyną występowania przekroczeń tego zanieczyszczenia jest niska emisja pochodząca z indywidualnego ogrzewania budynków. Należy jednak zaznaczyć, że w roku 2021 średnioroczne stężenia tego zanieczyszczenia uzyskały najniższe wartości na przestrzeni lat 2012-2021. Na podstawie pomiarów i metod obiektywnego szacowania opartych o wyniki modelowania matematycznego, w ocenie jakości powietrza za 2021 rok, wyznaczonych zostało 26 obszarów przekroczeń średniorocznego stężenia benzo(a)pirenu zawartego w pyle zawieszonym PM10 na obszarze strefy zachodniopomorskiej. Łącznie, obszar przekroczeń objął powierzchnię 180,3 km², co stanowi 0,8% powierzchni całego województwa. Liczba ludności narażonej wyniosła 267 890 osób, czyli 22,6% całkowitej liczby ludności w strefie zachodniopomorskiej.

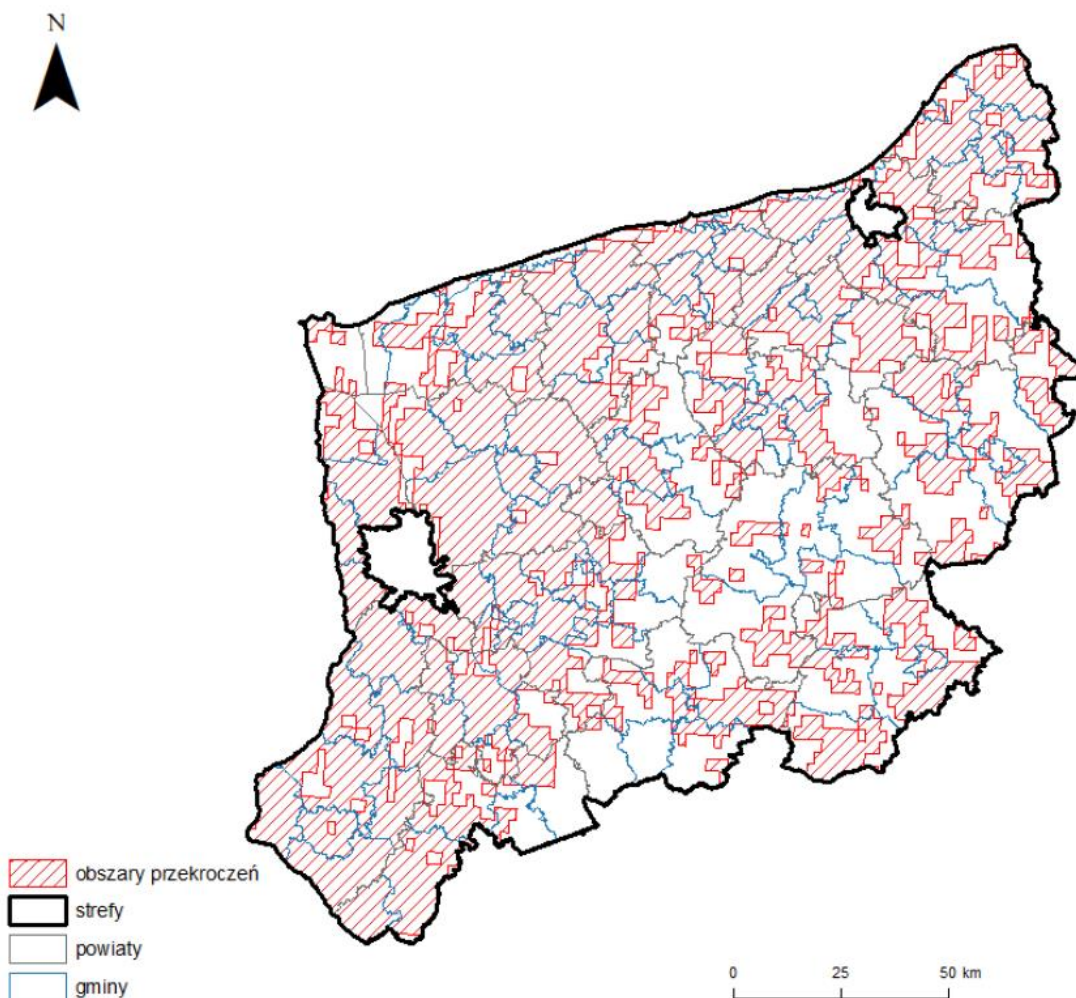
Rysunek 19. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego stężenia benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM₁₀, określonego ze względu na ochronę zdrowia w województwie zachodniopomorskim w 2020 i 2021 roku

źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim, raport wojewódzki za rok 2020*

Ocenie jakości powietrza ze względu na ochronę roślin podlegała strefa zachodniopomorska. Ocena dotyczyła dwutlenku siarki (SO_2), tlenków azotu (NO_x) i ozonu (O_3). W latach 2020-2021 roku w strefie tej nie zostały przekroczone dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń powietrza, zarówno przez średnioroczne stężenie NO_x i SO_2 jak i przez średnie stężenie SO_2 z okresu zimowego (październik-marzec). Nie została także przekroczona wartość wskaźnika AOT40, obowiązująca dla poziomu docelowego dla ozonu. Ze względu na ochronę roślin strefa zachodniopomorska została sklasyfikowana w klasie A dla wszystkich tych trzech zanieczyszczeń. W strefie zachodniopomorskiej wystąpiło natomiast przekroczenie obowiązującego dla ozonu dodatkowego kryterium poziomu celu długoterminowego ze względu na ochronę roślin (klasa D2). Wartość AOT40 zmierzona na stanowisku pomiarowym w Widuchowej wyniosła $8\,673\ \mu\text{g}/\text{m}^3\cdot\text{h}$. Wskazano obszar przekroczeń o powierzchni $13\,710,5\ \text{km}^2$ co stanowi 61% powierzchni całkowitej województwa, natomiast wielkość obszarów ekosystemów objętych przekroczeniem wyniosła $13\,141,9\ \text{km}^2$.

Rysunek 20. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu celu długoterminowego AOT40 ozonu ustanowionego ze względu na ochronę roślin w województwie zachodniopomorskim w 2020 roku
 źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim, raport wojewódzki za rok 2020*

Rysunek 21. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu celu długoterminowego AOT40 ozonu ustanowionego ze względu na ochronę roślin w województwie zachodniopomorskim w 2020 roku
źródło: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim, raport wojewódzki za rok 2020*

Modernizacja, likwidacja lub wymiana (na bardziej przyjazne środowisku) konwencjonalnych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych, publicznych i usługowych.

Stopień realizacji: zrealizowano

Gmina Gryfino w latach 2020-2021 realizowała projekt dofinansowany z Funduszy Europejskich - Regionalnego Programu Operacyjnego - pn.: „Poprawa jakości powietrza na terenie Gminy Gryfino obejmująca wymianę starych kotłów lub pieców w indywidualnych gospodarstwach domowych, zarówno w domach jednorodzinnych i wielorodzinnych, w latach 2020-2021”. Przedmiotem Projektu było udzielenie mieszkańcom Gminy 96 grantów na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska, obejmujących trwałą zmianę systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym. Grant był udzielany na wykonanie zadań w zabudowie jednorodzinnej, jak i lokalach mieszkalnych w zabudowie wielorodzinnej, położonych na terenie Gminy. Kwota grantu wynosiła 7 500,00 zł. Wartość Projektu to 871 125,00 zł, z czego kwota 779 625,00 zł stanowiła dofinansowanie z Regionalnego

Programu Operacyjnego. W ramach Projektu zlikwidowano 96 kotłów na węgiel i zmodernizowano systemy grzewcze instalując nowoczesne niskoemisyjne źródła ogrzewania – 51 kotłów na pellet, 38 kotłów gazowych, 4 pompy ciepła, 3 ogrzewania elektryczne.

W raportowanym okresie WFOŚiGW w ramach programu Czyste Powietrze udzielił dotacji na łączną kwotę 1 852 264,52 zł oraz pożyczek na kwotę 89 110,00 zł. 94 dotacje obejmowały zakup i montaż nowego źródła ciepła, 40 dotacji obejmowało zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznej, 4 – zakup i montaż wentylacji mechanicznej wraz z odzyskiem ciepła, 20 – zakup i wymianę stolarki zewnętrznej, 15 – zakup i wymianę drzwi zewnętrznych, 25 – docieplenie przegród budowlanych i wykonanie prac towarzyszących, a 47 wykonanie instalacji c.o. i c.w.u.

Mieszkańcy wymieniali także kotłownie na bardziej ekologiczne i efektywne energetyczne we własnym zakresie. W tym zakresie pozyskiwali dotacje celowe z funduszy gminnych, powiatowych oraz programu Czyste Powietrze.

Termomodernizacja budynków mieszkalnych, publicznych i usługowych

Stopień realizacji: **zrealizowano**

W ramach realizacji zadań inwestycyjnych z Funduszu Sołeckiego w roku 2021 wydatkowano kwotę 441 580,05 zł na realizację zadań w 19 sołectwach. Wykonano m.in.: remont elewacji i ocieplenie świetlicy wiejskiej w Chwarstnicy, modernizację świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu placu rekreacyjno-sportowego w Czepinie, prace remontowe w świetlicy wiejskiej w Drzeninie, remont dróg gminnych w miejscowości Radziszewo, remont elewacji świetlicy wiejskiej w Starych Brynkach, remont drogi gminnej łączącej miejscowości Stare Brynki i Raczki, remont części drogi gminnej - ul. Miodowej w Żórawkach⁹.

W 2020 roku rozpoczęto projekt „Termomodernizacja budynków jednorodzinnych zlokalizowanych na terenie gminy Gryfino, w latach 2020-2022”, którego zakończenie przesunięto na rok 2023. Przedmiotem projektu jest udzielenie 20 grantów mieszkańcom gminy na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska obejmujących termomodernizację 20 budynków jednorodzinnych wraz z wymianą 20 kotłów lub pieców na węgiel, które nie służą prowadzeniu działalności gospodarczej. Całkowita wartość projektu wynosi 1 075 250,00 zł (w tym 966 250,00 zł dofinansowania z UE), jednakże w raportowanych latach w ramach projektu wydano 61 157,79 zł.

⁹ Raport o stanie gminy Gryfino za rok 2021

Modernizacja i przebudowa budynków oświatowych

Stopień realizacji: **zrealizowano**

Szkoła Podstawowa Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi w Gryfinie

W Szkole, na bieżąco i zgodnie z przepisami prawa, przeprowadzane są prace konserwacyjne oraz serwisowe urządzeń i elementów instalacji. W 2021 r. łączny koszt wykonania prac wyniósł 25 371,67 zł. Istotnym zakresem prac było zapewnienie właściwego stanu sanitarno-technicznego powierzchni ścian i sufitu w sali gimnastycznej oraz powierzchni podłogowej w pomieszczeniach szatni zaplecza sportowego dla uczniów, wraz z wymianą drzwi zewnętrznych przy sali – prace zostały wykonane za kwotę 139 657,00 zł. Szkoła przeprowadziła również remont oświetlenia w trzech salach, prace w zakresie poprawy stanu technicznego kuchni oraz bieżące naprawy pokrycia dachowego za łączną kwotę 44 188,00 zł.

Szkoła Podstawowa Nr 2 w Gryfinie

W 2021 r. Szkoła przeprowadziła prace remontowe w kilku salach lekcyjnych i bibliotece. Wykonano renowację kamiennej podłogi korytarza za łączną kwotę 34 399,62 zł oraz bieżące prace remontowe sali gimnastycznej oraz toalety przy sali za kwotę 78 833,00 zł. Ponadto, za kwotę 7 244,76 zł wymienione zostało oświetlenie na energooszczędne lampy LED.

Szkoła Podstawowa Nr 3 w Gryfinie

W 2021 r., oprócz bieżących napraw i prac konserwacyjnych, przeprowadzono szereg prac, w tym uzupełnienie oświetlenia zewnętrznego wraz z przeprowadzeniem przeglądu oświetlenia awaryjnego w ciągach ewakuacyjnych oraz zapewnienie właściwych warunków przechowywania produktów spożywczych. Na ww. prace wydatkowano 14 326,00 zł. Przebudowano także węzeł wodociągowy oraz wykonano montaż wewnętrznej instalacji hydrantowej. Prace mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego oraz ciągłość w dostawach wody przeprowadzono za łączną kwotę 179 088,00 zł.

Szkoła Podstawowa w Gardnie

W 2021 r. w Szkole Podstawowej w Gardnie przeprowadzono kilka znaczących prac remontowych. Dokonano wymiany ogrodzenia terenu szkoły wraz z likwidacją bariery architektonicznej, jaką były schody prowadzące na teren szkoły (łączna kwota – 35 084,05 zł), naprawy pokrycia dachowego za kwotę 49 836,09 zł, a także wymiany drzwi wejściowych od strony oddziału przedszkolnego za kwotę 14 680,00 zł.

Szkoła Podstawowa w Radziszewie

W szkole Podstawowej w Radziszewie przeprowadzono przegląd oraz naprawę dachu wraz z pracami towarzyszącymi za łączną kwotę 17 097,00 zł. Ponadto, przeprowadzano bieżące naprawy (w tym sali do gimnastyki korekcyjnej) za kwotę 4 585,12 zł.

Szkoła Podstawowa w Chwarstnicy

W Szkole Podstawowej w Chwarstnicy na bieżąco prowadzono prace konserwacyjne oraz remontowe. Wykonano prace modernizacyjne pomieszczenia gospodarczego, zakupiono rolety do kilku sal lekcyjnych, zainstalowano system alarmowy w budynku szkoły oraz zakupiono nowe wyposażenie do jednej z klas na łączną kwotę 22 448,64 zł.

Szkoła Podstawowa w Żabnicy

W Szkole Podstawowej w Żabnicy przeprowadzono inwestycję polegającą na remoncie dachów kompleksu budynków. Wartość wykonanych prac wyniosła 210 537,49 zł. Naprawa dachu poprawiła warunki bezpieczeństwa uczniów oraz wszystkich pracowników szkoły. Poza wspomnianą inwestycją przeprowadzono w placówce szereg prac remontowych i konserwacyjnych, w tym naprawę pieca centralnego ogrzewania oraz remont instalacji kanalizacyjnej za łączną kwotę 18 407,91 zł.

Przedszkole Nr 1 w Gryfinie

W budynku Przedszkola Nr 1 w Gryfinie wykonano remont pomieszczeń. Powstała sala przeznaczona na różnego rodzaju zabawy i zajęcia o charakterze sportowym. Koszt wykonania prac wyniósł 54 960,00 zł. W ramach posiadanego budżetu przeprowadzono prace związane z wykonaniem przyłącza rozdzielni pod montaż nowego urządzenia w kuchni, wymianę blatów kuchennych, montaż elementów placu zabaw oraz wymianę elementów oświetlenia za łączną kwotę 8 000,00 zł.

Przedszkole Nr 2 w Gryfinie

W 2021 r. w Przedszkolu Nr 2 zostało przeprowadzonych wiele prac remontowych. Doraźne prace zostały wykonane za łączną kwotę 9 873,00 zł. W październiku 2021 r., zgodnie z zawartą umową, został wykonany remont zewnętrznej części budynku filii przedszkola za kwotę 77 606,85 zł. Zakres wykonanych prac obejmował m.in. naprawę ścian, odtworzenie gzymsów na półokrągłej werandzie, wykonanie obróbek blacharskich, wykonanie połączenia komin/ściana, oczyszczanie fragmentów cokołu. Na bieżąco wykonywane były również prace związane z bieżącym funkcjonowaniem jednostki.

Przedszkole Nr 5 w Gryfinie

Główne prace, jakie wykonano w budynku Przedszkola Nr 5 w Gryfinie, poza bieżącymi naprawami i konserwacjami, to naprawa i konserwacja elementów placu zabaw oraz montaż elementów zabezpieczających, za łączną kwotę 7 200,00 zł.

Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczych wraz z budową przyłączy i węzłów cieplnych

Stopień realizacji: **zrealizowano**

5 listopada 2020 roku na terenie Elektrowni Dolna Odra w Nowym Czarnowie odbyło się oficjalne przekazanie placu pod budowę dwóch bloków gazowych. W spotkaniu uczestniczyli m.in. przedstawiciele inwestora - Polskiej Grupy Energetycznej, przedstawiciele konsorcjum wykonawców - Polimex Mostostal i General Electric, dyrektor Elektrowni Dolna Odra, posłowie RP oraz burmistrz Miasta i Gminy Gryfino Mieczysław Sawaryn. Bloki zostaną uruchomione w 2024 r., z których każdy będzie miał moc 700 MW. Zasilą one 2,5 mln gospodarstw domowych. W prace budowlane zaangażowanych będzie kilka tysięcy pracowników. To jedna z największych inwestycji na Pomorzu Zachodnim od kilkudziesięciu lat.

Prace modernizacyjne przeprowadzane są na bieżąco w zależności od potrzeby.

Poprawa efektywności energetycznej, w tym z wykorzystaniem OZE

Stopień realizacji: **zrealizowano**

W poprawę efektywności energetycznej wpisują się zadania opisane w innych punktach, tj. m.in.:

- Termomodernizacja budynków mieszkalnych, publicznych i usługowych
- Modernizacja i przebudowa budynków oświatowych
- Modernizacja, likwidacja lub wymiana (na bardziej przyjazne środowisku) konwencjonalnych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych, publicznych i usługowych/
- Montaż indywidualnych instalacji odnawialnych źródeł energii – kolektory słoneczne, panele fotowoltaiczne, kotły na biomasę, mikrowiatraki, źródła kogeneracyjne.

Modernizacja oświetlenia ulicznego

Stopień realizacji: **zrealizowano**

W 2021 roku w ramach działań dotyczących rozwoju dróg położonych na terenie gminy zrealizowano zadanie polegające na budowie oświetlenia ulicznego w pasie drogowym ul. Topolowej w Czepinie finansowanego ze środków budżetu Województwa Zachodniopomorskiego w ramach projektu pn. „Bezpieczna droga po zmierzchu”, realizowanego w ramach Konkursu Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego „GRANTY SOŁECKIE 2021”. Kwota dofinansowania wyniosła 10 000,00 zł.

W 2021 roku podpisano umowę i rozpoczęto prace związane z przebudową ul. Kolejowej w Gryfinie. W ramach tego zadania zostanie przebudowane i zmodernizowane oświetlenie drogowe. Planowane zakończenie prac to rok 2022 r¹⁰.

¹⁰ Raport o stanie Gminy Gryfino za rok 2021

Instalowanie OZE na budynkach użyteczności publicznej

Stopień realizacji: **zrealizowano**

Jednym z najważniejszych zadań, które zostały zrealizowane w 2020 roku było zamontowanie ogniw fotowoltaicznych (15 sztuk), o mocy 5,62 kW dla w remizach Ochotniczych Straży Pożarnych w Chwarstnicy, Radziszewie i Sobieradzu. Dzięki pozyskanemu dofinansowaniu na montaż paneli, znacznie zmniejszone zostaną opłaty za energię elektryczną ponoszone przez Gminę Gryfino. Zadanie związane z montażem instalacji fotowoltaicznych na budynkach remiz OSP realizowane było w ramach programu „Remiza”, przeprowadzonego wspólnie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. Całkowity koszt zadania wyniósł 90 000 zł. Dofinansowanie zadania z budżetu Gminy Gryfino wyniosło 9 000 zł. Wkład Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie to 81 000 zł.

W 2021 r. Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Gryfinie otrzymało dotację na budowę instalacji fotowoltaicznej, z której energia będzie wykorzystywana na potrzeby miejscowej oczyszczalni ścieków. Umowę dofinansowania ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego podpisano 4 marca 2021 r. Przyznana dotacja pozwoliła na budowę dwóch instalacji fotowoltaicznych o łącznej mocy docelowej 272 kWp (dwie instalacje po 136 kWp) na gruncie sąsiadującym z oczyszczalnią ścieków w Gryfinie. Jako źródło energii odnawialnej zostały zastosowane moduły monokrystaliczne PV (800 szt.) o mocy 340Wp. W październiku 2021 roku zakończono inwestycję rozpoczętą w lutym 2019 roku, polegającą na budowie instalacji fotowoltaicznej na potrzeby oczyszczalni ścieków w Gryfinie. Koszt całkowity zadania wyniósł 766 460,00 zł, z czego 258 000,00 zł stanowiła pożyczka z WFOŚiGW, a 466 583,00 zł dotacja z RPO. Pozostałe 41 877,00 zł stanowiły środki własne podmiotu gospodarczego.

Montaż indywidualnych instalacji odnawialnych źródeł energii – kolektory słoneczne, panele fotowoltaiczne, kotły na biomasę, mikrowiatraki, źródła kogeneracyjne

Stopień realizacji: **zrealizowano**

W zadaniu „Modernizacja, likwidacja lub wymiana (na bardziej przyjazne środowisku) konwencjonalnych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych, publicznych i usługowych.” opisano udzielane dotacje. W raportowanym okresie WFOŚiGW w ramach programu Czyste Powietrze udzielił dotacji, które obejmowały zakup i montaż nowego źródła ciepła (94 dotacje), zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznej (40 dotacji).

Wspieranie przedsięwzięć związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii

Stopień realizacji: **zrealizowano**

Realizację niniejszego zadania opisano w zadaniach powyżej.

Modernizacja, budowa i przebudowa dróg oraz budowa ścieżek rowerowych

Stopień realizacji: **zrealizowano**

W zakresie inwestycji w infrastrukturę turystyczną w 2020 r. Gmina Gryfino przygotowała dokumentację projektową na potrzeby budowy około 8,5 km ścieżek rowerowych na odcinkach: Gryfino – Wełtyń i Wełtyń – Strefa Przemysłowa w Gardnie. Oprócz przygotowania kompleksowej dokumentacji budowlano-wykonawczej wraz ze wszystkimi niezbędnymi do budowy ścieżki decyzjami i pozwoleniami administracyjnymi. Gmina Gryfino w roku 2020 pozyskała łącznie 8.046.382,48 zł dofinansowania na ten cel. Fundusze pochodzą z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020, oraz z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Zaplanowano wybudowanie dwóch odcinków ścieżki rowerowej o łącznej długości około 8,5 km. Zakres inwestycji obejmuje przebiegający wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 120 odcinek, od ul. Jana Pawła II w Gryfinie do ul. Leśnej w Wełtynie oraz odcinek od miejscowości Wełtyń do Strefy Przemysłowej w Gardnie. Z końcem grudnia 2021 r. oddany został do użytku odcinek od miejscowości Wełtyń do Strefy Przemysłowej w Gardnie. Prace na odcinku od Gryfina do Wełtyna zakończono w 2022 r.

Oba projekty zostały współfinansowane ze środków Unii Europejskiej, z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020 (Oś Priorytetowa 2 Gospodarka niskoemisyjna, Działanie 2.2 Zrównoważona multimodalna mobilność miejska i działania adaptacyjne łagodzące zmiany klimatu w ramach Strategii ZIT dla Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego) oraz z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych¹¹.

Projekt „Budowa ścieżki rowerowej Gryfino – Wełtyń”:

- całkowita wartość projektu: 4 099 324,70 zł,
- dofinansowanie z RPO WZP: 3 334 413,15 zł,
- dofinansowanie z RFIL: 657 382,35 zł.

Projekt „Budowa ścieżki rowerowej Wełtyń – Strefa Przemysłowa w Gardnie”:

- całkowita wartość projektu: 4 022 031,54 zł,
- dofinansowanie z RPO WZP: 3 256 940,79 zł,
- dofinansowanie z RFIL: 636 270,46 zł.

W ramach projektu wybudowano ścieżkę bitumiczną o szerokości 2,0 m oraz wykonano także kanał technologiczny, zjazd na posesje i chodnik w m. Gardno.

Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich zrealizował wymienione zadanie poprzez projekt „Budowa sieci tras rowerowych Pomorza Zachodniego – Trasa Zielonego Pogranicza odcinek Gryfino – Trzcińsko Zdrój” w latach 2017-2018.

¹¹ Raport o stanie Gminy Gryfino za rok 2021

Kontynuacja budowy układu komunikacyjnego wraz z uzbrojeniem terenów inwestycyjnych na terenie Parku Przemysłowego w Gardnie

Stopień realizacji: zadanie zrealizowane w latach poprzednich

W ramach procesu uzbrojenia terenów inwestycyjnych w Parku Regionalnym w Gryfinie wykonano następujące inwestycje:

- magistralną tłoczną kanalizację sanitarną o średnicy 250 mm i długości ok. 6 km z Gryfina do Wełtynia,
- przebudowę drogi wojewódzkiej 120 z docelową organizacją ruchu,
- budowę dróg wewnętrznych Strefy Gardno,
- budowę kanalizacji deszczowej,
- budowę kanalizacji sanitarnej,
- budowę sieci wodociągowej,
- przebudowę linii 15 kV,
- budowę linii 15 kV zasilającej strefę,
- budowę linii 15 kV, 0,4 kV oraz stacji transformatorowych na terenie strefy,
- przebudowę infrastruktury TP,
- budowę linii światłowodowych dla systemu monitoringu i transmisji danych,
- pomiary i automatyka przepompowni ścieków.

Wymiana taboru komunikacji publicznej na pojazdy ekologiczne

Stopień realizacji: nie zrealizowano

W raportowanym okresie zadanie nie było realizowane.

Poprawa systemu komunikacji publicznej polegające m.in. na budowie, przebudowie chodników, zatok autobusowych, postojowych, centrów przesiadkowych, węzłów multimodalnych, parkingów P&R itp.

Stopień realizacji: zrealizowano

W 2021 r., na wniosek mieszkańców Sołectwa Sobieradz, na terenie tej miejscowości zlokalizowano nowy przystanek autobusowy. W wyniku wprowadzenia wspomnianego przystanku do rozkładów jazdy łączna długość organizowanych przez Gminę linii komunikacyjnych wynosiła 335 km.

Poza transportem autobusowym, w latach 2020-2021 Gmina Gryfino kontynuowała współpracę z Województwem Zachodniopomorskim w zakresie przewozów kolejowych. W ramach współpracy w 2020 r. Marszałek Województwa zorganizował dodatkowe 11 połączeń kolejowych (5 na trasie Szczecin Główny – Gryfino i 6 na trasie powrotnej). Nowe połączenia stanowiły kontynuację pilotażu dla zagęszczenia sieci połączeń kolejowych w ramach projektu Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej, realizowanego przez Stowarzyszenie Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego. Łączny koszt współfinansowania przez Gminę Gryfino wspomnianych połączeń kolejowych w 2020 r. wyniósł po rozliczeniu 310 612,34 zł.

W 2021 r. w ramach wspomnianej współpracy Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego zorganizował dodatkowe 6 par połączeń kolejowych na trasie Szczecin Główny – Gryfino – Szczecin Główny. Nowe połączenia stanowiły kontynuację pilotażu dla zagęszczenia sieci połączeń kolejowych w ramach projektu SKM, realizowanego przez Stowarzyszenie Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego, którego Gmina jest jednym z członków. Łączny koszt współfinansowania przez Gminę Gryfino wspomnianych połączeń kolejowych w 2021 r. wyniósł po rozliczeniu 365 623,99 zł.

W 2021 r. zanotowano wzrost liczby pasażerów wspomnianych połączeń kolejowych w porównaniu z rokiem 2020 o 24,6%. Niestety, w dalszym ciągu wskaźnik przewiezionych pasażerów był o 26% niższy, niż przed rozpoczęciem epidemii COVID-19.

Przebudowa dróg lokalnych łączących centrum przesiadkowe w Gryfinie z siecią TEN-T

oraz

Zintegrowane Centrum Przesiadkowe w Gryfinie

oraz

Budowa Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej z wykorzystaniem istniejących odcinków linii kolejowych Nr 406, 273, 351

Stopień realizacji: **zrealizowano**

W latach 2020-2021 realizowano inwestycję związanych z przebudową dróg lokalnych łączących centrum przesiadkowe w Gryfinie z siecią TEN-T oraz budową Zintegrowanego Centrum Przesiadkowego. Oba projekty są powiązane z dużą inwestycją związaną z Budową Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej. Głównym celem całego przedsięwzięcia jest przede wszystkim zwiększenie liczby osób korzystających z komunikacji publicznej, co nastąpi dzięki poprawie funkcjonalności i dostępności dworców oraz przystanków autobusowych i zapewnieniu niezbędnego zaplecza parkingowego.

W 2019 r., w ramach projektu „Przebudowa dróg lokalnych łączących centrum przesiadkowe w Gryfinie z siecią TEN-T”, utworzono w ciągu ul. Kolejowej obiekt „Park&Ride”, w obrębie którego wybudowano 100 miejsc postojowych, z czego 3 miejsca dedykowane są osobom z niepełnosprawnościami. W roku 2020, w ramach drugiego projektu, tj. realizacji „Zintegrowanego Centrum Przesiadkowego w Gryfinie”, przebudowano ul. Sprzymierzonych i ul. 1 Maja, wybudowano parking przy ul. 1 Maja oraz miejsca „Bike&Ride”.

To właśnie w ramach tego projektu, rozpoczęto w 2021 r. budowę windy z ul. Kolejowej do ul. 9 Maja. Różnica poziomów pomiędzy ul. 9 Maja a ul. Kolejową wynosi około 7 m, co oznacza, że dzięki budowie windy osoby piesze, a w szczególności osoby z ograniczoną możliwością ruchową, będą mogły pokonać tę wysokość bez konieczności korzystania ze schodów. Pozwoli to im na dostanie się w komfortowy sposób do dworca kolejowego w celu kontynuowania podróży koleją metropolitalną.

Podpisano również umowę i rozpoczęto prace związane z przebudową drogi powiatowej – ul. Kolejowej w Gryfinie – na odcinku ok. 350 m, z szerokością jezdni 7 m. W ramach umowy wykonany został m.in. parking, zatoka autobusowa i chodniki. Ponadto, wyremontowano

schody terenowe pomiędzy ul. 9 Maja a ul. Kolejową. Przebudowano oświetlenie drogowe, kanalizacja deszczowa, wybudowano wiata dla rowerów. Prace zakończono w 2022 r.

Łączna wartość prac wyniosła 3 968 000,00 zł.

Wyżej wymienione projekty są współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020 (Oś Priorytetowa 2 Gospodarka niskoemisyjna Działanie 2.2 Zrównoważona multimodalna mobilność miejska i działania adaptacyjne łagodzące zmiany klimatu w ramach Strategii Zintegrowana Inwestycja Terytorialna).

Głównym celem realizacji powyższego przedsięwzięcia było przede wszystkim zwiększenie liczby osób korzystających z komunikacji publicznej, co nastąpi dzięki poprawie funkcjonalności i dostępności dworców, przystanków autobusowych i zapewnieniu niezbędnego zaplecza parkingowego.

Utrzymanie działań ograniczających emisję wtórną pyłu poprzez regularne utrzymanie czystości nawierzchni

Stopień realizacji: zadanie realizowane na bieżąco, w przypadku wystąpienia potrzeby

Czyszczenie ciągów komunikacyjnych należy do bieżącej działalności zarządców dróg.

Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. 2020 poz. 470) nakłada na zarządcę drogi obowiązek utrzymania nawierzchni jezdni i dróg w stanie zapewniającym bezpieczeństwo użytkowników ruchu drogowego. Realizowany był on przede wszystkim poprzez mycie ulic na mokro oraz zamykanie na sucho. Dzięki tym inwestycjom usunięte zostawały m. in. śmieci, piasek, błoto, sól po zimie, co skutkowało obniżeniem emisji pyłu unoszonego z powierzchni jezdni w czasie ruchu pojazdów, w szczególności pyłu PM10.

Modernizacja instalacji technologicznych oraz instalacji spalania paliw do celów technologicznych

Stopień realizacji: nie zrealizowano

W raportowanym okresie zadanie nie było realizowane.

Budowa i modernizacja instalacji przechwytywania zanieczyszczeń powietrza, pochodzących z emisji punktowej

Stopień realizacji: **zrealizowano**

W 2019 roku w PGE GiEK S.A. Oddział Zespół Elektrowni Dolna Odra rozpoczęto prace budowlane i montażowe związane z zabudową instalacji SCR na bloku nr 6 oraz prace projektowe związane z modernizacją absorbera IOS 7-8 (redukcji SO₂). Wszystkie inwestycje w zakresie ochrony środowiska realizowane są w związku z opublikowaniem w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej decyzji wykonawczej komisji (UE) 2017/1442 z dnia 31 lipca 2017 r. ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE.

Zapewnienie awaryjnych źródeł energii oraz przesyłu w warunkach zmian klimatu

Stopień realizacji: **zadanie realizowane na bieżąco**

Przedsiębiorstwo energetyczne w ramach bieżącej działalności zapewnia bezpieczeństwo dostaw energii, także w obliczu zmian klimatu.

Zagrożenia hałasem

Pomiar i ocena stanu akustycznego w gminie

Stopień realizacji: **zadanie realizowane na bieżąco**

RWMŚ w Szczecinie nie prowadził w raportowanych latach monitoringu hałasu drogowego ani kolejowego na terenie gminy Gryfino.

W raportowanym okresie GDDKiA w Szczecinie prowadziła monitoring i przygotowywała zebrane dane pod opracowanie Strategicznych map hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie w województwie zachodniopomorskim o łącznej długości 437,861 km. Mapowaniem objęty był odcinek autostrady A3 oraz odcinek drogi ekspresowej S3, przebiegające przez teren gminy Gryfino.

Kontrola jednostek gospodarczych w zakresie emitowanego hałasu należy zadań własnych WIOŚ w Szczecinie i realizowana jest w ramach bieżącej działalności.

Wprowadzanie do mpzp zapisów dotyczących zarządzania jakością klimatu akustycznego na terenie gminy

Stopień realizacji: **zadanie realizowane na bieżąco, w przypadku wystąpienia potrzeby**

Ochrona akustyczna uwzględniana jest w MPZP w trakcie ich opracowywania, w momencie, gdy zachodzi konieczność ich opracowywania.

Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego.

Stopień realizacji: **zrealizowano**

Edukacja z zakresu klimatu akustycznego realizowana była jednocześnie przy edukacji z zakresu ochrony powietrza, poprzez omawianie korzyści wynikających m.in. z transportu rowerowego.

Budowa zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. ekranów dźwiękochłonnych, przekryć akustycznych, wałów ziemnych i przekopów).

Stopień realizacji: **w trakcie realizacji**

W 2020 roku ogłoszono przetarg na budowę obwodnicy Gryfina, który uwzględniał wykonanie ekranów akustycznych wzdłuż planowanego ciągu komunikacyjnego.

Ograniczanie hałasu emitowanego przez środki komunikacyjne poprzez wprowadzenie zieleni izolacyjnej wzdłuż uciążliwych ciągów komunikacyjnych położonych bezpośrednio przy zabudowie mieszkaniowej

Stopień realizacji: zrealizowano

W 2020 roku w porównaniu do roku 2019 powierzchnia zieleni ulicznej zwiększyła się o 9,5%. W 2020 roku nasadzono 135 drzew oraz 3 205 krzewów. W 2021 roku nasadzono 92 drzewa i 292 krzewy.

Ochrona mieszkańców przed hałasem z instalacji przemysłowych poprzez wydawanie decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu

Stopień realizacji: zadanie realizowane na bieżąco, w przypadku wystąpienia potrzeby

Zadanie realizowane w ramach bieżącej działalności Starostwa Powiatowego.

Budowa połączeń drogowych miejskiej infrastruktury drogowej z siecią pozamiejską

Stopień realizacji: zrealizowano

W dniu 27 kwietnia 2021 r. została podpisana umowa na projekt i budowę obwodnicy Gryfina w ciągu drogi krajowej nr 31. Kontrakt o wartości 74,8 mln zł zrealizuje konsorcjum firm Roverpol i Rover Infraestructuras, a zakończenie inwestycji jest planowane w 2025 r. Do tej pory odcinek drogi krajowej nr 31 przebiegający przez Gryfino prowadził głównymi ulicami miasta. Budowa obwodnicy pozwoli na wyprowadzenie z miasta ruchu tranzytowego, a zmniejszenie natężenia ruchu przyczyni się do wzrostu bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu drogowego. Obwodnica ominie Gryfino od wschodu. Będzie to jednojezdniowa droga klasy GP (główna ruchu przyspieszonego) o długości 5,6 km. Na trasie obwodnicy przewidziano budowę czterech rond. Zostanie ona wyposażona w urządzenia świetlne związane z bezpieczeństwem ruchu drogowego oraz urządzenia ochrony środowiska (przejścia dla małych zwierząt, przepusty dla płazów). W miejscach wymagających ochrony przed hałasem przewidziano budowę ekranów akustycznych.

W sierpniu 2020 roku Starostwo Powiatowe zakończyło inwestycję rozpoczętą w październiku 2019 roku, związaną z rozbudową ul. Jaśminowej w Żórawkach. W ramach działania wykonano remont nawierzchni oraz zamontowano dwa progi zwalniające. Koszt realizacji zadania wyniósł 3 129 070,62 zł i został pokryty ze środków własnych oraz Funduszu Dróg Samorządowych.

W 2020 roku Starostwo Powiatowe przeprowadziło remont nawierzchni ul. 1 Maja. Na ten cel przeznaczono 4 311 240,76 zł, pochodzących ze środków własnych oraz RPO WZ.

Rozwój i integracja elementów systemu transportowego

Stopień realizacji: **zrealizowano**

Zadanie zrealizowane poprzez tworzenie Zintegrowanego Centrum Przesiadkowego – projekt opisano powyżej.

Stosowanie rozwiązań technicznych w zakładach przemysłowych: obudowy dźwiękochłonne, tłumiki dźwięku, izolacje akustyczne i inne

Stopień realizacji: **zadanie realizowane na bieżąco, w przypadku wystąpienia potrzeby**

Realizacja przedsięwzięć związanych z zastosowaniem rozwiązań technicznych w zakładach produkcyjnych prowadzona jest w ramach bieżącej działalności i zależy w głównej mierze od emitowanego hałasu i ewentualnie stwierdzonych przekroczeń emisji hałasu.

Pola elektromagnetyczne

Kontynuacja monitoringu poziomu pól elektromagnetycznych na terenie Miasta i Gminy Gryfino

Stopień realizacji: **zrealizowano**

Od 2020 r. nastąpiła znacząca zmiana przepisów określających dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów ich sprawdzania. Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019, poz. 2448) wprowadzone zostały nowe, wyższe poziomy. Tym samym obowiązująca wartość dopuszczalna poziomów PEM dla częstotliwości objętych badaniami w ramach monitoringu wynosi od 28 V/m do 61 V/m.

W 2021 r. zaczęło obowiązywać nowe rozporządzenie określające zakres pomiarowy. Pomiary wykonane były zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2020, poz. 2311).

Zgodnie z Wykonawczym Programem Państwowego Monitoringu Środowiska na 2020 i 2021 rok, Centralne Laboratorium Badawcze GIOŚ Oddział w Szczecinie w latach 2020-2021 wykonało pomiary pól elektromagnetycznych na terenie gminy Gryfino w 2020 r. w miejscowości Steklno, a w 2021 r. w Gryfinie przy ul. B. Chrobrego/1 Maja.

Poniżej w tabeli przedstawiono szczegółowe zestawienie danych z wykonanych pomiarów w latach 2020-2021 na terenie powiatu gryfińskiego, a na mapie lokalizacje punktów.

Tabela 12. Zestawienie wyników pomiarów monitoringowych PEM w latach 2020-2021

Lp.	Lokalizacja punktu pomiarowego	Rok	Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości [V/m]
1.	Steklno, gmina Gryfino	2020	1,01
2.	Gryfino, ul. B. Chrobrego/1 Maja	2021	0,91

źródło: Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Szczecinie

W raportowanym okresie nie zanotowano przekroczeń wartości PEM na terenie gminy Gryfino. Na podstawie art. 124 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022, poz. 2556, z późn. zm.) Główny Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi, aktualizowany corocznie, rejestr zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, z wyszczególnieniem terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludności.

Uwzględnianie w mpzp aktualnych regulacji prawnych dotyczących promieniowania elektromagnetycznego oraz jego źródeł

Stopień realizacji: zadanie realizowane na bieżąco, w przypadku wystąpienia potrzeby

Uwzględnianie w MPZP linii wysokiego napięcia w kontekście wolnych przestrzeni wynika m.in. z Rozporządzenia Ministra Leśnictwa z dnia 19 listopada 1952 r. w sprawie wytycznych do zagospodarowania terenów zajętych pod linie wysokiego napięcia i realizowane jest przez Urząd Gminy każdorazowo w ramach bieżącej działalności.

Pozyskanie informacji o źródłach pól elektromagnetycznych, prowadzenie przez organy ochrony środowiska ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne (zgłoszenia instalacji)

Stopień realizacji: zadanie realizowane na bieżąco, w przypadku wystąpienia potrzeby

Działanie realizowane jest przez Starostwo Powiatowe w Gryfinie w ramach swojej bieżącej działalności.

Gospodarowanie wodami

Ograniczenia zużycia wody w obrębie terenów miejskich oraz w przemyśle (np. recyrkulacja wód, zamykanie obiegu wody).

Stopień realizacji: **zrealizowano**

Zgodnie z GUS w 2019 roku pobór wody na cele przemysłu wyniósł 162 dam³. W 2020 roku pobór spadł do 132 dam³, a w 2021 roku do 121 dam³.

Ograniczenie zużycia wody w rolnictwie.

Stopień realizacji: **zadanie realizowane na bieżąco, w przypadku wystąpienia potrzeby**

Zadanie realizowane indywidualnie przez rolników. Ograniczeniu zużycia wody sprzyjają wszelkie działania z zakresu rozwoju małej retencji.

Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi

Stopień realizacji: **zadanie realizowane na bieżąco, w przypadku wystąpienia potrzeby**

Prowadzenie kontroli odbywa się corocznie w ramach bieżącej działalności. Zadanie realizowane przez Wody Polskie oraz Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Ograniczenie wpływu rolnictwa na wody poprzez wdrożenie stosowania kodeksu dobrych praktyk rolniczych, wspieranie i edukację w zakresie rozwoju rolnictwa ekologicznego (ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych).

Stopień realizacji: **zadanie realizowane na bieżąco, w przypadku wystąpienia potrzeby**

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczej w Barzkowicach w ramach swojej bieżącej działalności prowadzi edukację także z zakresu upowszechniania zasad dobrej praktyki rolniczej, w której mogą uczestniczyć rolnicy z terenu gminy Gryfino. Na terenie gminy Gryfino szkolenie te odbywają się w budynku Urzędu Miasta i Gminy.

Stosowanie technologii i urządzeń ograniczających możliwość przedostawania się nieczystości do gruntu i wód

Stopień realizacji: zrealizowano

Do ograniczania możliwości przedostawania się nieczystości do gruntu i wód zaliczają się wszelkie działania z zakresu rozwoju sieci kanalizacyjnej, a tam gdzie jest to niemożliwe bądź nieuzasadnione ekonomicznie – stosowanie przydomowych oczyszczalni ścieków, bądź prawidłowe opróżnianie zbiorników bezodpływowych.

Ponadto, Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczej w Barzkowicach w ramach swojej bieżącej działalności prowadzi edukację także z zakresu stosowania środków ochrony roślin sprzętem naziemnym, w której mogą uczestniczyć rolnicy z terenu gminy Gryfino. Na terenie gminy Gryfino szkolenie te odbywają się w budynku Urzędu Miasta i Gminy.

Monitorowanie stanów i chemizmu wód podziemnych

Stopień realizacji: zrealizowano w latach poprzednich

Prowadzenie monitoringu wód podziemnych należy do zadań własnych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska i realizowane jest w ramach bieżącej działalności co roku.

W raportowanych latach w obszarze jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) obejmujących gminę Gryfino nie prowadzono badań. Ostatnie pomiary jakości wód JCWPd wykonano w 2019 roku. Wszystkie JCWPd, w zasięgu których leży gmina Gryfino posiadają stan dobry chemicznie oraz ilościowo.

Prowadzenie działań edukacyjnych mających na celu zmniejszenie zużycia wody do celów socjalno- bytowych i produkcyjnych

Stopień realizacji: zrealizowano

W latach 2020-2021 edukacja z zakresu ochrony wód i konieczności ich poszanowania i ograniczania zużycia prowadzona była regularnie w szkołach podstawowych i przedszkolach na terenie gminy Gryfino.

Utrzymanie szlaków żeglownych i dróg wodnych poprzez modernizację, przebudowę lub budowę niezbędnej infrastruktury

Stopień realizacji: **zadanie realizowane na bieżąco, w przypadku wystąpienia potrzeby**

Modernizacja i utrzymanie w dobrym stanie infrastruktury należy do działań bieżących Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wód Polskich. W analizowanym okresie nie było konieczności realizacji niniejszego zadania.

Budowa infrastruktury turystycznej w sąsiedztwie terenów wodnych (rzeki, jeziora) z zachowaniem zasad bezpieczeństwa

Stopień realizacji: **zrealizowano**

W 2020 r. wykonano modernizację przystani kajakowej w Gryfinie, dzięki której młodzież i dzieci uprawiające kajakarstwo będą miały komfortowe warunki treningowe. Wartość inwestycji wyniosła 75 000 zł i w ramach tej kwoty zostały zakupione i zamontowane 3 drewniane domki, które będą stanowiły zaplecze treningowe tj. szatnie wraz z sanitariatami.

Uwzględnianie w dokumentach planistycznych na poziomie wojewódzkim i gminnym map ryzyka powodziowego, map zagrożenia powodziowego, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz terenów zagrożonych podtopieniami

Stopień realizacji: **zrealizowano**

W dniu 27 maja 2021 r. uchwalony został miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Gryfino dla terenu obiektów sportowych przy ul. Sportowej w Gryfinie, którego przedmiotem jest określenie zasad zabudowy i zagospodarowania terenów sportowo-rekreacyjnych w okolicach Centrum Sportu i Rekreacji oraz rozszerzenie możliwości rodzajów zabudowy przy jednoczesnym ograniczeniu zagospodarowania z uwagi na występowanie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz płytko zalegającego zwierciadła wód gruntowych.

Budowa, przebudowa, remont, modernizacja budowli przeciwpowodziowych

Stopień realizacji: **zrealizowano**

W raportowanym okresie Wody Polskie realizowały inwestycję pn. Kontrakt 1.A 1: Chlewice-Porzece. *Wał cofkowy rzeki Odry przy rzece Myśli i modernizacja Polderu Marwickiego etap I i II*. Zakres rzeczowy zadania na terenie gminy Gryfino, rozpoczętego w 2017 r., obejmował modernizację wału przeciwpowodziowego na odcinku Mniszki-Gryfino oraz Marwice Krajnik, w tym m.in. wykonanie w korpusie wału przesłony przeciwfiltracyjnej. W korpusie wału na odcinku wału Mniszki-Gryfino wykonano około 95% długości przesłony przeciwfiltracyjnej,

jednak ze względu na niespełnienie wymagań projektowych przesłona została wykonana ponownie w ramach Kontraktu 1A.4. Na odcinku Marwice-Krajnik wykonano platformę roboczą dla trenchera. W 2019 r. odstąpiono od Kontraktu z powodu nienależytego wykonania umowy. W celu dokończenia robót dnia 20.08.2020 r. podpisano umowę z nowym Wykonawcą na realizację Kontraktu 1A.4 pn. „1A.4 Realizacja robót polegających na dokończeniu wałów przeciwpowodziowych Chlewice, Marwice-Krajnik, Mniszki- Gryfino”. Inwestycję zakończono w 2023 roku.

Zimowe i letnie utrzymanie drożności wód

Stopień realizacji: zadanie realizowane na bieżąco, w przypadku wystąpienia potrzeby

Utrzymanie drożności wód realizowane jest w ramach bieżącej działalności przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

Budowa systemów ostrzegawczych oraz tworzenie programów edukacyjnych poprawiających świadomość i wiedzę na temat źródeł zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego

Stopień realizacji: zrealizowano

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym jednym z zadań własnych gminy jest wyposażenie i utrzymanie magazynu przeciwpowodziowego. Z uwagi na brak uregulowań, które określałyby warunki tworzenia oraz wyposażenia gminnych magazynów przeciwpowodziowych oraz biorąc pod uwagę realną skalę zagrożenia powodziowego w Gminie Gryfino, magazyn przeciwpowodziowy Gminy wyposażony jest w najbardziej dostępny i najprostszy w wykorzystaniu, a jednocześnie najbardziej skuteczny w walce z żywiołem sprzęt przeciwpowodziowy, w ilościach pozwalających na podjęcie efektywnych działań.

Tabela 13. Wyposażenie Gminnego Magazynu Przeciwpowodziowego, stan na 31 grudnia 2021 r.

I.p.	nazwa sprzętu/przedmiot	ilość
1.	agregat prądotwórczy Honda EM25	1
2.	agregat prądotwórczy BS550	1
3.	agregat prądotwórczy na przyczepie AP-3-24 SLWC	1
4.	maszt z najaśnicami	2
5.	przedłużacz 40 mb	2
6.	łopata piaskowa	34
7.	łopata nieckowa	4
8.	oskard/kilof 1,5 kg	14
9.	szpadel hartowany	70
10.	napelniacz worków	1
11.	pakowarka piasku Sahara ZP2	1
12.	worek ze sznurkiem	14900
13.	folia tarapulin	400 m ² + 6 rolek

l.p.	nazwa sprzętu/przedmiot	ilość
14.	folia ochronna	2 rolki
15.	spodniobuty wysokie	31
16.	plaszcz nieprzemakalny	20
17.	rękawice Poligrip	100
18.	bosak 180 cm	2
19.	lina PP 14 mm (220mb)	2
20.	kamizelka ratunkowa	8
21.	koło ratunkowe	8
22.	rzutka ratownicza 20 m	4
23.	koc ratunkowy izotermiczny	10
24.	kamizelka odblaskowa	30
25.	silnik doczepny Tohatsu 25 KM	1
26.	przyczepa podłodziowa	1
27.	worki polipropylenowe	123363

źródło: Raport o stanie Gminy Gryfino za rok 2021

Rozwój form małej retencji wodnej, w tym budowa lub modernizacja urządzeń wodnych małej retencji

Stopień realizacji: zrealizowano

W 2021 roku Gmina Gryfino uzyskała dofinansowanie w wysokości 4 143 105,65 zł z Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014-2021 (tzw. Fundusze Norweskie) na zadanie „Adaptacja do zmian klimatu poprzez rozwój zielonej i niebieskiej infrastruktury w Gryfinie”. Celem projektu jest wzmocnienie odporności miasta Gryfino na negatywne skutki zmian klimatu, a także ograniczenie emisji gazów cieplarnianych na poziomie lokalnym, poprzez inwestycyjne działania mitygacyjne i adaptacyjne, naukę praktycznych umiejętności mieszkańców oraz działania edukacyjno-informacyjne.

W ramach projektu zaplanowano realizację 11 inwestycyjnych działań mitygacyjnych i adaptacyjnych (m.in. nasadzenia różnych gatunków roślin celem złagodzenia zmian klimatu i adaptacji ich skutków, wprowadzenie systemu małej retencji wodnej), utworzenie strefy ekologiczno-edukacyjnej w Centrum Wodnym „Laguna”, stworzenie portalu opisującego m.in. podejmowane w projekcie działania mitygacyjne i adaptacyjne, konferencję polsko – islandzką, ogródki edukacyjne oraz adopcję drzew - całoroczne cykliczne działania mające na celu zapewnienie pielęgnacji terenów zielonych w mieście, szkolenia dla ekspertów miejskich z zakresu wzmocnienia odporności na negatywne skutki zmian klimatu, a także ograniczenia emisji gazów cieplarnianych na poziomie lokalnym, szkolenia nt.: zakładania przydomowych ogródków deszczowych oraz budowy domków dla owadów i pszczoł, pikniki miejskie, rajdy rowerowe, Zielone Fora Publiczne.

Przedsięwzięcie realizowane jest w partnerstwie z islandzką firmą inżynierską Verkís. Partner odpowiedzialny będzie za konsultacje dot. projektów architektonicznych zielonych terenów oraz przyjętych przez gminę modeli funkcjonowania zielono-niebieskiej infrastruktury.

Koszty kwalifikowane projektu wynoszą: 4 874 241,98 zł, zaś dofinansowanie 4 143 105,65 zł (959 963,31 EUR), w tym:

- z Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021: 3 521 639,80 zł (815 968,81 EUR),
- ze środków budżetu państwa: 621 465,85 zł,
- ze środków Gminy Gryfino: 731 136,33 zł.

Umowa o dofinansowanie została zawarta 22 grudnia 2021 roku. Planowana data zakończenia to 31 grudnia 2023 roku.¹²

W raportowanych latach WFOŚiGW zawarł 48 umów na dofinansowania w ramach programu Moja Woda. Do dofinansowania kwalifikował się zakup, montaż, budowa i uruchomienie instalacji pozwalających na zbieranie, retencjonowanie i wykorzystywanie wód opadowych oraz roztopowych na terenie nieruchomości objętej przedsięwzięciem. Łącznie, udzielono dofinansowań na kwotę 227 560,80 zł.

Gospodarka wodno-ściekowa

Dalszy rozwój oraz modernizacja sieci wodociągowej na terenie gminy

Stopień realizacji: zrealizowano

W latach 2019-2021 sieć wodociągową rozbudowano o 3,7 km [GUS, stan na 31.12.2021 r.]. W tym samym okresie podłączono 118 przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania.

Tabela 14. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Gryfino.

Wskaźnik	2019	2020	2021
Długość czynnej sieci rozdzielczej [km]	156,7	157,4	160,4
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	3 096	3 147	3 214
Awarie sieci wodociągowej [szt.]	27	40	20
Woda dostarczona gospodarstwom domowym [tys.]	1 075,4	872,2	1 020,8
zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca [m ³]	33,7	28,2	33,3
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej [osoba]	28 877	28 694	28 534
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności [%]	90,7	90,7	90,8

źródło: GUS, stan na 31.12.2021

Eksploatacją sieci wodociągowej zajmuje się gminna spółka Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Gryfinie. W latach 2020-2021 spółka zrealizowała m.in. następujące działania:

- przebudowa azbestocementowej sieci wodociągowej w Gardnie,
- wymiana zasuw sekcyjnych na sieci wodociągowej w ul. Krasińskiego (Etap I i II),
- przebudowa sieci wodociągowej w rejonie ul. Słowiańskiej wraz z modernizacją hydroforni przy ul. Krzywoustego,
- przebudowa sieci wodociągowej w miejscowości Sobiemyśl – przygotowano dokumentację projektową, realizację prac zaplanowano na rok 2023,

¹² https://gryfino.pl/chapter_289096.asp?soid=7ADBA1F133084ACC826D70AD42433877

- przebudowa sieci wodociągowej w miejscowości Drzenin – przygotowano dokumentację projektową, realizację zaplanowano na rok 2022,
- wymiana zasuw sekcyjnych na sieci wodociągowej w ul. Krasińskiego,
- budowa odcinka sieci wodociągowej w miejscowości Czepino w rejonie ul. Kolejowej – przygotowano dokumentację projektową,
- rozpoczęcie przebudowy sieci wodociągowej Krajnik – Nowe Czarnowo, realizowanej przez Spółkę we własnym zakresie z ewentualnym udziałem firm zewnętrznych przy wykonaniu przewiertów sterowanych, przecisków kontrolowanych oraz odtworzeniu nawierzchni – planowane zakończenie robót ustalono na grudzień 2022 r¹³.

Ograniczanie zużycia wody poprzez zmniejszenie strat na przesyle oraz optymalizację wykorzystania istniejącej infrastruktury wodnej

Stopień realizacji: zrealizowano

W latach 2020 – 2021 zadanie realizowane było przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Gryfinie poprzez przeprowadzanie koniecznych modernizacji opisanych w zadaniu powyżej oraz poniżej.

Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży

Stopień realizacji: zrealizowano

W raportowanym okresie działanie realizowane było w szkołach i przedszkolach w ramach edukacji z zakresu ochrony wód.

Budowa, rozbudowa i modernizacja ujęć wody, stacji uzdatniania wody oraz infrastruktury służącej do zbiorowego zaopatrzenia w wodę

Stopień realizacji: zrealizowano

W celu dostarczania wody pitnej mieszkańcom gminy Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Gryfinie eksploatuje 14 ujęć wody oraz jedno ujęcie zakładowe zlokalizowane na składowisku odpadów. Woda wydobywana na trzech ujęciach wykorzystywana jest do zasilania sieci wodociągowej miasta Gryfino oraz okolicznych miejscowości, przy czym największa ilość wody obecnie pochodzi z ujęcia w Krzypnicy, z którego woda w dużej części jest uzdatniana na ujęciu Tywa i dalej przesyłana do sieci miejskiej, pozostałe 11 ujęć produkuje wodę dla pozostałych miejscowości. Gminna sieć wodociągowa wyposażona jest

¹³ Raport o stanie gminy Gryfino za rok 2021

także w cztery hydrofornie. Na koniec 2021 roku w sieć wodociągową uzbrojonych było 37 spośród 43 miejscowości gminy Gryfino. Wszystkie ujęcia wody posiadają aktualne pozwolenia wodnoprawne na ujmowanie wody.

Największą ilość sprzedanej wody Spółka rejestruje w miesiącach maj – wrzesień. Tendencja ta wynika bezpośrednio z charakteru miesięcy letnich. W szczycie sezonu letniego miesięczna sprzedaż wody wzrasta nawet o 30% w stosunku do miesięcy jesienno-zimowych. Zwiększone zużycie wody w tym okresie przypisać można w dużej mierze konieczności nawodnienia terenów zielonych, tak prywatnych, jak i gminnych (np. boiska).

W latach 2020-2021 spółka zrealizowała m.in. następujące działania:

- ujęcie Pomorska – uruchomienie aeratora centralnego,
- ujęcie Dębce, Steklna - zakup i montaż sprężarek,
- hydrofornia Krzywoustego – wymiana zestawu hydroforowego, montaż i uruchomienie monitoringu urządzeń,
- ujęcie Tywa – zakończenie montażu dmuchawy do płukania filtrów oraz sprężarki,
- ujęcie Chwarstnica, Steklna, Sobiemyśl, Drzenin – przygotowanie dokumentacji na wykonanie nowych studni głębinowych,
- SUW Tywa – wymiana rurociągów technologicznych wraz z armaturą,
- SUW Pomorska – częściowy remont budynków,
- SUW Bartkowo – automatyzacja procesów technologicznych,
- hydrofornia Słowackiego, Tywa, Pomorska, Drzenin – wymiana kiosków wejściowych na zbiornikach retencyjnych,
- budowa dwóch studni głębinowych wraz z rurociągami przyłączeniowymi oraz instalacją elektryczną na ujęciu wody Krzywnica,
- modernizacja stacji uzdatniania ujęcia wody Steklna,
- remont budynków Stacji Uzdatniania Wody Dębce,
- remont budynku rozdzielni i agregatu SUW Pomorska,
- remont budynku SUW Chwarstnica,
- montaż i uruchomienie dmuchawy do płukania SUW Tywa,
- wymiana zasuw sekcyjnych na sieci wodociągowej w ul. Krasińskiego (Etap I i II),
- przebudowa rurociągu wód popłucznych z ujęcia Krzywnica.

Budowa, rozbudowa i modernizacja urządzeń służących do oczyszczania ścieków komunalnych i zagospodarowywania osadów ściekowych

Stopień realizacji: zrealizowano

Zbiorowym odprowadzaniem ścieków w latach 2020-2021 na terenie gminy Gryfino zajmowało się Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Gryfinie. Dla potrzeb oczyszczania ścieków Spółka eksploatuje 5 oczyszczalni ścieków, w tym: 1 miejską oczyszczalnię ścieków w Gryfinie oraz 3 wiejskie oczyszczalnie ścieków w Sobiemyślu, Starych Brynkach oraz Steklnie. W roku 2021 r. Spółka wyłączyła z eksploatacji oczyszczalnię ścieków w Gardnie. Ścieki z miejscowości Gardno, Drzenin oraz Wysoka Gryfińska tłoczone są do oczyszczalni ścieków w Gryfinie. W sieć kanalizacyjną uzbrojonych

jest 18 miejscowości spośród 43 miejscowości gminy Gryfino. Wszystkie oczyszczalnie ścieków posiadają aktualne pozwolenia wodnoprawne na odprowadzanie ścieków.

Ilość odprowadzanych ścieków w roku 2020 spadła o 12,6% w stosunku do roku poprzedniego. W roku 2021 ilość odprowadzanych ścieków zmalała o 5,5% w stosunku do roku 2020. Powodem takiego stanu rzeczy jest pandemia COVID-19, która spowodowała, że dwaj dostawcy przemysłowi zostali zmuszeni do ograniczenia swojej działalności, w wyniku czego nastąpił znaczący spadek ilości odprowadzanych ścieków.

Spółka zrealizowała m.in. następujące działania w raportowanym okresie:

- remont dwóch przepompowni ścieków (P1 i P6),
- likwidacja oczyszczalni ścieków w Gardnie – budowa rurociągu tłoczego pomiędzy miejscowościami Gardno i Wełtyń,
- prace remontowe i modernizacyjne automatyki sterowania oczyszczalnią ścieków,
- remont pompowni ścieków w m. Sobiemyśl oraz pompowni ścieków w oczyszczalni ścieków w Steklnie,
- remont zbiorników dwóch przepompowni ścieków,
- przebudowa pomieszczeń na terenie oczyszczalni ścieków w Gryfinie – zmiana sposobu użytkowania,
- zakup i montaż nowej płuczki piasku,
- budowa instalacji fotowoltaicznej na potrzeby oczyszczalni ścieków w Gryfinie,
- rozbudowa systemu wentylacji pomieszczeń separatora piasku oraz pomieszczenia z kontenerami skratek.
- wymiana pomostów roboczych przy prasie na oczyszczalni w Gryfinie,
- budowa dwóch instalacji fotowoltaicznych na potrzeby Oczyszczalni Ścieków w Gryfinie,
- likwidacja oczyszczalni ścieków w Gardnie – budowa rurociągu tłoczego pomiędzy miejscowościami Gardno i Wełtyń,
- remont dwóch przepompowni ścieków (PS1 Daleszewo i PS3 Czepino),
- remont przepompowni ścieków oraz konserwacja lamp oświetleniowych na oczyszczalni w Steklnie,
- remont budynku obsługi technicznej na oczyszczalni w Sobiemyślu.

Budowa nowych odcinków, modernizacja i konserwacja istniejących odcinków kanalizacji na terenie gminy

Stopień realizacji: zrealizowano

W latach 2019-2021 sieć kanalizacyjną rozbudowano o 5 km. W tym samym okresie podłączono 90 przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [GUS, stan na 31.12.2021 r.].

Tabela 15. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Gryfino.

Wskaźnik	2019	2020	2021
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	138,0	138,4	143,0
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	2 498	2 541	2 588
Awarie sieci kanalizacyjnej [szt.]	9	476	632
Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną [dam ³]	860,6	830,4	912,8
Ścieki oczyszczane odprowadzone [dam ³]	1 390,0	1 160,0	1 234,0
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej [osoba]	26 347	26 164	26 019
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności [%]	82,8	82,7	82,8

źródło: GUS, stan na 31.12.2021 r.

W latach 2020-2021 roku Spółka zrealizowała m.in. następujące działania:

- dokończenie robót budowlanych odcinka kanalizacji sanitarnej w m. Wełtyń,
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Krajnik wraz z przebudową odcinka kanalizacji tłocznej odprowadzającej ścieki,
- budowa rurociągu tłoczego Gardno-Wełtyń,
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Krajnik,
- remont sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Krasińskiego.

Budowa sieci kanalizacji tłocznej Gardno – Wełtyń wraz z przebudową przepompowni ścieków w miejscowości Gardno oraz przebudową sieci wodociągowej azbestocementowej w miejscowości Gardno było zrealizowane z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (umowa o przyznaniu pomocy nr 00086-65150-UM1600092/19 z dnia 24 czerwca 2020 r. oraz umowa o przyznaniu pomocy nr 00068-65150-UM1600093/19 z dnia 24 czerwca 2020 r.).

- Budowa sieci kanalizacji tłocznej pomiędzy miejscowościami Gardno – Wełtyń ma na celu likwidację oczyszczalni ścieków w Gardnie. Oczyszczalnia nie spełnia aktualnych norm ochrony środowiska i wymaga bardzo poważnych nakładów modernizacyjnych, które w takiej sytuacji nie będą konieczne. Liczymy również na to, że zastosowane nowe pompy w przepompowni ścieków przyczynią się do poprawy działania całego układu kanalizacji sanitarnej w Gardnie. Zwiększony napływ ścieków do oczyszczalni w Gryfinie poprawi także efektywność i ekonomię pracy tej instalacji.
- Przebudowa sieci wodociągowej azbestocementowej w Gardnie ma na celu zapewnienie większej ciągłości dostaw wody dla mieszkańców tej miejscowości, jak również poprawę wydajności sieci i poprawę parametrów ciśnienia dostarczanej wody do budynków.

Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, dla których budowa sieci kanalizacyjnej jest nieuzasadniona ekonomicznie lub technicznie

oraz

Wspieranie budowy przydomowych biologicznych oczyszczalni ścieków w ramach dotacji celowych

Stopień realizacji: zrealizowano

Dnia 25 czerwca 2020 r. Rada Miejska w Gryfinie podjęła uchwałę dot. udzielania dofinansowania na budowę przydomowych biologicznych oczyszczalni ścieków. Zgodnie z uchwałą uprawnionymi do ubiegania się o dotację celową są osoby fizyczne, wspólnoty mieszkaniowe, osoby prawne, przedsiębiorcy, jednostki sektora finansów publicznych, będące gminnymi lub powiatowymi osobami prawnymi, posiadające tytuł prawny do nieruchomości. Dofinansowanie udzielane jest wyłącznie na zakup przydomowych biologicznych oczyszczalni ścieków, spełniających wymogi zharmonizowanej normy PN-EN 12566-3. Kwotę dofinansowania stanowi 50% poniesionych kosztów, nie więcej niż 3 500,00 zł.

W 2020 roku na budowę przydomowych biologicznych oczyszczalni ścieków udzielono 6 dofinansowań na kwotę 17 767,50 zł, a w roku 2021 udzielono 3 dotacji na łączną kwotę 10 500,00 zł.

Tabela 16. Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków w latach 2019-2021.

Wskaźnik	2019	2020	2021
oczyszczalnie przydomowe [szt.]	248	263	274

źródło: GUS, stan na 31.12.2021 r.

Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.

Stopień realizacji: zadanie realizowane na bieżąco, w przypadku wystąpienia potrzeby

W raportowanym okresie zadanie było realizowane na bieżąco przez Urząd Miasta i Gminy w Gryfinie w ramach bieżących działań własnych.

Tabela 17. Ilość zbiorników bezodpływowych w latach 2019-2021.

Wskaźnik	2019	2020	2021
zbiorniki bezodpływowe [szt.]	452	657	768

źródło: GUS, stan na 31.12.2021 r.

Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi

Stopień realizacji: zadanie realizowane na bieżąco, w przypadku wystąpienia potrzeby

W raportowanym okresie zadanie było realizowane na bieżąco przez Wody Polskie oraz wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie w ramach bieżących działań własnych.

Promowanie dobrych nawyków w zakresie gospodarki ściekowej w gospodarstwach domowych i rolnych

Stopień realizacji: zadanie realizowane na bieżąco, w przypadku wystąpienia potrzeby

W raportowanym okresie działanie realizowane było w szkołach i przedszkolach w ramach edukacji ekologicznej.

Monitoring i zarządzanie siecią kanalizacyjną oraz wodociągową

Stopień realizacji: zrealizowano

W 2020 r. Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Gryfinie wykonało montaż monitoringu przepompowni ścieków w Steklnie (4 szt.).

Zasoby geologiczne

Ograniczanie niekoncesjonowanej eksploatacji zasobów, poprzez prowadzenie systematycznych kontroli

Stopień realizacji: zrealizowano

W 2021 roku na terenie powiatu gryfińskiego przeprowadzono łącznie 4 kontrole w ramach nadzoru nad ruchem zakładów górniczych wydobywających kopalinę objętą prawem własności nieruchomości gruntowej: 2 kontrole dotyczyły zagadnień górniczych oraz ochrony środowiska oraz 2 w zakresie mechanicznym i elektrycznym. W 2021 roku wykonano łącznie 2 kontrole: w zakresie mechanicznym, elektrycznym mierniczym i górniczym.

W latach 2020-2021 do Okręgowego Urzędu Górniczego wpłynęły 3 informacje dotyczące nielegalnego pozyskiwania kopalin na terenie powiatu gryfińskiego. W jednym przypadku postępowanie zakończono wydaniem decyzji naliczającej, 2 sprawy są obecnie w toku.

Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac rozpoznawczych, eksploatacyjnych i przetwórstwa kopalin poprzez korzystanie z najnowocześniejszych technik

Stopień realizacji: **nie zrealizowano**

W raportowanym okresie zadanie nie było realizowane.

Gleby

Promocja rolnictwa ekologicznego i integrowanego oraz informacja nt. dobrych praktyk rolniczych

Stopień realizacji: **zrealizowano**

W ramach niniejszego zadania Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach (dalej ZODR) przeprowadził następujące szkolenia na terenie gminy Gryfino:

- W 2020:
 - *Z1K1.1. Upowszechnianie dobrych praktyk rolniczych mających na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych, programu azotanowego oraz wymagań ramowej dyrektywy wodnej,*
 - *Z1D1.1. Upowszechnianie wiedzy i promocja produkcji zdrowej żywności w zakresie rolnictwa ekologicznego,*
 - *Z1O1 Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna.*
- W 2021:
 - *C1D. Rolnictwo ekologiczne,*
 - *C1D.1 Produkcja metodami ekologicznymi,*
 - *C1.L. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska.*

Ochrona gleb przed degradacją i zanieczyszczeniem

Stopień realizacji: **zrealizowano**

W 2020 roku w celu zapobiegania zanieczyszczeniom gleb, ZODR przeprowadził licznie szkolenia: *Z1B1.1 Wsparcie realizacji ogólnopolskiego programu regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie, w szczególności poprzez upowszechnianie wiedzy nt. pozytywnej roli wapnowania w procesie produkcji roślinnej.*

Celem realizacji w/w zadania ZODR w 2020 roku przeprowadził kilkakrotnie szkolenie *Z.1.K.1.1 Upowszechnianie dobrych praktyk rolniczych mających na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych, programu azotanowego oraz wymagań ramowej dyrektywy wodnej.*

Dodatkowo, w raportowanych latach WFOŚiGW zawarł 9 umów na udzielenie dofinansowania celem regeneracji zdegradowanych gleb poprzez ich wapnowanie. Łącznie wypłacono 29 402,59 zł dofinansowania co pozwoliło na przeprowadzenie wapnowania na gruntach o łącznej powierzchni 93,86 ha.

Monitoring stanu i jakości gleb

Stopień realizacji: zadanie realizowane na bieżąco, w przypadku wystąpienia potrzeby

Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Szczecinie w ramach bieżącej działalności prowadzi monitoring azotu mineralnego i fosforu w glebie oraz monitoring zawartości azotanów i fosforanów w wodach w profilu glebowym do 90 cm powierzchni gruntu gleby na zawartość azotu. Punkty pomiarowe rozmieszczone są w każdej gminie woj. zachodniopomorskiego.

W 2020 roku w ramach Monitoring Chemizmu Gleb Ornych Polski wykonano badania w punkcie zlokalizowanym na terenie gminy Gryfino.

Charakterystyka punktu:

Punkt: 41

Miejscowość: Żórawki

Gmina: Gryfino

Powiat: gryfiński

Województwo: zachodniopomorskie;

Kompleks: 8 (zbożowo-pastewny mocny);

Typ: Fc (mady czarnoziemne);

Klasa bonitacyjna: IVa

Gatunek gleby wg:

BN-78/9180-11: pgmp (piasek gliniasty mocny pylasty)

PTG 2008: gp (głina piaszczysta)

Szczegółowe wyniki są dostępne pod linkiem:

http://www.gios.gov.pl/chemizm_gleb/index.php?mod=pomiary&p=41

Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych, w kierunku rolnym, leśnym lub innym

Stopień realizacji: zadanie realizowane na bieżąco, w przypadku wystąpienia potrzeby

Zadanie mające na celu rekultywację gruntów zdegradowanych/zanieczyszczonych na terenie gminy Gryfino realizowane było na bieżąco, w momencie wystąpienia takiej potrzeby przez osoby władające danym terenem, w tym przez zakłady wydobywcze oraz sprawców zanieczyszczeń.

W ramach działań rekultywacyjnych wykonywane były zalesiania obszarów wcześniej wykarczowanych, zalewnie i zasypywanie terenów kopalnianych. Natomiast w przypadku remediacji realizowane są działania naprawcze dotyczące zanieczyszczeń wód, gleb oraz gruntu mające na celu zmniejszenie lub usunięcie ilości zanieczyszczeń (substancji powodujących ryzyko).

Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych na gruntach rolnych i innych niż rolne

Stopień realizacji: zrealizowano

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia gruntów leśnych na terenie gminy Gryfino w analizowanym okresie wzrosła o 0,78 ha, co daje lesistość na poziomie 20,6 % (średnia krajowa wynosi 29,6%). Strukturę gruntów leśnych na terenie gminy przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 18. Struktura gruntów leśnych i terenów zieleni na terenie gminy Gryfino w latach 2019-2021.

ROK		2019	2020	2021
Powierzchnia gruntów leśnych ogółem	ha	5 395,66	5 395,96	5 396,44
Lesistość	%	20,6	20,6	20,6
Grunty leśne publiczne ogółem	ha	5 197,24	5 197,05	5 197,17
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	5 188,24	5 188,05	5 188,17
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	5 072,35	5 085,15	5 085,27
Grunty leśne prywatne ogółem	ha	198,42	198,91	199,27
Powierzchnia lasów	ha	5 242,45	5 231,59	5 232,05
Lasy publiczne ogółem	ha	5 044,03	5 032,68	5 032,78
Lasy prywatne ogółem	ha	198,42	198,91	199,27
Nasadzenia drzew	szt.	160	135	92
Sadzenie krzewów	szt.	359	3 205	292

źródło: GUS, stan na 31.12.2021 r.

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest z terenu gminy

Stopień realizacji: **zrealizowano**

Na terenie Gminy Gryfino, systematycznie od wielu lat, realizowany jest „Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Gryfino na lata 2009–2032”.

W roku 2020 r. z poszczególnych miejscowości gminy Gryfino usunięto odpady zawierające azbest o łącznej powierzchni 499,8 m² oraz wykonano odbiór, transport oraz unieszkodliwienie materiałów zawierających azbest o łącznej masie 34,88 Mg. Całkowita wartość brutto wykonanych prac wyniosła 21 690,42 zł.

W roku 2021, na otrzymane wnioski mieszkańców, wykonano usługi polegające na demontażu, odbiorze, transporcie oraz unieszkodliwianiu materiałów zawierających azbest z terenu Gminy w poniższych ilościach: demontaż materiałów zawierających azbest – 337,51 m², odbiór, transport oraz unieszkodliwienie materiałów zawierających azbest – 25,62 Mg. Całkowita wartość wykonanych prac w 2021 roku wyniosła 20 460,62 zł¹⁴.

Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Gryfino, w tym utworzenie i prowadzenie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych

Stopień realizacji: **zrealizowano**

Gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Gryfino realizowane było w roku 2020 w oparciu o umowę zawartą z konsorcjum firm: Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Gryfinie (podmiot odbierający odpady od właścicieli nieruchomości i zbierający odpady selektywne) i „Eko-Mysł” Sp. z o.o. w miejscowości Dalsze (podmiot zagospodarowujący odpady).

W 2020 r. zasady segregacji odpadów komunalnych na terenie Gminy nie uległy zmianie w stosunku do lat poprzednich. Właściciele nieruchomości nadal mieli swobodę wyboru sposobu gromadzenia odpadów – w zależności od zadeklarowanej formy ich gromadzenia uiszczali opłatę w wysokości 16 zł/os./mc. (w przypadku zbierania odpadów w sposób selektywny) lub 18 zł/os./mc. (w przypadku braku ich segregowania).

Gmina zapewniała także mieszkańcom możliwość bezpłatnego oddawania zebranych selektywnie, wskazanych powyżej frakcji odpadów komunalnych, do 2 Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych – tzw. „PSZOK-ów”, prowadzonych przez Przedsiębiorstwo: na bazie transportowej Przedsiębiorstwa przy ul. Targowej 9 oraz na terenie składowiska odpadów „Gryfino-Wschód”. Ponadto, zgodnie z ustalonymi w przepisach prawa powszechnego zasadami segregacji odpadów komunalnych, mieszkańcy mieli możliwość bezpłatnego, Nielimitowanego oddawania do PSZOK-ów odpadów pozostałych frakcji, w tym odpadów budowlanych i rozbiórkowych, zużytego

¹⁴ Raport o stanie gminy Gryfino za rok 2020 i 2021

sprzętu elektrycznego i elektronicznego (ZSEE), opon, baterii i akumulatorów, przeterminowanych leków i innych odpadów problemowych.

W roku 2020 z poszczególnych nieruchomości z terenu Gminy Gryfino odebrano łącznie 11 925,690 ton odpadów komunalnych. W tym samym okresie w PSZOK przyjęto od mieszkańców 3 722,279 t odpadów segregowanych, a za pośrednictwem punktów skupu surowców wtórnych zebrano 15 156 t odpadów segregowanych. Suma wszystkich odpadów komunalnych odebranych i zebranych w ubiegłym roku na terenie Gminy Gryfino w ramach wskazanych powyżej możliwości ich pozbywania się wyniosła 15 663,125 t.

Łączny koszt utrzymania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2020 r. w ujęciu kosztowym wyniósł 8 055 114,04 zł, z czego największą kwotę – 7 653 590,76 zł (95,02%) – pochłonęła realizacja umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych. Pozostała część kosztów związana była z likwidacją tzw. „dzikich wysypisk odpadów” z terenów gminnych, obsługą administracyjną systemu, egzekucją należności, prowizjami wypłacanymi sołtysom z tytułu poboru opłaty za gospodarowanie odpadami i prowadzonymi akcjami edukacyjno-informacyjnymi. Jednocześnie, suma zaksięgowanych w 2020 r. dochodów z tytułu wspomnianej opłaty wyniosła 7 689 552,89 zł.

Z początkiem 2021 r. w sferze gospodarowania odpadami komunalnymi doszło do rozdzielania obsługi tzw. nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych. W gminnym systemie odpadowym pozostały nieruchomości zamieszkałe, natomiast właściciele nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne, zostali zobowiązani do zawarcia odrębnych umów w zakresie odbioru odpadów z właściwym podmiotem. Jednocześnie, w 2021 r. rozdzielono usługi odbioru i zagospodarowania odpadów. Odbiorem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, w tym również przyjmowaniem odpadów do Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (tj. PSZOK-ów), zajmowało się Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Gryfinie, natomiast za proces zagospodarowania tych odpadów, na podstawie odrębnej umowy, odpowiedzialna była firma „Eko-Mysł” Sp. z o.o. z siedzibą w miejscowości Dalsze. Ze względu na fakt, iż „Eko-Mysł” Sp. z o.o. nie prowadzi zagospodarowania wszystkich frakcji odpadów komunalnych, Gmina zawarła z firmą Elektrorecykling S.A. z siedzibą w Sękowie, odrębną umowę na zagospodarowanie odpadów zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (ZSEE). Wspomniana umowa gwarantuje Gminie otrzymywanie od Wykonawcy opłaty za przejęcie odpadów ZSEE do zagospodarowania.

Od 2021 r. segregacja odpadów komunalnych stała się obowiązkiem, a za niewywiązywanie się z jego realizacji została przewidziana opłata podwyższona w dwukrotnej wysokości. W 2021 r. weszła w życie nowa metoda ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Metoda jest zróżnicowana – w zabudowie jednorodzinnej przewiduje stawkę opłaty uzależnioną od liczby osób i jest malejąca w zależności od tej liczby, natomiast w zabudowie wielorodzinnej odnosi się do powierzchni użytkowej lokalu i również maleje jednostkowo wraz ze wzrostem tej powierzchni. Dodatkowo, dla osób samotnie zamieszkujących w lokalach położonych w budynkach wielorodzinnych i zużywających średniomiesięcznie mniej niż 4 m³ wody, stawka liczona jest jak w przypadku zabudowy jednorodzinnej, tj. „od osoby”.

Na uchwałę Rady Miejskiej w Gryfinie, określającą powyższą metodę ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mieszkańcy złożyli skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie, który stwierdził jej nieważność w całości. Na wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego wniesiono skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego, który uchylił wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie w całości, przekazując sprawę do ponownego rozpoznania.

Mieszkańcy mieli możliwość bezpłatnego oddawania zebranych selektywnie do 2 Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych – tzw. „PSZOK-ów”, prowadzonych przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Gryfinie: w bazie transportowej Przedsiębiorstwa przy ul. Targowej 9 oraz na terenie składowiska odpadów „Gryfino-Wschód”.

Ponadto, zgodnie z ustalonymi w przepisach prawa powszechnego zasadami segregacji odpadów komunalnych, mieszkańcy mieli możliwość bezpłatnego, nielimitowanego oddawania do PSZOK-ów odpadów pozostałych frakcji, w tym odpadów budowlanych i rozbiórkowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (ZSEE), opon, baterii i akumulatorów, przeterminowanych leków i innych odpadów niebezpiecznych.

W 2021 r. z nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Gryfino odebrano łącznie 9 517,160 t odpadów komunalnych. W PSZOK-ach przyjęto od mieszkańców 3 922,957 t odpadów segregowanych. Suma wszystkich odpadów komunalnych odebranych i zebranych w 2021 r. na terenie Gminy Gryfino wyniosła 13 457,723 t

Łączny koszt utrzymania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2021 r. wyniósł 9 369 464,08 zł, z czego największą kwotę – 8 925 786,23 zł (95,26%) – pochłonęła realizacja umów na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych. Pozostała część kosztów związana była z likwidacją tzw. „dzikich wysypisk odpadów” z terenów gminnych, obsługą administracyjną systemu, egzekucją należności, prowizjami wypłacanymi sołtysom z tytułu poboru opłaty za gospodarowanie odpadami i prowadzonymi akcjami edukacyjno-informacyjnymi

Tworzenie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnym

Stopień realizacji: zrealizowano

Tworzenie rocznego sprawozdania z zakresu gospodarki odpadami należy do zadań własnych Gminy i realizowane jest corocznie.

Modernizacja, budowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych

Stopień realizacji: nie zrealizowano

W raportowanym okresie nie było konieczności realizacji niniejszego zadania.

Działania edukacyjne w zakresie właściwego postępowania z odpadami

Stopień realizacji: zrealizowano

W związku z obowiązkiem segregacji odpadów i nowymi zasadami gospodarowania odpadami komunalnymi obowiązującymi od 1 stycznia 2021 r., w 2020 r. we współpracy z koordynującym temat Wydziałem Gospodarki Komunalnej, przygotowano poprzedzające działania informacyjne dotyczące m.in. nowych zasad opłat oraz działania edukacyjne na temat właściwej segregacji odpadów komunalnych. Edukacja w zakresie segregacji odpadów polegała na inicjowaniu działań mających na celu zmniejszenie ilości produkowanych odpadów, zachęcaniu do świadomego gospodarowania odpadami we własnym gospodarstwie domowym oraz odzyskiwaniu surowców w ramach recyklingu.

W oparciu o źródła Ministerstwa Ochrony Środowiska przygotowano materiały edukacyjne, które trafiły do placówek przedszkolnych. W ramach działań edukacyjnych dzieci miały okazję poznać zasady segregacji posługując się m.in. kolorowymi naklejkami z bohaterami obrazującymi każdą z frakcji odpadów. W październiku 2020 r. dzieci wraz z opiekunami, seniorzy z gryfińskich stowarzyszeń oraz uczestnicy Dziennego Domu Senior+ uczestniczyli w finale akcji sadzenia kolorowych krokusów w Parku Miejskim im. Stanisławy Siarkiewicz w Gryfinie.

Kierując się potrzebą stałego edukowania mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami już od najmłodszych lat, w 2020 r. przeprowadzono akcję, podczas której w przedszkolach zostały omówione zasady właściwego postępowania z odpadami komunalnymi. W ramach akcji zakupiono 4 000 szt. sadzonek krokusów, które w ramach finału wspomnianej akcji zostały nasadzone w Parku Miejskim w Gryfinie (łączny koszt zakupu i posadzenia roślin wyniósł 1 938,46 zł). Oprócz sadzonek dzieci w ramach edukacji otrzymały naklejki o tematyce segregacji odpadów, których koszt wyniósł 2 214zł.

W 2020 r. wydano dwa numery biuletynu informacyjnego Urzędu Miasta i Gminy w Gryfinie pt. „INFO Gryfino”, kolportowanego nieodpłatnie bezpośrednio do skrzynek pocztowych mieszkańców gminy Gryfino. Biuletyn zawierał kluczowe informacje z pracy burmistrza, urzędu i jednostek gminnych oraz istotne w tym okresie komunikaty urzędowe dot. np. nowych zasad segregowania odpadów komunalnych i opłat z tym związanych

W 2020 r. rozpoczęto akcję pn. „Mam wpływ na moje środowisko”. Jej pierwszym etapem były działania edukacyjne w zakresie prawidłowej segregacji odpadów i recyklingu, drugim – akcja wspólnego, międzypokoleniowego sadzenia 10 tysięcy cebulek krokusów w Parku Miejskim im. Stanisławy Siarkiewicz w Gryfinie. Tym samym, powiększona została istniejąca już powierzchnia nasadzeń krokusowych w Parku. W akcję zaangażowały się gryfińskie środowiska: Środowiskowy Dom Samopomocy w Gryfinie, Dzienny Dom „Senior+” w Gryfinie, Gryfiński Uniwersytet Trzeciego Wieku, gryfińskie przedszkolaki oraz uczniowie ze Szkoły Podstawowej Nr 1 w Gryfinie.

W 2021 r. w celu popularyzacji nowych zasad gospodarowania odpadami komunalnymi i obowiązku ich segregacji Gmina zleciła publikację szczegółowych informacji na temat zasad funkcjonowania nowego systemu oraz właściwego segregowania odpadów w prasie lokalnej. Ponadto, zamówiono 13 000 szt. dwustronnych ulotek w formacie A3, przedstawiających zmiany w systemie odpadowym oraz zasady właściwej segregacji

odpadów komunalnych – 6 000 szt. rozkolportowano w formie insertu w 2 gazetach lokalnych (po 3 000 szt.), 5 000 szt. przekazano Przedsiębiorstwu Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Gryfinie celem dostarczenia mieszkańcom podczas odbioru odpadów, pozostała część została wyłożona w Urzędzie Miasta i Gminy w Gryfinie oraz przekazana zarządcom budynków wielorodzinnych.

W 2021 r., analogicznie jak w roku poprzednim, Gmina zorganizowała akcję edukacyjno-ekologiczną, promującą selektywną zbiórkę odpadów. W ramach akcji „Mam wpływ na moje środowisko” przeprowadzono cykl spotkań informacyjnych w gryfińskich przedszkolach, szkołach podstawowych, Środowiskowym Domu Samopomocy w Gryfinie oraz Dziennym Domu Senior+ w Gryfinie. Podsumowaniem akcji było wspólne sadzenie krokusów w Parku Miejskim w Gryfinie.

W ramach promocji postaw ekologicznych Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Gryfinie zapewniało przedszkolakom i uczniom szkół podstawowych korzystanie ze „Ścieżki edukacyjnej” na zrekultywowanej kwaterze składowiska odpadów „Gryfino-Wschód”.

Rekultywacja, zabiegi pielęgnacyjne, agrotechniczne oraz monitoring składowisk odpadów po ich zamknięciu

Stopień realizacji: zrealizowano

W związku z prowadzonym monitoringiem poeksploatacyjnym zrekultywowanego składowiska odpadów komunalnych w Gryfinie zlecono badania fizyko-chemiczne wód podziemnych oraz gazu składowiskowego wraz ze sprawdzeniem sprawności istniejącego systemu odprowadzania gazu, a także pomiar osiadania powierzchni składowiska. Koszt realizacji zadania wyniósł w 2020 r. 3 435,59 zł, a w 2021 r. 3 474,95 zł.

Zasoby przyrodnicze

Zapewnienie właściwej ochrony różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych w planowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych poprzez adekwatne zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego lub/i decyzjach o warunkach zabudowy

Stopień realizacji: zrealizowano

Lokalizowanie nowych inwestycji musi przebiegać zgodnie z założeniami Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego, których nadrzędnym celem jest ochrona ludzi i środowiska. Zatem każde ewentualne lokalizowanie nowych inwestycji przebiega w sposób zgodny z zapisami zawartymi w dokumentach planistycznych.

W roku 2020 zakończona została także procedura opracowania nowego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino. Przedmiotem opracowania była kompleksowa aktualizacja dokumentu i opracowanie jego całkowicie nowej edycji przy uwzględnieniu aktualnych uwarunkowań przestrzennych, społeczno-gospodarczych, środowiskowych, formalno-prawnych, zamierzeń inwestycyjnych, potrzeb i możliwości w zakresie zagospodarowania i kształtowania przestrzeni. Zakres przestrzenny opracowania objął w całości obszar administracyjny Gminy Gryfino. Dokument został przyjęty uchwałą nr XL/314/21 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 26 sierpnia 2021 r.

Nowe Studium zostało sporządzone w duchu planowanych zmian legislacyjnych w obszarze planowania i zagospodarowania przestrzennego, które mają na celu przeciwdziałanie postępującym procesom niekontrolowanego rozlewania się zabudowy, głównie mieszkaniowej. Postępujące procesy suburbanizacji doprowadzają do rozrastania się zabudowy poza obszarami wyposażonymi w niezbędną infrastrukturę, zwłaszcza infrastrukturę społeczną. Taki stan rzeczy ma bezpośredni wpływ na transportochłonność nowej zabudowy mieszkaniowej, bowiem większość nawet najbardziej podstawowych potrzeb społecznych, takich jak praca, edukacja, zakupy, rekreacja i spędzanie czasu wolnego, wymaga przemieszczania się mieszkańców, niekiedy na znaczne odległości. Prowadzi to do szeregu niekorzystnych zjawisk, do których należy zaliczyć: negatywne oddziaływanie na środowisko przez zanieczyszczenia pochodzące z transportu, koszty zdrowotne będące pochodną zanieczyszczenia środowiska, ale też niewielkiej aktywności fizycznej, koszty infrastruktury utrzymywanej przez podmioty publiczne, koszty społeczne, w tym osłabienie relacji społecznych itd. Opracowując Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino Burmistrz Miasta i Gminy Gryfino szczególną uwagę skierował na przeciwdziałanie opisanym niekorzystnym zjawiskom, co znalazło odzwierciedlenie w zapisach obowiązującego dokumentu.

Opracowanie planów ochrony dla obszarów objętych ochroną prawną

Stopień realizacji: **zrealizowano**

W raportowanych latach Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie opracowała:

- dokumentację do planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Dolina Tywy PLH320050 za kwotę 99 630 zł pokrytą ze środków UE w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020¹⁵,
- dokumentację do planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Ostoja Wełtyńska PLH320068.

¹⁵ koszt odnosi się do całości obszaru Natura 2000, leżącego na terenie kilku gmin

Prowadzenie oraz aktualizacja baz danych informacji o zasobach przyrodniczych

Stopień realizacji: **zrealizowano**

Prowadzenie oraz aktualizacja baz danych informacji o zasobach przyrodniczych należy do zadań własnych Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie i realizowane jest poprzez udostępnianie / aktualizowanie danych w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody:

W raportowanych latach RDOŚ w Szczecinie wykonał:

- ekspertyzę przyrodniczą na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy dla 2 przedmiotów ochrony na obszarze Natura 2000 Wzgórza Bukowa PLH320020 – płazy: 1166 traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*, 1166 kumak nizinny *Bombina bombina*,
- inwentaryzację stanowisk i siedlisk gatunku. Ocena stanu ochrony gatunku na obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 – ptaki: A052 cyraneczka, A151 batalion, A166 brodziec leśny, A067 gągoł (populacje migrujące),
- ekspertyzę na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy dla 1 przedmiotu ochrony na obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 – ptaki: 067 gągoł – populacja zimująca,
- ekspertyzę na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy dla 1 przedmiotu ochrony na obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 - ptaki: A072 trzmielojad *Pernis apivorus*, A215 puchacz *Bubo bubo*, A094 rybołów *Pandion haliaetus*, A103 sokół wędrowny *Falco peregrinus*,
- ekspertyzę na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy przedmiotów ochrony na obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 - ptaki: A222 uszatka błotna (sowa błotna) *Asio flammeus*, A084 błotniak łąkowy *Circus pygargus*, A119 kropiatka *Porzana porzana*, A120 zielonka *Porzana parva*, A130 ostrzygojad *Haematopus ostralegus*, A292 brzęczka *Locustella luscinioides*, A323 wąsatka *Panurus biarmicus*, A048 ohar *Tadorna tadorna*, A052 cyraneczka *Anas crecca* - populacje lęgowe,
- ekspertyzę przyrodniczą na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy w obszarach Natura 2000 województwa zachodniopomorskiego: Dolna Odra PLH320037. Inwentaryzowane przedmioty ochrony: koza 1149 *Cobitis taenia*, boleń 1130 *Aspius aspius*, kiełb białopłetwy 6144 *Romanogobio albipinatus*,
- ekspertyzę przyrodniczą na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy dla 1 przedmiotu ochrony na obszarze Natura 2000 Dolna Odra PLH320003 – 1337 bóbr europejski *Castor fiber*,
- ekspertyzę przyrodniczą na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy przedmiotów ochrony na obszarze Natura 2000 Dolna Odra PLH320003 – – płazy: 1166 traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*, 1166 kumak nizinny *Bombina bombina*,
- ekspertyzę przyrodniczą na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy dla 1 przedmiotu ochrony na obszarze Natura 2000 Dolna Odra PLH320003 – 1352 wilk *Canis lupus* (w 2021 roku przeprowadzono badania terenowe),

Monitoring obszarów chronionych objętych działaniami ochrony czynnej (w szczególności obszarów Natura 2000)

Stopień realizacji: **zrealizowano**

W 2020 roku RDOŚ w Szczecinie dokonał oceny stanu ochrony obszaru Natura 2000 Dolna Odra.

Nadleśnictwo Gryfino na bieżąco w ramach swojej działalności prowadzi monitoring gatunków i siedlisk.

Czynna ochrona siedlisk przyrodniczych oraz gatunków objętych ochroną

Stopień realizacji: **zadanie realizowane na bieżąco, w przypadku wystąpienia potrzeby**

Czynna ochrona siedlisk i gatunków należy do zadań własnych Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie i realizowana było w ramach bieżącej działalności.

Identyfikacja miejsc występowania oraz eliminacja gatunków inwazyjnych

Stopień realizacji: **zadanie realizowane na bieżąco, w przypadku wystąpienia potrzeby**

Zadanie realizowane było w ramach bieżącej działalności Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Ustanawianie, na terenach miejskich, nowych form ochrony przyrody takich jak: rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, zespoły przyrodniczo krajobrazowe, użytki ekologiczne, pomniki przyrody

Stopień realizacji: **zrealizowano**

Dnia 08.12.2021 r. wyznaczono w Polsce obszar Natura 2000 Ostoja Wełtyńska o powierzchni 1 470,91 ha. Szczegółowe dane dot. przedmiotów ochrony dostępne są pod linkiem:

<https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewnatura2000.jsf?fop=PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH320069.H>

Dnia 24.12.2021 r. wyznaczono w Polsce obszar Natura 2000 Dolina Tywy o powierzchni 3 754,86 ha. Szczegółowe dane dot. przedmiotów ochrony dostępne są pod linkiem: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewnatura2000.jsf?fop=PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH320050.H>

Z uwagi na zmiany prawne i nieokreślony statut istniejącego od 2006 roku Pomnika przyrody – Krzywy Las zaistniała konieczność ponownego ustanowienia tej formy ochrony przyrody. Stosownie do tego Uchwałą nr XLII/328/21 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 28 października 2021 r. w sprawie ustanowienia powierzchniowego pomnika przyrody "Krzywy Las" dokonano czynności prawnej potwierdzającej statut Krzywego Lasu.

Tworzenie oraz modernizacja terenów zieleni, prace arborystyczne oraz konserwacja pomników przyrody

Stopień realizacji: zrealizowano

Współpraca Gminy Gryfino z Polską Grupą Energetyczną i Lasami Państwowymi zaowocowała w 2020 r. wspólnym projektem rewitalizacji Krzywego Lasu. Zarząd Fundacji Polskiej Grupy Energetycznej przyznał Gminie Gryfino na ten cel kwotę 250 000,00 zł. Dotacja ma uchronić obecny zespół drzew przed zniszczeniem, wyeksponować go dla ruchu turystycznego oraz stworzyć nowe plantacje. Koncepcja zagospodarowania terenu Krzywego Lasu zakłada udostępnienie unikatowego obszaru dla ruchu turystycznego bez ingerencji w jego naturalną substancję. W pobliżu powstaną dwie nowe 10-arowe plantacje, które zwiększą zasób unikatowego drzewostanu. Inwestycja przewidziana jest do realizacji w latach 2021-2022. W czerwcu 2020 roku w Krzywym Lesie odbyła się prezentacja założeń z udziałem burmistrza, prezesa PGE oraz dyrektora RDLP.

W 2021 roku kontynuowano realizację projektu rewitalizacji Krzywego Lasu, realizowanego we współpracy Gminy Gryfino, Nadleśnictwa Gryfino i Fundacji Polskiej Grupy Energetycznej. Celem działania jest ochrona obecnego kompleksu krzywulców, posiadającego status pomnika przyrody oraz odtworzenie w postaci nowej powierzchni zastępczej. Projekt wsparty jest działaniami informacyjnymi i promocyjnymi:

- stworzenie pakietu internetowego (strona www + profile społecznościowe na Facebooku i Instagramie), dedykowanego Krzywemu Lasowi, celem utworzenia oficjalnego źródła wiedzy na temat tej atrakcji przyrodniczej,
- emisja 4-odcinkowego edukacyjnego cyklu wideo pod nazwą „Energia Krzywego Lasu”, obrazującego proces tworzenia nowej powierzchni zastępczej (zbiór szyszek z drzew Krzywego Lasu, wyłuszczenie nasion w Dębnie, hodowanie sadzonek w Szkółce Leśnej, sadzenie powierzchni zastępczej w Nowym Czarnowie),
- zorganizowanie we współpracy z Nadleśnictwem Gryfino i Fundacją PGE konkursu artystycznego „Krzywy Las – miejsce niezwykle”, na który wpłynęło 257 prac o różnorodnym charakterze (dzieła plastyczne, poezja, proza, fotografia) – zwycięzcy konkursu i osoby wyróżnione zostali nagrodzeni podczas akcji sadzenia nowego Krzywego Lasu w dniu 24 listopada 2021 r.,
- przeprowadzenie akcji pierwszych nasadzeń nowego Krzywego Lasu (listopad 2021 r.) na powierzchni zastępczej w Nowym Czarnowie z udziałem mediów, uczestników finału konkursu plastycznego „Krzywy Las – miejsce niezwykle” oraz reprezentantów gryfińskich środowisk i instytucji. Było to działanie, mające na celu podtrzymanie tradycji przyrodniczej i krajoznawczej Krzywego Lasu dla następnych pokoleń. Miejsce to będzie pełniło również funkcję edukacyjną – planuje się realizację w jego przestrzeni kompleksowego programu ekologicznego dotyczącego Krzywego Lasu dla przedszkolaków i uczniów szkół podstawowych oraz innych zainteresowanych środowisk.¹⁶

¹⁶ Raport o stanie gminy Gryfino za rok 2021

Uwzględnienie w dokumentach planistycznych zachowania i powiększania terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych

Stopień realizacji: **zrealizowano**

Lokalizowanie nowych inwestycji musi przebiegać zgodnie z założeniami Miejsowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego, których nadrzędnym celem jest ochrona ludzi i środowiska. Zatem każde ewentualne lokalizowanie nowych inwestycji przebiega w sposób zgodny z zapisami zawartymi w dokumentach planistycznych.

W roku 2020 zakończona została także procedura opracowania nowego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino. Przedmiotem opracowania była kompleksowa aktualizacja dokumentu i opracowanie jego całkowicie nowej edycji przy uwzględnieniu aktualnych uwarunkowań przestrzennych, społeczno-gospodarczych, środowiskowych, formalno-prawnych, zamierzeń inwestycyjnych, potrzeb i możliwości w zakresie zagospodarowania i kształtowania przestrzeni. Zakres przestrzenny opracowania objął w całości obszar administracyjny Gminy Gryfino. Dokument został przyjęty uchwałą nr XL/314/21 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 26 sierpnia 2021 r.

Utrzymanie zieleni miejskiej

Stopień realizacji: **zrealizowano**

Bieżącą pielęgnacją zieleni miejskiej zarówno niskiej jak i wysokiej w raportowanych latach zajmowało się Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Gryfinie. Zadania wchodzące w zakres utrzymania zieleni na terenach gminnych polegały w szczególności na:

- pielęgnacji trawników,
- pielęgnacji kwiatów na rabatach, skwerach, w donicach i kwietnikach,
- pielęgnacji żywopłotów,
- przeprowadzaniu cięć pielęgnacyjnych drzew,
- usuwania wywrotów i złomów,
- usuwaniu drzew,
- usuwaniu krzewów,
- przeprowadzaniu cięć pielęgnacyjnych krzewów,
- usuwaniu odrostów przypniowych drzew do wysokości 3 m od powierzchni gruntu,
- usuwaniu skupisk drzew (tj. samosiewów stanowiących podrost) o obwodach pni poniżej 25 cm na wysokości 130 cm od powierzchni gruntu,
- sadzeniu drzew (wraz z palikowaniem i jednorazowym podlaniem),
- sadzeniu krzewów (wraz z jednorazowym podlaniem),
- podlewaniu drzew,
- podlewaniu krzewów,
- zbieraniu obłamanych gałęzi i konarów,
- przesadzaniu drzew (wraz z ich palikowaniem i jednorazowym podlaniem),
- przesadzeniu krzewów (wraz z ich jednorazowym podlaniem),

- palikowaniu rosnących drzew (jednym palikiem o wymiarach dostosowanych do wysokości drzewa),
- usuwaniu palików.

Na wykonanie powyższych zadań, w 2020 roku Gmina poniosła koszt w wysokości 530 571,29 zł. Był on o prawie 175 tys. zł niższy niż koszt poniesiony w roku 2019. Niższy wydatek spowodowany był ograniczeniem częstotliwości koszeń gminnych trawników, a także mniejszym zakresem obsady kwiatów sezonowych w wyniku wprowadzenia mechanizmu oszczędnościowego jako reakcji na zmniejszające się wskutek pandemii dochody Gminy.¹⁷.

Dodatkowo, Gmina zaaranżowała m.in. nowy kompleks nasadzeń przy nowo wybudowanej hali widowiskowo-sportowej przy ul. Niepodległości 16 w Gryfinie, w ramach którego za kwotę 18 870,08 zł w 2020 roku posadzono poniższe gatunki:

- bukszpan wiecznie zielony (forma kulista – 10 sztuk,
- laurwiśnia wschodnia „Otto Luyken” – 78 sztuk,
- paulownia puszysta – 1 sztuka,
- robinia akacjowa „Umbraculifera” – 16 sztuk,
- sosna czarna (szczepiona na pniu) – 2 sztuki,
- sosna górską – 12 sztuk,
- tawuła japońska „Golden Princess” – 123 sztuki,
- wiąz holenderski „Wredei” – 9 sztuk,
- wiśnia piłkowana „Kaznan” (forma pienna) – 5 sztuk,
- żywotnik zachodni „Smaragd” – 6 sztuk,
- żywotnik zachodni „Danica” – 70 sztuk.

Udzielając wsparcia lokalnym producentom chryzantem wskutek wprowadzonego z dniem 31 października 2020 r. zakazu wstępu na teren cmentarzy, spowodowanego rosnącym zagrożeniem koronawirusem SARS-CoV-2, Gmina Gryfino dokonała zakupu kwiatów u 4 lokalnych przedsiębiorców za łączną kwotę 1 999,50 zł. Jednocześnie, dokonując 2 zgłoszeń w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Gmina pozyskała bezpłatnie 1 480 szt. chryzantem, które zostały w dniach 10-11 listopada 2020 r. nasadzone w mieście oraz na terenach wiejskich.

Ponadto, w 2020 roku Gmina przeprowadziła wiosenne ukwiecanie miasta, kupując i zlecając do posadzenia sezonowe kwiaty rabatowe. Z uwagi na dobór gatunkowy kwiatów ukwiecanie miasta prowadzone było w dwóch obsadach – na przełomie marca i kwietnia oraz maja i czerwca. W pierwszym terminie na ustalonych przez Gminę skwerach, rabatach oraz w zlokalizowanych na terenie miasta donicach nasadzono ponad 11 800 sztuk różnokolorowych bratków i stokrotek, natomiast w drugim terminie niemal 6 400 sztuk roślin takich gatunków, jak wilec ziemniaczany, różne odmiany pelargonii, begonia, starzec oraz szalwia. Łączny koszt zakupu kwiatów sezonowych wyniósł w 2020 roku 32 573,01 zł.

¹⁷ Raport o stanie Gminy Gryfino za 2020 rok

W 2021 roku na realizację powyższych zadań Gmina Gryfino poniosła w koszt w wysokości 752 563,03 zł, z czego 571 423,30 zł poniesiono na utrzymanie zieleni niskiej, a 181 139,79 zł – na utrzymanie zieleni wysokiej. Ponadto, za 58 830,63 zł dokonano zakupu kwiatów sezonowych.

- bratków (różne odmiany) – 11 800 szt.,
- pelargonii (różne odmiany) – 4 898 szt.,
- wilca ziemniaczanego – 654 szt.,
- begonii drobnej – 3 000 szt.,
- surfinii purpurowej – 524 szt.,
- stokrotek – 400 szt.,
- aksamitek – 113 szt.

Za kwotę 20 122,48 zł dokonano zakupu sadzonek drzew i krzewów (m.in. głogi, jarząbki szwedzkie, wiśnie piłkowane, buki, lipy szerokolistne, klony, wiąz holenderskie 'Wredeii').

Gmina dokonała również zakupu 3 kosiarek – traktorków ogrodowych STIHL RT 5112 Z – przekazanych do użytkowania trzem sołectwom: Borzym, Drzenin i Wysoka Gryfińska. Łączna kwota zakupu wyniosła 46 798,00 zł. Dzięki ww. kosiarkom wskazane sołectwa utrzymują samodzielnie gminne tereny zielone, dbając o wizerunek poszczególnych miejscowości.

Ustanawianie, na terenach wiejskich, nowych form ochrony przyrody takich jak: rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, zespoły przyrodniczo krajobrazowe, użytki ekologiczne, pomniki przyrody.

Stopień realizacji: zrealizowano

Dnia 08.12.2021 r. wyznaczono w Polsce obszar Natura 2000 Ostoja Wełtyńska o powierzchni 1 470,91 ha. Szczegółowe dane dot. przedmiotów ochrony dostępne są pod linkiem:

<https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewnatura2000.jsf?fop=PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH320069.H>

Dnia 24.12.2021 r. wyznaczono w Polsce obszar Natura 2000 Dolina Tywy o powierzchni 3 754,86 ha. Szczegółowe dane dot. przedmiotów ochrony dostępne są pod linkiem: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewnatura2000.jsf?fop=PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH320050.H>

Zachowanie unikalnych form krajobrazu wiejskiego

Stopień realizacji: zrealizowano

W roku 2021 pozyskano dofinansowanie w kwocie 42 543 zł na projekt „Kompleksowy pakiet krajoznawczy obszaru sołectw Gminy Gryfino” w ramach programu „Promowanie obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju” Dolnoodrzańskiej Inicjatywy Rozwoju Obszarów Wiejskich. Założeniem projektu jest zebranie informacji o różnorodnych walorach turystycznych gryfińskich sołectw oraz przełożenie ich w zwartej formie na różne kanały komunikacji: interaktywne prezentacje multimedialne w internecie, ilustrowaną mapę krajoznawczą, oznakowanie kodami QR w terenie oraz drukowany przewodnik w ramach serii „Gryfińskie Spacerowniki”. To będzie pierwszy tego rodzaju multifunkcyjny pakiet wiedzy o sołectwach, który ma na celu zachęcenie mieszkańców gminy i gości spoza niej do eksplorowania turystycznego obszaru gryfińskich wsi. W 2021 r. odbył się etap formalizowania poszczególnych elementów działania, w 2022 r. nastąpi proces produkcyjny.

Zachowanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych

Stopień realizacji: zadanie realizowane na bieżąco, w przypadku wystąpienia potrzeby

Zachowanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych należy do zadań własnych właścicieli gruntu i w raportowanym okresie zadanie to było realizowane na bieżąco.

Organizacja akcji edukacyjnych w zakresie ochrony przyrody na terenie Miasta i Gminy Gryfino

Stopień realizacji: zrealizowano

Akcje edukacyjne w zakresie ochrony przyrody zrealizowano m.in. w trakcie rewitalizacji Krzywego Lasu, w ramach akcji „Mam wpływ na moje środowisko” – które opisano we wcześniejszych punktach.

Rozbudowa zaplecza dydaktycznego oraz infrastruktury służącej edukacji ekologicznej oraz ochronie walorów przyrodniczych i krajobrazowych

Stopień realizacji: zrealizowano

W roku 2021 pozyskano dofinansowanie w kwocie 42 543 zł na projekt „Kompleksowy pakiet krajoznawczy obszaru sołectw Gminy Gryfino” w ramach programu „Promowanie obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju” Dolnoodrzańskiej Inicjatywy Rozwoju Obszarów Wiejskich. Założeniem projektu jest zebranie aktualnych informacji o walorach turystycznych gryfińskich sołectw oraz przełożenie ich na różne kanały komunikacji: interaktywne prezentacje multimedialne w internecie, ilustrowaną mapę krajoznawczą, oznakowanie

kodami QR w terenie oraz drukowany przewodnik. Ma być to pierwszy multifunkcyjny pakiet wiedzy o sołectwach, który ma na celu zachęcenie mieszkańców Gminy i gości spoza niej do turystycznego eksplorowania wiejskich obszarów Gminy. W 2021 r. odbył się etap formalizowania poszczególnych elementów działania, w 2022 r. nastąpi proces produkcyjny.

Opracowanie uproszczonych planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasów dla lasów prywatnych

Stopień realizacji: **zrealizowano w latach poprzednich**

Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Gryfino został sporządzony na lata 2017 - 2026 i został zatwierdzony pismem Ministra Środowiska z dnia 13 czerwca 2017 r.

Wsparcie techniczne służb leśnych dla potrzeb ujawniania i zwalczania zagrożeń niszczenia przyrody przez człowieka (walka z kłusownictwem, zaśmiecaniem i dewastacją terenów leśnych).

Stopień realizacji: **zrealizowano**

W raportowanych latach ze środków własnych Gminy wydano 13 379,04 zł na zlokalizowanie i usunięcie dzikich wysypisk odpadów komunalnych z terenów gminy Gryfino.

Inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu, m.in. rozwój systemów monitorowania zagrożenia pożarowego oraz infrastruktury przeciwpożarowej

Stopień realizacji: **zrealizowano**

Nadleśnictwo Gryfino realizuje szereg projektów opartych na partnerstwie z podmiotami i instytucjami o zbliżonym profilu działalności przy zaangażowaniu środków pochodzących z różnych źródeł finansowania. W raportowanym okresie kontynuowano realizację projektu pn.: "Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – zapobieganie, przeciwdziałanie oraz ograniczanie skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów".

Głównym celem projektu było zmniejszenie negatywnych skutków wywoływanych przez pożary w lasach oraz sprawne lokalizowanie źródła zagrożenia i minimalizowanie strat, a w dalszej perspektywie – zmniejszenie średniej powierzchni pożarów i rozszerzenie obserwacji obszarów leśnych, szczególnie w nadleśnictwach zakwalifikowanych do I kategorii zagrożenia pożarowego.

Cele uzupełniające:

- rozszerzenie obserwacji obszarów leśnych,
- szybsze i bardziej precyzyjne określenie miejsca powstania pożaru,

- dokładniejsze prognozowanie zagrożenia pożarowego na podstawie danych meteorologicznych,
- skrócenie czasu dotarcia jednostek LP na miejsce pożaru.

Dofinansowanie zostanie przeznaczone na:

- rozwój i modernizację systemów wczesnego ostrzegania i prognozowania zagrożeń, w tym:
- budowę i modernizację dostrzegalni pożarowych (124 szt.)
- zakup nowoczesnego sprzętu umożliwiającego lokalizację i wykrywanie pożarów (170 szt.)
- doposażenie punktów alarmowo-dyspozycyjnych (PAD) (37 szt.)
- budowę stacji meteorologicznych (12 szt.)
- wsparcie techniczne systemu ratowniczo-gaśniczego na wypadek wystąpienia pożarów lasów, w tym:
- zakup samochodów patrolowo-gaśniczych (67 szt.)

Wartość projektu

- Planowany całkowity koszt realizacji projektu wynosi 79 936 109,43 zł
- Kwota wydatków kwalifikowalnych całego projektu wynosi 56 500 000,00 zł
- Maksymalna kwota dofinansowania z funduszy europejskich wynosi 48 025 000,00 zł

Uporządkowanie ewidencji gruntów zalesionych oraz zmiana klasyfikacji gruntów nieruchomości, objętych naturalną sukcesją leśną

Stopień realizacji: zadanie realizowane na bieżąco, w przypadku wystąpienia potrzeby

Zadanie realizowane jest na bieżąco w ramach działalności własnej Starostwa Powiatowego w Gryfinie.

Utrzymanie oraz rozwój infrastruktury edukacyjnej i turystycznej na terenach leśnych

Stopień realizacji: zrealizowano

Zadanie zrealizowano w trakcie rewitalizacji Krzywego Lasu, gdyż miejsce to pełni również funkcję edukacyjną. Planuje się realizację w jego przestrzeni kompleksowego programu ekologicznego dotyczący Krzywego Lasu dla przedszkolaków i uczniów szkół podstawowych oraz innych zainteresowanych środowisk.¹⁸

¹⁸ Raport o stanie gminy Gryfino za rok 2021

Działania edukacyjne na temat znaczenia i roli lasów

Stopień realizacji: **zrealizowano**

Nadleśnictwo Gryfino w raportowanych latach prowadziło liczne akcje promocyjne, wystawy, prelekcje, warsztaty oraz szkolenia. Koszty tych wydarzeń pokrywano ze środków własnych oraz funduszu leśnego i środków CILP.

Zalesianie gruntów z uwzględnieniem warunków siedliskowych i potrzeb różnorodności biologicznej

Stopień realizacji: **zrealizowano**

Nadleśnictwo Gryfino na bieżąco w ramach swojej działalności dokonuje przebudowy drzewostanów niezgodnych z siedliskiem. W raportowanych latach przebudowano drzewostany niezgodne z siedliskiem poprzez wykonywanie odpowiednich cięć rębnych i wprowadzania odpowiedniego składu gatunkowego.

Promowanie zalesień jako alternatywnego sposobu zagospodarowania nieużytków i gruntów nieprzydatnych rolniczo

Stopień realizacji: **zrealizowano**

W 2020 roku przeprowadzono projekt „Polsko-Niemieckie Warsztaty Ogrodnicze”, zrealizowany w ramach Funduszu Małych Projektów Interreg V A Komunikacja – Integracja – Współpraca z Programu Współpracy V A Meklemburgia – Pomorze Przednie / Brandenburgia / Polska. W ramach projektu Gmina zorganizowała jednodniowe warsztaty ogrodnicze, w których uczestnicy, pod nadzorem eksperta, tworzyli własne kompozycje krzewów w 20 ekologicznych donicach, wykonanych z europalet. Założeniem projektu było zainicjowanie przygranicznej, polsko-niemieckiej współpracy mieszkańców miejscowości położonych po obu stronach Odry w dobie obserwowanych zmian klimatycznych. Efektem warsztatów było powstanie tzw. „miniogrodów”, które będą następnie utrzymywane przez mieszkańców Bartkowa i Wirowa. Prowadzony w trakcie akcji instruktaż miał na celu przedstawienie uczestnikom warsztatów wymagań stanowiskowych i glebowych poszczególnych gatunków drzewek i krzewów, zasad tworzenia odpowiednich kompozycji, ich sadzenia, późniejszej pielęgnacji oraz znaczenia zakładania nowych terenów zieleni dla zmian klimatu. Uczestnikom warsztatów zapewniono sadzonki sosny kosodrzewiny, żywotnika zachodniego ‘Jantar’, lawendy wąskolistnej, trzmieliny Fortune’a ‘Emerald’n’Gold’, turzycy ‘Frosted Curls’ i ‘Bronze Perfection’ (łącznie 200 szt.), odpowiednią ziemię, agrowłókninę, nawóz, korę oraz wspomniane donice. Przed rozpoczęciem właściwej części warsztatów uczestników zaproszono do serwisu kawowego ze słodką przekąską, natomiast po utworzeniu kompozycji uczestnicy warsztatów wzięli udział we wspólnym, ciepłym posiłku, podczas którego wymieniali się własnymi doświadczeniami. Łączny koszt realizacji projektu wyniósł 15 181,75 zł. Wskazana kwota obejmowała wyłącznie wydatki przewidziane w budżecie projektu, niezbędne do jego przeprowadzenia (koszt sadzonek, instruktażu,

transportu, cateringu). W ramach wskazanego kosztu wykonano również 40 szt. naklejek informacyjnych, promujących sam projekt, jak i Program Współpracy Interreg V A. Dokumentacja rozliczeniowa projektu została złożona w grudniu ub.r. w Zespole ds. Wdrażania Projektów FMP Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Pomerania i oczekuje na ostateczne zatwierdzenie, efektem czego będzie zwrot 85% poniesionych przez Gminę wydatków.

Zagrożenia poważnymi awariami

Pełna gotowość oraz dobry stan techniczny wszystkich elementów systemu zapobiegawczo-interwencyjno-ratunkowego oraz sprawny system powiadamiania ludności

Stopień realizacji: zrealizowano

Gmina Gryfino wraz z Ochotniczą Strażą Pożarną w Radziszewie i partnerem niemieckim GesamtschuleTalsand w Schwedt zrealizowała projekt z FUNDUSZU MAŁYCH PROJEKTÓW (FMP) w ramach Programu Współpracy Interreg V A Meklemburgia –Pomorze Przednie/Brandenburgia/ Polska w ramach celu „Europejska Współpraca Terytorialna Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego pn. „Transgraniczna ochrona mieszkańców ograniczenie rozwoju pandemii COVID-19 /Grenzübergreifender Bevölkerungsschutz/ Eindämmung der Corona-Pandemie”. W ramach projektu zakupione zostały także profesjonalne urządzenia wraz z wyposażeniem do ozonowania pomieszczeń remiz, urzędów, szkół, przedszkoli, żłobka i innych instytucji wskazanych przez partnera projektu. Koszty całkowite projektu wyniosły 213 927,34zł, z czego dotacja z programu Interreg V A – 181 838,22zł, a udział własny zapewniony przez Gminę Gryfino –32 089,12 zł.

W 2020 roku na terenie miasta i gminy Gryfino odnotowano 455 zdarzeń ratowniczo-gaśniczych - jest to największa liczba w powiecie gryfińskim. Łącznie na terenie całego powiatu odnotowano 1799 zdarzeń. W 2021 r. na terenie Gminy Gryfino odnotowano 541 zdarzeń ratowniczo-gaśniczych. Jest to największa liczba w Powiecie Gryfińskim. Łącznie na terenie całego powiatu odnotowano 1 728 takich zdarzeń. Z porównania ilości interwencji jednostek ochrony przeciwpożarowej na terenie Powiatu Gryfińskiego, odnotowanych w 2021 r., z rokiem poprzednim wynika, że łączna ilość zdarzeń utrzymuje się na podobnym poziomie.

Prowadzenie działalności inspekcyjnej podmiotów gospodarczych o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii

Stopień realizacji: zrealizowano

W latach 2020-2021 WIOŚ przeprowadził 4 kontrole w zakładzie PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Oddział Zespół Elektrowni Dolna Odra – dwie w Elektrowni Dolna Odra Nowe Czarnowo i dwie w składowisku odpadów paleniskowych Elektrowni Dolna Odra. Wszystkie kontrole były planowe i nie wykazały naruszeń.

Usuwanie skutków poważnych awarii przemysłowych

Stopień realizacji: **zadanie realizowane na bieżąco, w przypadku wystąpienia potrzeby**

W raportowanym okresie nie wystąpiła poważna awaria przemysłowa.

Poprawa technicznego wyposażenia służb OSP

Stopień realizacji: **zrealizowano**

W 2020 roku Gmina Gryfino pozyskała dla jednostek OSP, na zakup sprzętu i umundurowania oraz na inne cele statutowe, dotacje z Komendy Głównej PSP, Urzędu Marszałkowskiego, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Starostwa Powiatowego w Gryfinie i Funduszu Małych Projektów Interreg V A. Łączna suma pozyskanych dotacji wyniosła 370 961,34 zł przy wkładzie własnym Gminy 61 131,32 zł.

1. OSP Wełtyń zakupiła za 6 076,20 zł drabinę pożarniczą. Jednostka otrzymała wsparcie finansowe z Powiatu Gryfińskiego - 2 000,00 zł. Pozostałą kwotę 4 076,20 zł dofinansowała Gmina Gryfino.
2. OSP Chwarstnica zakupiła za 45 000,00 zł motopompę pożarniczą w ramach realizacji zadania pn. „Przygotowanie jednostek ochotniczych straży pożarnych do działań ratowniczo-gaśniczych”. Jednostka otrzymała wsparcie finansowe z MSWiA w wysokości 36 000,00 zł. Pozostałą kwotę 9 000,00 zł dofinansowała Gmina Gryfino.
3. OSP Sobieradz zakupiła za 20 000,00 zł kamerę termowizyjną w ramach realizacji zadania pn. „Zapewnienie gotowości bojowej jednostki ochrony przeciwpożarowej włączonej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego”. OSP w Sobieradzu otrzymała wsparcie finansowe z Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego w wysokości 15 534,00 zł. Pozostałą kwotę 4 466,00 zł dofinansowała Gmina Gryfino.
4. OSP Wełtyń zakupiła za 25 000,00 zł sprzęt pożarniczy i sprzęt ochrony osobistej w ramach realizacji zadania pn. „Dofinansowanie zakupu sprzętu i wyposażenia jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych „Mały Strażak” - 2020”. Jednostka otrzymała wsparcie finansowe z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Szczecinie w wysokości 22 500,00 zł. Pozostałą kwotę 2 500,00 zł dofinansowała Gmina Gryfino.
5. Jednym z najważniejszych zadań, które zostało zrealizowane w 2020 roku było zamontowanie ogniw fotowoltaicznych (15 sztuk) o mocy 5,62 kW dla każdej lokalizacji w remizach Ochotniczych Straży Pożarnych w Chwarstnicy, Radziszewie i Sobieradzu. Dzięki pozyskanemu dofinansowaniu na montaż paneli, znacznie zmniejszone zostaną opłaty za energię elektryczną ponoszone przez Gminę Gryfino. Zadanie związane z montażem instalacji fotowoltaicznych na budynkach remiz OSP realizowane było w ramach programu „Remiza” wspólnie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. Całkowity koszt zadania wyniósł 90 000,00 zł. Dofinansowanie zadania z budżetu Gminy Gryfino wyniosło

9 000,00 zł. Wkład Wojewódzkiego Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie to 81 000,00 zł.

6. Gmina Gryfino wraz z Ochotniczą Strażą Pożarną w Radziszewie i partnerem niemieckim Gesamtschule Talsand w Schwedt zrealizowała projekt z FUNDUSZU MAŁYCH PROJEKTÓW (FMP) w ramach Programu Współpracy Interreg V A Meklemburgia – Pomorze Przednie/Brandenburgia/ Polska w ramach celu „Europejska Współpraca Terytorialna” Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego pn. „Transgraniczna ochrona mieszkańców ograniczenie rozwoju pandemii COVID-19 /Grenzübergreifender Bevölkerungsschutz/ Eindämmung der Corona-Pandemie”.

Celem projektu był zakup dla Urzędu Miasta i Gminy w Gryfinie, 5 Jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Gryfino, 7 Szkół Podstawowych, 7 Przedszkoli, 6 Oddziałów Przedszkolnych, 3 Punktów Przedszkolnych, 2 Instytucji Wsparcia Dziennego, 30 Organizacji Pozarządowych, Żłobka, Biblioteki Publicznej i Gryfińskiego Domu Kultury oraz Partnera Niemieckiego środków ochrony osobistej w postaci: rękawic, maseczek, płynów do dezynfekcji.

W ramach projektu zakupione zostały także profesjonalne urządzenia wraz z wyposażeniem do ozonowania pomieszczeń remiz, urzędów, szkół, przedszkoli, żłobka i innych instytucji wskazanych przez partnera projektu. Dla podtrzymania dotychczasowej współpracy wspólnie z partnerem projektu przeprowadzony został konkurs o tematyce zaangażowania służb mundurowych w walkę z epidemią COVID-19. Konkurs był przeznaczony dla dzieci i młodzieży ze szkół i przedszkoli zarówno ze strony polskiej, jak i niemieckiej. Dla uczestników przewidziane zostały nagrody. Nagrody zostaną przekazane dla dzieci z Polski i Niemiec za pośrednictwem placówek, do których uczęszczają.

Koszty całkowite projektu wyniosły 213 927,34 zł, z czego dotacja z programu Interreg V A - 181 838,22 zł, a udział własny zapewniony przez Gminę Gryfino – 32 089,12 zł.

W 2021 r. Gmina Gryfino pozyskała dla Jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej dotacje na zakup sprzętu i umundurowania oraz na inne cele statutowe z:

- Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie,
- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego,
- Powiatu Gryfińskiego,
- Nadleśnictwa Gryfino.

Łączna suma pozyskanych dotacji wyniosła 116 872,31 zł, przy wkładzie własnym Gminy w wysokości 50 600,00 zł.

1. OSP Radziszewo zakupiła 3 szt. radiotelefonów nasobnych Motorola DP 4600 za 6 600,00 zł. Jednostka otrzymała wsparcie finansowe z Powiatu Gryfińskiego w wysokości 4 000,00 zł. Pozostałą kwotę 2 600,00 zł dofinansowała Gmina Gryfino.
2. OSP w Gryfinie zakupiła 5 szt. umundurowania (kombinezonów) za kwotę 4 263,00 zł. Jednostka otrzymała dofinansowanie z Gminy Gryfino w wysokości 3 785,00 zł, pozostałą kwotę 478,00 zł stanowiły środki własne OSP.
3. OSP Chwarstnica zakupiła wyważacz do drzwi Lukas w ramach realizacji zadania „Wyposażenie wozów strażackich w ramach wspierania jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenów wiejskich” za kwotę 11 000,00 zł.

4. OSP Wełtyń zakupiła pilarkę spalinową do drewna za 4 286,00 zł. Jednostka otrzymała dofinansowanie z Gminy Gryfino w wysokości 2 000,00 zł i kolejne 2 000,00 zł z Nadleśnictwa Gryfino. Pozostałą kwotę 286,00 zł stanowiły środki własne jednostki.
5. OSP Chwarstnica wykonała za 13 500,00 zł posadzkę żywiczną w garażu remizy w ramach „Grantu Strażackiego”, realizując zadanie „Remont podłogi w remizie Ochotniczej Straży Pożarnej w Chwarstnicy”. Na realizację zadania jednostka otrzymała wsparcie finansowe z Województwa Zachodniopomorskiego w wysokości 10 000,00 zł, pozostałą kwotę 3 500,00 zł dofinansowała Gmina Gryfino.
6. OSP Radziszewo zakupiła za 4 180,00 zł sprzęt uzbrojenia i techniki specjalnej oraz sprzęt informatyki i łączności, w ramach realizacji zadania „Zapewnienie gotowości bojowej jednostki ochrony przeciwpożarowej włączonej do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego”. Na realizację zadania jednostka otrzymała dofinansowanie z Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej w wysokości 3 500,00 zł. Pozostałą kwotę 680,00 zł dofinansowała Gmina Gryfino.
7. OSP Sobieradz zakupiła za 4 180,00 zł sprzęt uzbrojenia i techniki specjalnej oraz sprzęt informatyki i łączności w ramach realizacji zadania „Zapewnienie gotowości bojowej jednostki ochrony przeciwpożarowej włączonej do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego”. Jednostka otrzymała dofinansowanie z Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej w wysokości 2 500,00 zł. Pozostałą kwotę 1 680,00 zł dofinansowała Gmina Gryfino.
8. OSP Wełtyń zakupiła sprzęt uzbrojenia i techniki specjalnej oraz sprzęt informatyki i łączności w ramach realizacji zadania „Zapewnienie gotowości bojowej jednostki ochrony przeciwpożarowej włączonej do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego” za 4 210,00 zł. Na realizację zadania jednostka otrzymała dofinansowanie z Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej w wysokości 2 500,00 zł, pozostałą kwotę 1 710,00 zł dofinansowała Gmina Gryfino.
9. OSP Wełtyń, OSP Radziszewo i OSP Wełtyń zakupiły po 5 szt. ubrań specjalnych za łączną kwotę 29 145,00 zł. Każda jednostka otrzymała dofinansowanie z Gminy Gryfino na realizację zadania w wysokości 9 715,00 zł.
10. OSP Wełtyń zakupiła 4 szt. masek ODO oraz 10 szt. hełmów MDP w ramach programu "Animacja życia społecznego na obszarach wiejskich OSP", organizowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego. Koszt zadania wyniósł 5 000,00 zł. Jednostka otrzymała dofinansowanie z Województwa Zachodniopomorskiego na realizację w wysokości 5 000,00 zł.
11. OSP Sobieradz zakupiła sprzęt i umundurowanie w ramach dofinansowania ze środków funduszu przeciwdziałania COVID-19 dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych zaangażowanych w udzielanie pomocy w transporcie osób mających trudności w samodzielnym dotarciu do punktów szczepień przeciwko wirusowi SARS-COV-2. Koszt zakupów wyniósł 5 051,61 zł. Na realizację zadania jednostka otrzymała dofinansowanie z Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej w wysokości 5 000,00 zł, pozostałą kwotę 51,61 zł stanowiły środki własne OSP.
12. OSP w Gryfinie zakupiło sprzęt i umundurowanie w ramach dofinansowania ze środków funduszu przeciwdziałania COVID-19 dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych zaangażowanych w udzielanie pomocy w transporcie osób mających trudności w samodzielnym dotarciu do punktów szczepień przeciwko wirusowi SARS-COV-2. Koszt zakupów wyniósł 5 066,70 zł. Na realizację zadania jednostka

- otrzymała dofinansowanie z Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej w wysokości 5 000,00 zł. Pozostałą kwotę 66,70 zł stanowiły środki własne OSP.
13. OSP Chwarstnica zakupiła sprzęt w ramach dofinansowania ze środków funduszu przeciwdziałania COVID-19 dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych zaangażowanych w udzielanie pomocy w transporcie osób mających trudności w samodzielnym dotarciu do punktów szczepień przeciwko wirusowi SARS-COV-2. Koszt zakupów wyniósł 5 000,00 zł. Jednostka otrzymała dofinansowanie z Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej w wysokości 5 000,00 zł.
14. OSP Radziszewo zakupiła umundurowanie w ramach dofinansowania ze środków funduszu przeciwdziałania COVID-19 dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych zaangażowanych w udzielanie pomocy w transporcie osób mających trudności w samodzielnym dotarciu do punktów szczepień przeciwko wirusowi SARS-COV-2. Koszt zakupów wyniósł 5 160,00 zł. Jednostka otrzymała dofinansowanie z Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej w wysokości 5 000,00 zł. Pozostałą kwotę 160,00 zł stanowiły środki własne OSP.
15. OSP Wełtyń zakupiła umundurowanie w ramach dofinansowania ze środków funduszu przeciwdziałania COVID-19 dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych zaangażowanych w udzielanie pomocy w transporcie osób mających trudności w samodzielnym dotarciu do punktów szczepień przeciwko wirusowi SARS-COV-2. Koszt zakupów wyniósł 5 106,00 zł. Jednostka otrzymała dofinansowanie z Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej w wysokości 5 000,00 zł. Pozostałą kwotę 106,00 zł stanowiły środki własne OSP.

Gmina Gryfino, oprócz dofinansowywania zadań publicznych, realizowanych przez jednostki OSP, dba o bezpieczeństwo strażaków ochotników podczas podejmowanych działań poprzez zakup niezbędnego sprzętu i umundurowania. Burmistrz Miasta i Gminy Gryfino Mieczysław Sawaryn wraz z Zastępcą Burmistrza Pawłem Nikitińskim i Radnym Rady Miejskiej w Gryfinie Zenonem Trzepaczem, przekazali jednostkom OSP Chwarstnica, OSP Radziszewo, OSP Sobieradz i OSP Wełtyń sprzęt ochrony indywidualnej – 20 szt. hełmów strażackich Rosenbauer Heros. Całkowity koszt zakupu wyniósł 34 000,00 zł. Przekazane hełmy spełniają wszystkie normy i posiadają niezbędne certyfikaty, w tym świadectwo dopuszczenia wydane przez Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpowodzi. Służą one podczas prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczych i usuwania skutków miejscowych zagrożeń.

Planowanie i optymalizacja przewozu towarów niebezpiecznych

Stopień realizacji: zadanie realizowane na bieżąco, w przypadku wystąpienia potrzeby

Zadanie realizowane było na bieżąco w ramach działalności własnej organów odpowiedzialnych za wykonywanie niniejszego zadania.

Edukacja w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców

Stopień realizacji: **zrealizowano**

Na terenie gminy Gryfino w raportowanym okresie prowadzone były akcje profilaktyczne: „Czad Cichy Zabójca”. Akcje prowadzone były w placówkach oświatowych, jednostkach organizacyjnych oraz spółkach gminnych. Ich celem było uświadomienie niebezpieczeństw związanych z tlenkiem węgla oraz pokazanie jak można zapobiec zatruciom. Działania te mają również na celu eliminację niebezpieczeństw związanych ze smogiem, zaczadzeniem i pożarami, których główną przyczyną są źle eksploatowane lub zaniedbane przewody kominowe i urządzenia grzewcze. Działania prowadzone są z Komendą Powiatową Policji i Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej.

Ponadto, prowadzono akcje profilaktyczne o tematyce wypalania traw i nieużytków we współpracy z Ochotniczą Strażą Pożarną w Chwastnicy, Sobieradzu, Radziszewie, Wełtyniu i Gryfinie oraz Komendą Powiatową Straży Pożarnej w Gryfinie. Akcje miały na celu uświadomienie bezcelowości wypalania traw i nieużytków oraz poznanie negatywnych skutków tych działań. Akcje prowadzone były w placówkach oświatowych, jednostkach organizacyjnych i spółkach gminnych.

4. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska

Jak wynika z tabeli nr 10 w ramach Programu Ochrony Środowiska wyznaczono 104 zadania. Z tych 104 zadań, w okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2021 r. podjęto się realizacji 100. Stopień realizacji Programu Ochrony Środowiska wynosi **96,15 %**, co stanowi bardzo dobry wynik.

Zadania dotyczyły zagadnień takich jak: poprawa stanu środowiska jako czynnika determinującego jakość życia mieszkańców, utrzymanie standardów jakości powietrza przy zachowaniu bezpieczeństwa energetycznego, ochrona powierzchni ziemi i utrzymanie wysokich standardów jakości gleb, budowa systemu gospodarki odpadami oraz gospodarki wodno-ściekowej, poprawa klimatu akustycznego na obszarach narażonych na nadmierny hałas, utrzymanie emisji promieniowania elektromagnetycznego poniżej norm dopuszczalnych, ograniczenie ryzyka wystąpienia awarii, zapobieganie zagrożeniom naturalnym oraz minimalizacja skutków oddziaływania na środowisko i ludność w przypadku ich wystąpienia, ochrona i zachowanie bogactwa przyrodniczego oraz walorów krajobrazowych, zwiększanie świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz promocja zarządzania środowiskowego. Należy podkreślić, iż wiele zadań wpisuje się w realizację więcej niż jednego strategicznego celu długoterminowego.

Tabela 19. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska

Lp.	Priorytet	Liczba zadań wyznaczonych	Liczba zadań zrealizowanych /realizowanych
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	24	22
2.	Zagrożenia hałasem	9	9
3.	Pola elektromagnetyczne	3	3
4.	Gospodarowanie wodami	14	14
5.	Gospodarka wodno-ściekowa	12	12
6.	Zasoby geologiczne	2	1
7.	Gleby	5	5
8.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	6	5
9.	Zasoby przyrodnicze	23	23
10.	Zagrożenia poważnymi awariami	6	6
Suma		104	100

źródło: opracowanie własne

5. Ocena systemu monitoringu

W celu oceny wpływu realizacji zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska na poprawę środowiska na terenie gminy Gryfino zestawiono wartości wskaźników monitoringu, porównując stan z 2019 roku z rokiem 2020 oraz 2021.

Tabela 20. Wskaźniki monitoringu Programu Ochrony Środowiska

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	2019	2020	2021	Zmiana wskaźnika*
1.	Ludność według faktycznego miejsca zamieszkania	osoba	31 827	30 813	30 613	
2.	Gęstość zaludnienia	os/km ²	125,4	121,4	120,6	
Ochrona powietrza						
Wyniki klasyfikacji strefy pod kątem ochrony zdrowia dla strefy zachodniopomorskiej						
3.	Dwutlenek siarki (SO ₂)	-	A	A	A	
	Dwutlenek azotu (NO ₂)	-	A	A	A	
	pył zawieszony PM10	-	A	A	A	
	pył zawieszony PM2,5	-	A1	A1	A1	
	Benzen (C ₆ H ₆)	-	A	A	A	
	Tlenek węgla (CO)	-	A	A	A	
	Ołów (Pb)	-	A	A	A	
	Arsen (As)	-	A	A	A	
	Kadm (Cd)	-	A	A	A	
	Nikiel (Ni)	-	A	A	A	
	Benzo(a)piren (B _(a) P)	-	C	C	C	
	Ozon (O ₃)	-	D2	D2	D2	

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	2019	2020	2021	Zmiana wskaźnika*
4.	Zużycie energii elektrycznej w miastach na jednego odbiorcę	kW	681,0	712,8	703,6	
5.	Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań przez gospodarstwa domowe	MWh	20 279,7	21 395,3	23 877,4	
6.	Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp.	1 573	1 669	1 837	
7.	Długość ścieżek rowerowych	km	8,0	8,0	11,0	
Gospodarka wodno-ściekowa						
8.	Długość czynnej rozdzielczej sieci wodociągowej	km	156,7	157,4	160,4	
9.	Przyłącza wodociągowe prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	3 096	3 147	3 214	
10.	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	%	90,7	90,7	90,8	
11.	Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	1 075,4	872,2	1 020,8	
12.	Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m ³	33,7	28,2	33,3	
13.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	138,0	138,4	143,0	
14.	Przyłącza kanalizacyjne prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	2 498	2 541	2 588	
15.	Korzystający z sieci kanalizacyjnej w ogóle ludności	%	82,8	82,7	82,8	
16.	Ilość zbiorników bezodpływowych	szt.	452	657	768	
17.	Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	248	263	274	
Gospodarka odpadami						
18.	Ilość zlikwidowanych dzikich wysypisk	szt.	1	2	2	
19.	Udział odpadów zebranych selektywnie w ogóle odpadów	%	23,0	26,5	14,1	

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	2019	2020	2021	Zmiana wskaźnika*
20.	Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca	kg	395	414	389	
Zasoby przyrodnicze						
21.	Lesistość	%	20,6	20,6	20,6	
22.	Całkowita powierzchnia gruntów leśnych	ha	5 395,66	5 395,96	5 396,44	
23.	Powierzchnia gruntów leśnych publicznych	ha	5 197,24	5 197,05	5 197,17	
24.	Powierzchnia gruntów leśnych prywatnych	ha	198,42	198,91	199,27	
25.	Całkowita powierzchnia lasów	ha	5 242,45	5 231,59	5 232,05	
26.	Powierzchnia lasów publicznych	ha	5 044,03	5 032,68	5 032,78	
27.	Powierzchnia lasów prywatnych	ha	198,42	198,91	199,27	
28.	Obszary prawnie chronione	ha	2 387,97	2 387,97	2 388,16	

źródło: GUS

*Gdzie:

poprawa lub brak zmian

pogorszenie wartości wskaźnika

6. Koszty realizacji Programu

Poniżej przedstawiono koszty poniesione w latach 2020-2021 na realizację Programu Ochrony Środowiska dla gminy Gryfino.

Tabela 21. Poniesione koszty podczas realizacji Programu Ochrony Środowiska.

Obszar interwencji	Źródło finansowania	Poniesione nakłady finansowe za lata 2020-2021 [zł]
Ochrona klimatu i jakości powietrza <i>Spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji ze źródeł powierzchniowych, liniowych i punktowych</i> <i>Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii</i>	Budżet Gminy	5 601 454,61
	RFIL	1 293 652,81
	RPO WZ	11 117 436,94
	WFOŚiGW	2 280 374,52
	UM WZ	872 002,73
	pozostałe	65 534,79
	RAZEM	21 230 456,40
Zagrożenia hałasem <i>Rozpoznanie i ocena stopnia narażenia mieszkańców na ponadnormatywny hałas</i> <i>Ograniczenie uciążliwości akustycznej dla mieszkańców</i>	Starostwo Powiatowe	3 720 155,69
	RPO WZ	4 311 240,76
	pozostałe	3 129 070,62
	RAZEM	11 160 467,07
Pola elektromagnetyczne <i>Monitoring poziomów pól elektromagnetycznych</i> <i>Ograniczenie narażenia mieszkańców na oddziaływanie pól elektromagnetycznych</i>	-	-
	RAZEM	-
Gospodarowanie wodami <i>Zwiększenie retencji w zlewniach i ochrona przed skutkami zjawisk ekstremalnych</i> <i>Zapewnienie dobrej jakości wód użytkowych i racjonalne ich wykorzystanie</i> <i>Przywrócenie i ochrona ciągłości ekologicznej koryt rzek, jezior</i>	Budżet Gminy	398 577,16
	WFOŚiGW	227 560,80
	Fundusze Norweskie	4 143 105,65
	RAZEM	4 769 243,61
Gospodarka wodno-ściekowa <i>Poprawa jakości wód, osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych</i>	Budżet Gminy	28 500,00
	RAZEM	28 500,00
Zasoby geologiczne <i>Minimalizacja strat w eksploatowanych złożach oraz ochrona środowiska przed negatywnym oddziaływaniem przemysłu wydobywczego</i>	-	-
	RAZEM	-
Gleby <i>Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem rolnictwa i innych rodzajów działalności gospodarczej</i> <i>Inwentaryzacja i rekultywacja gleb zdewastowanych i zdegradowanych</i>	WFOŚiGW	29 402,59
	RAZEM	29 402,59

Obszar interwencji	Źródło finansowania	Poniesione nakłady finansowe za lata 2020-2021 [zł]
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów <i>Budowa systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymaganiami KPGO 2014</i> <i>Prawidłowa gospodarka odpadami komunalnymi</i> <i>Prawidłowa gospodarka odpadami niebezpiecznymi</i>	Budżet Gminy	17 473 639,70
	RAZEM	17 473 639,70
Zasoby przyrodnicze <i>Pogłębianie i udostępnianie wiedzy o zasobach przyrodniczych</i> <i>Stworzenie prawno-organizacyjnych warunków i narzędzi dla ochrony przyrody</i> <i>Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej</i> <i>Ochrona ekosystemów leśnych</i> <i>Wdrożenie zasad turystyki zrównoważonej na obszarach chronionych</i> <i>Promocja przyrodniczych walorów turystycznych</i>	Budżet Gminy	1 349 986,64
	POIŚ	99 630,00
	Budżet PGE	250 000,00
	ROW	42 543,00
	RAZEM	1 742 159,64
Zagrożenia poważnymi awariami <i>Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii</i>	Budżet Gminy	143 820,44
	Dofinansowania (KG PSP, UM WZ, Starostwo Powiatowe, Nadleśnictwo Gryfino)	669 671,87
	RAZEM	813 492,31

źródło: opracowanie własne

Łącznie w latach 2020 – 2021 wydatkowano około 57 247 361,32 zł, w tym 24 995 978,55 zł pochodziło z budżetu gminy, co stanowi 43,66 % łącznych wydatków.

7. Podsumowanie

Niniejszy Raport z realizacji „Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Gryfino na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027” sporządzono na podstawie analizy realizacji zadań zawartych w Programie, określonych dla gminy Gryfino. **Analizie poddano 104 zadania**, które zostały wyznaczone w ramach 10 obszarów interwencji. w okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2021 r **podjęto się realizacji 100 zadań**. Stopień realizacji Programu Ochrony Środowiska wynosi **96,15 %**, co stanowi **bardzo dobry wynik**.

Zadaniami niezrealizowanymi były:

- Wymiana taboru komunikacji publicznej na pojazdy ekologiczne,
- Modernizacja instalacji technologicznych oraz instalacji spalania paliw do celów technologicznych,
- Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac rozpoznawczych, eksploatacyjnych i przetwórstwa kopalin poprzez korzystanie z najnowocześniejszych technik,
- Modernizacja, budowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych

Większość zadań lub przedsięwzięć jest planowana na dłuższy okres czasu i jest kontynuowana na bieżąco w ramach dostępnych środków finansowych, a także jest cyklicznie powtarzana rok po roku. To podejście jest charakterystyczne dla wielu organizacji i projektów, zwłaszcza tych, które mają na celu utrzymanie lub rozwijanie określonych działań lub usług.

Przykłady działań długofalowych i cyklicznych obejmują:

- Planowanie strategiczne: Organizacje często opracowują długoterminowe strategie, które obejmują cele i działania na kilka lat do przodu.
- Budżetowanie: Zarządzanie budżetem jest procesem cyklicznym, który obejmuje przygotowywanie, monitorowanie i dostosowywanie budżetu na podstawie dostępnych środków finansowych.
- Utrzymanie sprzętu lub infrastruktury: Wielu przedsiębiorstw musi regularnie utrzymywać i modernizować swoje zasoby, co wymaga długoterminowego planowania i cyklicznych działań konserwacyjnych.
- Edukacja i szkolenia pracowników: Szkolenia i rozwijanie pracowników są procesami ciągłymi, które pomagają w zapewnieniu, że zespół jest odpowiednio przygotowany do wykonywania swoich zadań.

Warto podkreślić, że zarządzanie długofalowymi i cyklicznymi przedsięwzięciami wymaga starannego planowania, monitorowania i dostosowywania działań w miarę upływu czasu, aby osiągnąć zamierzone cele i utrzymać efektywność operacyjną.

Nakłady poniesione na zadania wpisujące się w Program Ochrony Środowiska w latach 2020-2021 wyniosły około **57,3 mln zł**.

Władze gminy oraz inne podmioty odpowiedzialne za realizację Programu największe nakłady finansowe, ponad **21,2 mln zł**, przeznaczyły na działania inwestycyjne związane z **ochroną klimatu i jakości powietrza**.

Zostały wybudowane oraz przebudowane drogi gminne, powiatowe oraz szlaki rowerowe i chodniki. Wymieniano przestarzałe źródła grzewcze opalane paliwami stałymi. Montowano instalacje bazujące na odnawialnych źródłach energii na budynkach użyteczności publicznej jak i domach prywatnych. Mieszkańcy brali udział w projekcie dofinansowanym z Funduszy Europejskich - Regionalnego Programu Operacyjnego - pn.: „Poprawa jakości powietrza na terenie Gminy Gryfino obejmująca wymianę starych kotłów lub pieców w indywidualnych gospodarstwach domowych, zarówno w domach jednorodzinnych i wielorodzinnych. Realizowane były działania polegające na rozbudowie i modernizacji systemu ciepłowniczego oraz gazowniczego wraz z podłączeniem nowych odbiorców. Prowadzono kontrole podmiotów korzystających ze środowiska oraz gospodarstw domowych z zakresu spalania odpadów.

Drugim obszarem interwencji, na który przeznaczono najwięcej środków była Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów. Poza prowadzeniem systemu odpadowego wykonano działania z zakresu: usuwania oraz unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest, kontroli gospodarstw domowych w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi oraz kontroli podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości.

W raportowanym okresie rozbudowano sieć wodociągową oraz kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami dla mieszkańców oraz prowadzono prace modernizacyjne tych sieci. Prowadzono kontrole podmiotów korzystających ze środowiska w zakresie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej.

W obszarze gospodarowanie wodami Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie zrealizował modernizację wału przeciwpowodziowego oraz prowadził bieżące prace konserwacyjno-utrzymawcze wód i urządzeń wodnych na terenie gminy. Na bieżąco utrzymywano urządzenia melioracyjne. Prowadzono działania mające na celu zwiększenie retencji obszaru gminy. Kontrolowano stan techniczny przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych oraz częstotliwości ich opróżniania.

W obszarach pola elektromagnetyczne, zagrożenia hałasem, gleby oraz zagrożenia poważnymi awariami prowadzono działania monitoringowe i kontrolne. Na bieżąco wykonywane są prace pielęgnacyjne i utrzymujące tereny zieleni. Na terenie gminy dokonano licznych nasadzeń drzew i krzewów. Prowadzono bieżącą pielęgnację, ochronę oraz utrzymanie istniejących form ochrony przyrody. Prowadzony był nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa. Rewitalizowano oraz na bieżąco utrzymywano i zagospodarowywano tereny zieleni urządzonej i miejsc rekreacyjno-turystycznych.

Prowadzono edukację ekologiczną dla wszystkich grup wiekowych z zakresu ochrony powietrza, racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi na poziomie gospodarstwa domowego czy gospodarki odpadami komunalnymi.

Gmina wybiera te inwestycje, które z punktu widzenia potrzeb omawianej jednostki samorządu terytorialnego są najważniejsze i najpilniejsze, w stosunku, do jakości środowiska i zdrowia mieszkańców.

Podmioty wyznaczone do realizacji zadań zawartych w Programie pozyskiwały środki finansowe ze źródeł zewnętrznych, takich jak: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko oraz Rządowy Funduszu Polski Ład.

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa realizacji Programu na terenie gminy wskazuje m.in. na wzrost:

- liczby odbiorców gazu ogrzewający mieszkania gazem,
- liczby mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,
- funkcjonujących przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych
- powierzchni gruntów leśnych,
- powierzchni obszarów prawnie chronionych,

Odnotowano także spadek:

- ilości wyrobów zawierających azbest pozostających do usunięcia i unieszkodliwienia z terenu gminy,
- udziału odpadów zebranych selektywnie w ogóle odpadów,

W dalszym ciągu konieczne jest inwestowanie w działania z zakresu ochrony środowiska. Opracowując nowy Program zaleca się wyznaczenie celów i zadań, które będą przyczyniać się do dalszej ochrony i sukcesywnej poprawy jakości środowiska, uwzględniając możliwości finansowe i organizacyjne poszczególnych jednostek.

Biorąc pod uwagę zawarte w opracowaniu informacje, wskazujące na liczne podejmowane działania oraz wynikająca z nich pozytywne aspekty, realizację Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Gryfino za lata 2020-2021 ocenia się pozytywnie.

Spis tabel

Tabela 1. Ludność gminy Gryfino w latach 2019-2021	10
Tabela 2. Liczba ludności na terenie gminy Gryfino wg płci.	10
Tabela 3. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w gminie Gryfino w latach 2019-2021.....	10
Tabela 4. Energia elektryczna wykorzystywana w gospodarstwach domowych na terenie gminy.	10
Tabela 5. Podstawowe dane techniczne dotyczące sieci gazowej na terenie gminy.	11
Tabela 6. Udokumentowane złoża surowców mineralnych z terenu gminy i miasta Gryfino	12
Tabela 7. Charakterystyka zanieczyszczenia środowiska na terenie gminy Gryfino.	16
Tabela 8. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze gminy Gryfino	19
Tabela 9. Charakterystyka JCWPd.	21
Tabela 10. Stan realizacji zadań	33
Tabela 11. Wyniki monitoringu powietrza przedstawione w rocznych ocenach jakości powietrza.	44
Tabela 12. Zestawienie wyników pomiarów monitoringowych PEM w latach 2020-2021	61
Tabela 13. Wyposażenie Gminnego Magazynu Przeciwpowodziowego, stan na 31 grudnia 2021 r... 65	
Tabela 14. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Gryfino.	67
Tabela 15. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Gryfino.	71
Tabela 16. Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków w latach 2019-2021.	72
Tabela 17. Ilość zbiorników bezodpływowych w latach 2019-2021.	72
Tabela 18. Struktura gruntów leśnych i terenów zieleni na terenie gminy Gryfino w latach 2019-2021.	76
Tabela 19. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska.....	99
Tabela 20. Wskaźniki monitoringu Programu Ochrony Środowiska	100
Tabela 21. Poniesione koszty podczas realizacji Programu Ochrony Środowiska.....	103

Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie gminy Gryfino na tle powiatu i województwa	6
Rysunek 2. Gmina Gryfino na tle mezoregionów.	7
Rysunek 3. Stan techniczny nawierzchni dróg wojewódzkich.	8
Rysunek 4. Przebieg linii kolejowej przez teren gminy Gryfino.....	9
Rysunek 5. Złoża kopalin znajdujące się na terenie gminy Gryfino.	13
Rysunek 6. Kompleksy rolniczej przydatności gleb.	14
Rysunek 7. Lokalizacja zanieczyszczenia powierzchni ziemi w gminie Gryfino.	16
Rysunek 8. Średnie temperatury i opady występujące na terenie gminy Gryfino.....	17
Rysunek 9. Zlewnie JCWP, w zasięgu których leży gmina Gryfino.	18
Rysunek 10. JCWP jeziorne występujące na terenie gminy Gryfino.	19
Rysunek 11. Przebieg głównej rzeki przez gminę Gryfino	20
Rysunek 12. Obszary zagrożone powodzią wód gruntowych.	20
Rysunek 13. Gmina Gryfino na tle JCWPd	22
Rysunek 14. Lokalizacja obszarów Natura 2000 Dyrektywy ptasiej	28
Rysunek 15. Rezerwat przyrody leżący na terenie gminy Gryfino.....	29
Rysunek 16. Parki Krajobrazowe znajdujące się na terenie gminy Gryfino	30
Rysunek 17. Rozmieszczenie użytków ekologicznych.	31
Rysunek 18. Lokalizacja zespołu przyrodniczo-krajobrazowego na obszarze gminy Gryfino	32
Rysunek 19. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego stężenia benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10, określonego ze względu na ochronę zdrowia w województwie zachodniopomorskim w 2020 i 2021 roku	45
Rysunek 20. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu celu długoterminowego AOT40 ozonu ustanowionego ze względu na ochronę roślin w województwie zachodniopomorskim w 2020 roku....	46
Rysunek 21. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu celu długoterminowego AOT40 ozonu ustanowionego ze względu na ochronę roślin w województwie zachodniopomorskim w 2020 roku....	47